Mees kolme näoga

Romaan

„UUDISLEHE“ kirjastus
1932

Mees kolme näoga

Romaan

„UUDISLEHE“ kirjastus
1932

Eestimaa Trükikoja A.-S. (end. J. H. Gressel)
Tallinn, Rataskaevu 10.

1.

See näis tõepoolest süütuna.

Kokkukeeratud kollakashall paberileht, mis tagaküljelt pandud kinni margiga. Sellel seisis aadress:

„Frank Gordon, Berliin, hotell Esplanade".

See oli telegramm, nagu sadandeid teisigi, mis detektiiw Frank Gordon sai iga päew ja mis teda kutsusid kord siia, kord sinna.

Ja ometi teadis ta, et seekord polnud tegemist appikutsega. Hetkelise kõhklemise järele ta awas telegrammi ja luges:

> „Uphoff panga krahhi läbi olete kaotanud kogu oma waranduse. Katsun päästa kaks kuni kolm protsenti. Ootan Teie korraldusi. Philipps."

See oli kõik.

Frank Gordon luges tähelepanelikult ridu — luges neid weel kord — ja leidis ikkagi ühe ja sama tähenduse: et tal polnud enam sentigi omast suurest warandusest.

„Katsun päästa kuni kolm protsenti..." telegrafeeris Philipps.

Frank Gordon katsus kujutleda endale wäikest maaklerit, kui see kirjutas neid ridu... Paljas pealuu, rahutult wilkuwate silmadega. ümmargused sõrmed westi wahel wõi nuri keti küljes. Mees, kellele ei tähendanud midagi, kui teda saatus jälle wiis allapoole, kust ta ise end oli üles töötanud. Ta ei püsinud kunagi kaua põhjas... waid juba mõne kuuga seisis jälle endisel kõrgusel. Ja kui ta seejuures ka möödus Sing-Singist lähemas läheduses, ei suudeiud iialgi tabada teda. Säärane oli Philipps.

„Katsun päästa..."

Frank Gordon naeris tasa.

See oli mõttetus. See oli mõttetus. See oli komöödia. Lõputu komöödia. Alles kolme minuti eest ta oli end pidanud rikkaks meheks. Omas suure dollarwaranduse „kindlas" kohas. Oli oma ilusale sõbrannale, Lilian Fee'le Metropolist, lubanud omal kulul reisu Nizzasse.

Ja nüüd...

„Katsun päästa kaks kuni kolm protsenti..."

Frank Gordon wõttis kinni telegrammi nurgast ja käristas selle keskelt lõhki. Pani mõlemad tükid pedantse täpsusega üksteise peale ja käristas need weel kord lõhki. Siis pani tükid tuhatoosi, tõmbas tikust tuld ja põletas need ära. Ta ootas kannatlikult, kuni olid kustunud süütu paberi wiimased leegid.

Siis istus ta kirjutuslaua ette, süütas oma armsa „three castle"-paberossi, tõmbas mõttes joone alla oma senisele materiaalsele elule ja hakkas lugema üle oma üksikuid wäärtusi, et saada täpsat ülewaadet praegusest warandusest.

Tulemus oli:

Oma rahaga ta ei suutnud katta isegi hotelli arwet. Selle eest aga omas ta wäga rikkaliku garderoobi ja lõpuks: tuntud nime.

Sest Frank Gordoni tundis Ameerikas iga inimene — tänu reklaamile, mille eest olid hoolitsenud ajalehe reporterid. Ka Inglismaal ta oli tuntud, — Prantsusmaal aga wähem, sellewastu aga tal oli Saksamaal, oma lühikese sealoleku ajal, olnud wõrdlemisi hea edu, mis talle tõi teatud nime.

„Asi on nüüd järgmine..." ütles Frank Gordon paberossi suitsule, — „wõin oma tuntud nimega tasuda hotelli arwe? Ei, seda ma ei wõi. Wõin selle tuntud nimega sõita Nizzasse seltsis Lilian Fee'ga...? Kui mulle enne keegi raha laenab, siis küll, — muidu mitte. Ja kui küsin edasi, jõuan samasugusele otsusele: nii kaua kui mul pole raha, ei saa ma midagi ette wõtta. Inimene rahata pole üldse inimene — see on selge..."

Ta tõmbas tugewasti paberossi suitsu, puhus selle läbi hammaste jälle wälja ja ütles sinisele rõngaile:

„Wõite ehk te mulle anda nõu, kust peaksin saama raha...?"

Aga sinised suitsurõngad olid südametud. Nad keerlesid wallatult õhku laiali, ilma et oleksid annud wastust.

Siis surus Frank Gordon paberossi jäänuse tuhatoosi, nii et sädemed lendasid, ja haaras telefoni kõnetoru.

„Palun, Dönhoff 22-3-45. — — — Lilian ...? Ja, siin Frank Gordon... Tahtsin sulle waid öelda, armas laps, et ma ei saa sulle täna õhtul wastu tulla, sest olen pankroti. Jah, sa kuuled õieti — täielikult pankrott. Mu pank on nimelt omadega läbi. Ei, palun, ma ei naljata. Mul pole enam sentigi raha ja sellepärast on asjata... oled sa weel aparaadil...? Hallo... Juba ära läinud... Tänan."

Frank Gordon pani hoolikalt hargile kõnetoru. Naeratus mängles ta suu nurgil. Ilus Lilian oli seewõrd ehmunud, et ei suutnud kuulata lõpuni.

Hüwa — — — sel wiisil ta wõitis aega.

Frank Gordon hõõrus mõttes puhtakspügatud lõuga.

„Lähen einele... täiesti õige, söön weel enne tubli õhtusöögi kui hakkan astuma edaspidiseid samme."

Ta astus suure peegli ette, mille läikiw pind wiskas terawalt tagasi ta kuju. Korraldas musta kaelasidet. Silus smokingi siidrewääri. Ja leidis, et nii wõib minna alla. — — —

Ukse awades lõi talle wastu söögisaali silmipimestaw walgusesära.

Ta istus wäikese nurgalaua ääre, kuhu frakis kelner naeratades nihutas tooli, ja silmitses külalisi. Nende hulgas oli tal palju tuttawaid.

Kelner ruttas minema.

Frank Gordon nõjatus tooli toele ja heitis mõttes pilgu üle saali.

„Kord tuleb päew, mil lahkud minust..." mängis muusika.

2.

Öö oli selge ja jahe. Naeruwäärse kiirusega ruttasid pilwed mööda kuust, nagu ei soowiks nad sellel takistada heitmast pisku linnale. Potsdami platsilt kostis lõikawalt tänawaraudtee wile. Auto tuututamine läbistas pimeduse. Helkisid walgusheitjad. Möödusid sõidukid siledal asfaltteel ja kadusid surisedes pimedusse.

Warjud puude ümber kaswasid ja ehtisid tänawad sünge raamiga...

Frank Gordon surus käed mantlitasku ja sammus aeglasil sammel mööda Bellevue tänawat — loomaaia suunas.

Ta lähenes Charlottenburgi tänawale. Talle willkusid wastu tänawaraudtee tuled, mis kiiresti läbistasid Loomaaia tänawa.

Tema ees kerkis üles kaks autolaternat, mis keerasid Bellevue puiesteele. Tasase surinaga lähenes sõiduk ja peatus lõpuks otse tema kohal.

Ükskõikselt waatas Gordon sellest mööda... siis aga juhtus midagi, mis köitis tema tähelepanu.

Autost hüppas wälja noor daam, wiskas kiire pilgu suunas, kust ta oli tulnud, ja wiipas juhile käega. Kostis mootori surin, auto sööstis minema.

Noor daam seisis otse laterna all. Frank Gordon nägi peent, kahwatut nägu, millel lõkendas kaks punast huult. Tema mustist silmist peegeldus piiritu hirm.

Daam lähenes talle paar sammu, — seisatas siis ja heitis selja taha nõutu pilgu.

Eemal uilgas autopasun. Ilmus nähtawale kaks walget täppi, mis järjest suurenedes keerasid wiimaks puiesteele.

Paari kiire sammuga seisis noor daam Gordoni kõrwal. Ta käsi haaras kramplikult kinni mehe käisest.

„Päästke mind," palus ta, „öelge kõigile, kes mind küsiwad, et olen ... et olen teie naine."

Frank Gordon nägi kahte musta silma, mis talle abitult otsa waatasid. Ta kuulis hääles kerget wärinat...

Endastmõistetawa kindlusega ta wõttis naise käe. Tugewasti üksteise wastu surutuna nad sammusid edasi.

„Sul on õigus, laps ..." ütles ta, „nad tantsiwad hästi..."

„Tahi-toto —" kisas autopasun.

Kaks heledat silma wahtisid neile otsa, mille walgus neid hetkeks pimestas. Auto peatus otse nende ees.

Frank Gordon nägi, et seal istus kolm meest. Üks neist hüppas wälja, lähenes neile ja kergitas wiisakalt kübarat.

„Wabandust mu härra ..."

„Wenelane!", mõtles Gordon.

„Palun ...?"

„Me otsime autot — daamiga ... olete ehk wast juhtunud nägema seda ...?"

Äkki ta kohkus, silmitsedes teraselt daami Gordoni kõrwal.

„See daam oli wäga sarnane .. " jatkas ta nagu järelmõeldes, „sellele daamile siin ..."

Gordon sundis end naeratama.

„Seda ma küll ei usu," tähendas ta sõbralikult, „et otsite seda daami siin, — sest see on minu naine!"

Wenelane heitis weel daamile kiire pilgu, siis raputas kahetsewalt pead.

„Ei, — muidugi mitte. Me otsime ühte warast, — ta sõitis autoga siia poole ..."

Frank Gordon tundis, kuidas naise käsi kergelt wärises. Aegamisi pöörates pea, ta nägi naise hirmunud silmis küsimust.

Waras ...?

Hoolimata liigutusega näitas puiesteele:

„Nägin küll ühte autot daamiga, — see sõitis otsekohe Kemperplatsi suunas."

„Tänan."

Wenelane hüppas tagasi autosse, mis warsti kadus puiestee pimedusse.

Nad olid üksinda. Rendt ümber lasus öine waikus, mida wahete-wahel segas puude tasane kohin...

Noor daam wabastas Gordoni käe.

„Ma pole waras," ütles ta.

Gordon naeratas.

„Usun teid."

Daam waatas üles.

„Ja teie ei küsigi, miks mind jälgitakse...?"

„Kui see seisab minu huwides, siis te ütlete seda mulle ise. Kui see aga mulle tähtis pole, oleks ebawiisakas seda küsida."

Daam ulatas talle käe.

„Olete gentleman — tänan teid."

„Wöin ehk teile edaspidi kasulik olla — wöi usute, et asi on seega lahendatud...?"

Noor daam waatas köheldes maha.

„Ma — ma teen teile töepoolest liig palju tüli."

„Sugugi mitte —"

„Siis ma palussin küll teie abi, aga ma ei tea, kas ma tohin seda..."

„Palun, tehke seda julgesti. Olen täielikult teie käsutuses. Kardate weel oma jälgijaid...?"

„Ja — kardan, nad taipawad, et neid on juhatatud eksiteele ja asuwad uuesti mu jälile..."

„Lubage mulle üks küsimus: elate hotellis wöi erakorteris...?"

„Elan ühes pensionis Charlottenburgis. Aga ma kardan, see on wenelastele tuntud ja nad ootawad mind seal... täna wähemalt — ma ei wöi minna sinna."

Möttes waatas Gordon puiesteele. Siis äkki sönas daamile:

„Kui te jälgijad märkawad, et nad pole öigeil jälil, siis nad kindlasti tulewad tagasi ja otsiwad meid siit. Soowite tulla ühes minuga...? Lubage — mu nimi on Gordon, Frank Gordon."

„Te pole sakslane...?"

„Pooleldi olen, kuna pooleldi olen ameeriklane," naeratas Gordon.

„Nii siis kaasmaalane...?" küsis daam üllatunult. „Ka mina olen ameeriklane... ja minu nimi on Sybill Vane... Rohkem ma kahjuks teile enam öelda ei wöi."

Ja uuesti nad sammusid edasi külg külje kõrwal.

„Nii te usaldate end seks ööks minu kaitse alla...?"

„On kindlasti hoolimata minu poolt nii rööwida teie aega, — aga olen teile töepoolest tänulik, sest ma ei tea, kuhu poole peaksin pöörama..."

„Soowite ehk wõtta tuba Esplanades...?"
Küsitaw lõi hirmunult käega.

„Ei — mitte Esplanades. Seal elawad mul tuttawad, kes ei tohi mind näha mingil tingimusel..."

„Nii siis mõnda teise hotelli, näiteks Atlantic'asse... Bristoli..."

Polnud lähedal ühtegi autot. Need, mis sõitsid mööda, olid juba täis. Sellepärast nad läksid lähemasse tänawraudtee jaama.

„Mõtlen, me sõidame kuni Brandenburgi wärawani, et pääseda siit lähedusest. Seal peame ju igal juhusel tagasi pöörama ja siis on meil aega mõelda, millise hotelli walime..."

Sybill Vane noogutas.

„Ja — ma ei tea tõepoolest, kuidas peaksin tänama teid." Äkki näis ta kohkuwat millegi üle. „Kui halb... mul pole pakke... hotellis..."

Frank Gordon hõõrus naeratades käsi.

„See polegi nii hull... Küll me juba läbi saame..."

„Me...?" küsis ta üllatunult.

„No muidugi — wõi pean jätma teid üksinda? Siis on küsitaw, kas te täna weel leiate peawarju, wõi see oleks hotell, mis teile küll wähe töötab..."

„Arwate...?" küsis Sybill wähe kartlikult.

3.

Nad astusid ühte hotelli Friedrichstadtis.

Portjee huulile ilmus paljutähendaw naeratus, mis wihastas Frank Gordoni.

„Kaks tuba esimesel korral."

Portjee lehitses raamatus.

„Toad number kakskümmend neli ja kakskümmend wiis on wabad..."

Noor daam seisis wäheke eemal. Ta hoidis end wõimalikult suure ukse warju. Gordon märkas, kuis neiu näo üle libises kerge naeratus, mis talle sobis imehästi.

Portjee lükkas Gordoni ette mingi paberlehe.

„Teateleht... palun."

Gordon wõttis sulepea ja kirjutas lehele oma nime.

Siis äkki ehmus... mida ta pidi kirjutama Sybill Vane kohta? Wiimane märkas kimbatust ja astus ta juure.

„Mitte minu nime," sosistas ruttu, „siin wõib juhuslikult olla mõni tuttaw... ja siis... ta wõiks asjast wääriti aru saada..."

Frank Gordon noogutas ja kirjutas edasi.

Kui Sybill Vane heitis pilgu paberile, luges ta:

„Frank Gordon, New-York, mrs. Sybill Gordon, New-York.“

Neiu näole ilmus kerge puna. Gordon märkas, et ta uuris hoolega oma sõrmeküüsi, nagu oleksid need praegusel silmapilgul kõige tähtsamad.

Boy awas lifti ukse.

„Tohin paluda . . .“

Nad sõitsid esimesele korrale. Kelner läks ees ja awas ukse.

Olles astunud tuppa, Sybill Vane karjatas üllatusest. Nõutult waatas ta Gordoni poole, kes alandlikult silmitses toas ringi. Siis ta läks teise ukse juure ja awas selle.

Selgus tõsiasi. Ümberlükkamatu tõsiasi.

Neid oli peetud abielupaariks ja antud niihästi ühine elu- kui ka magamistuba.

Rahulikult seisid üksteise kõrwal laiad woodid.

Sybill Vane seisis elutoas laua ääres ja silmitses tummalt Gordonit. Närwiliselt trummeldas ta sõrmedega laual.

Külma rahuga sules Gordon magamistoa ukse. Wiskas mantli ühele toolile, samuti ka kübara, ja pöördus neiu poole.

„Palun, kas te ei wõtaks mantli ära?“

Noor daam tõstis järsku pea. Ta nägu kattis lõkendaw puna.

„Pidasin teid ikka gentlemaniks, mister Gordon.“

Wiimane kehitas kahetsedes õlgu.

„Ma ei mõista tõepoolest, millega olen annud teile põhjust seda otsust ümber lükata?“

Neiu huulil peegeldus küsimus.

„Teie — ei — tea . . ? Miks te's panite mind säärasesse olukorda . . ?“

Ükskõikselt wõttis Gordon mantli ja kübara.

„Wõiksin teile küll seletada, et olen selles sama süütu nagu teiegi . . . aga ma ei taha teile wastu rääkida. Nii siis lubate, et lahkun . . .“

Neiu astus talle kähku teele ette.

„Ei, mister Gordon — andestage, olen ju muutunud nii närwiliseks. Loomulikult te peate jääma — juba minu pärast, sest te lahkumine oleks liig silmatorkaw, kuna pean püüdma hoida endalt igasuguse tähelepanu. Sest ma ei tea ju, kas tagaajajad pole mitte mul kannul. Kui jään üksinda — wõin surra hirmu pärast. Palun, jääge — eks ole, olen juba niikuinii rööwinud teie öörahu . . . kui see teile suuremat ei tähenda . . ?“

„See ei tähenda mulle midagi."

Ta pani uuesti mantli ära ja aitas ka neiul wabaneda mantlist. Nad istusid toolidele laua ääres.

Gordon wõttis taskust hõbedase paberossitoosi.

„Suitsetate..?"

„Meeleldi."

Gordon waatas wargsi, kuis neiu süütas sigareti. Esimeste suitsupilwekeste keerledes lae poole, küsis ta:

„Ja — homme olete jälle wäljaspool hädaohtu..?"

„Loodan seda. Mu elu on hädaohus... ja homme juba leian kaitsewahendeid. See on waid öö, mis kohutab mind, sest pimedas tunnen end selles suures linnas nii üksikuna ja mahajäetuna... nii mahajäetuna, et isegi tänawal teilt abi palusin."

Frank Gordon puistas tuha sigareti otsalt.

„Kummaline," lausus ta mõttes, „nähtawasti olen saatusest määratud olema kõikjal abiks hädalistele..."

„Olete juba kord elanud üle säärase seikluse?"

„Sellelaadilist wist küll mitte, ehk ma küll olen harjunud kummaliste elamustega. Oletan, et mu nimi pole teile just täiesti tundmata. Wõi liialdan oma kuulsusega?"

„Olen ameeriklanna — ja New-Yorgist! Teie New-Yorgi seiklused on tõepoolest tuntud."

„Tänu reporterite osawusele, kes minu ja minu seiklustega täitsid ajalehti, tehes mind sündmuste kangelaseks, mida ma pole olnud kunagi, ehk üsna harwa. Aga see on ju ükskõik..."

„Mõistan, te ei pane suurt rõhku wälispidisele."

„Selge: mitte enam palju. Sest waremalt oli lugu teisiti. Teate, olin kord wäga rikas. Waranduse pärisin wanematelt. Omas nooruses olin harjunud igasuguste tempudega, mida üldse wõib keegi endale kujutleda. Siis sain rändurikс. Läbistasin maid, kus wõis üle elada seiklusi. Otsisin üles maailmalinnad, uurisin kurjategijate elu. Ent siiski mind piinas igawus, ja et peletada seda, hakkasin tarwitama kokaiini ja morfiumi, kuni oli häwinenud terwis. Et saada tegewust, harjutasin endast selle, seades terwise uuesti jalule. Mul oli edu mitmel spordialal. Lõpuks siirdusin uuesti New-Yorki, kui „mees, walmis kõigeks". Püüdsin kurjategijaid, kui see pakkus wäljawaateid, ja parajal juhusel saatsin ise korda kuritöid, kui see ei käinud mulle üle jõu — kui selle otstarwe oli mulle kasulik."

Sybill Vane naeris tasa.

„Mäletan — teie sõda politsei wastu tõi teile kuulsuse. See oli tõepoolest originaalne."

„See oli reklaam minu nimele ja ühtlasi õnnistuseks New-Yorgile. See tegi politsei wähekese erksamaks, nagu

hiljem nägime dr. Corneliuse loos. — Aga see kõik on ju nii tühine... nii õudselt tühine, weel tänapäewgi otsin seiklust, mis oleks tõepoolest huwitaw. Aga ma ei usu, et seda leiaksin."

Sybill Vane kummardus wähekese ettepoole. Ta pilk püüdis uurida mehe nägu.

„Wõimalik... et mõni naine teile saab suurimaks elamuseks!"

Frank Gordon surus tagasi naeratuse, mis kippus tulema huulile.

„Naine...? Ei iialgi..."

Sybill Vane toetas küünarnukid lauale ja pani käed lõua alla.

„Tõepoolest. . iialgi?"

„Ei iialgi."

„Omal ajal kõneldi wäga palju teist ja Evelyn Barka'st."

Frank Gordon tõmbus tõsiseks. Kurbuse wari lendas tal üle näo.

„Waene Evelyn... Me saime tõepoolest hästi läbi. Nüüd — ta on surnud..."

Sybill Vane wõpatus.

„Andestage — ma ei teadnud seda."

Ta nõjatus tagasi ja waatas waikides kirjut lampi laual. Seinakell tiksus wäsimatult ja korrapäraselt.

Frank Gordon tõmbas käega üle otsmiku. Ta kulmud kerkisid tahtmatult.

Kella tiksumine piinas teda. See tagus nagu wasaraga wastu närwe.

Ruttu tõusis ta ja läks aknale, lükkas kõrwale eesriided ja waatas wälja pimedasse öhe. Tänawalatern heitis nõrga walgusekaare asfaldile ta silme ees. Sellest walgusekaarest läbisid jalakäijad ja tänawa raudteed, et jälle kaduda pimedusse.

Teda waldas kummaline tunne. Ta tundis, nagu seisaks kõrgemal neist inimesist, nagu ei kuuluks ta enam nende hulka. Ta katsus endale kujutleda, et ka nemad elawad, nagu tema, mõtlewad, tunnewad...

Tasane kahin ta seljataga sundis teda ümber waatama. Sybill Vane oli tõusnud püsti.

„Te soowite minna magama ..?" küsis ta. „Kui teil pole midagi selle wastu, siis wõtan omale ühe padja ja heidan siia diiwanile."

Nein noogutas nõusolles.

Ta tõi endale padja. Kuna Sybill Vane läks magamistuppa, kustutas ta tule ja istus diiwani äärele.

Ta süütas endale weel ühe sigareti. Heites diiwanile ja mitte midagi enam mõelda püüdes, nägi, kuis tuhmist suitsu-

joast kerkis nähtawale wäike ümmargune kuju, kes kaks kätt surus püksi tasku ja heatahtliku naeratusega kinnitas:

„Katsun päästa kaks kuni kolm protsenti."

„Raha!" mõtles Frank Gordon.

Ta katsus mõttes järelwaadata, palju tal seda weel oli ja kas ta suudab homme tasuda hotelliarwe. Aga ta mõtted, mis wahetpidamata keerlesid rahakoti sisu ümber, ei jõudnud mingisugusele selgele otsusele.

Ikka jälle segas miski ennetundmatu ta mõttekäiku, nii et ta lõpuks loobus mõtlemast sellele ja andis waba woli mõlemile pildile, mis pimedusest kerkisid ta silme ette.

Need olid Evelyn Barka ja Sybill Vane...

*

Neile kahele pildile mõtles ta weelgi, kui mitu tundi hiljem üles ärkas ja kindlaks tegi, et wäljas on helge päew.

Kell oli üheksa.

Ta keeras pea kõrwaltoa suunas. Seal oli tõik waikne.

Ta ootas weel hetke, siis läks ja koputas tasa uksele.

Ei mingit wastust.

Pannes käe ukselingile ja surudes alla, see andis järele. Uks polnud enam lukustatud.

Aegamisi astus Frank Gordon magamistuppa.

See oli tühi.

Sybill Vane oli kadunud...

Gordon waatas nõutult ringi. Oli ta ammu lahkunud...? Ta polnud kuulnud midagi. Läbi tema toa ta polnud läinud kindlasti mitte, sest siis ta oleks ärganud üles. Magamistoast wiis koridorile weel üks uks. Arwatawasti oli Sybill Vane lahkunud selle kaudu.

Wähe üllatunult läks ta tagasi elutuppa.

Möödudes lauast ta märkas sellel mingit sedelit. Ta luges:

> „Mister Gordon," kirjutas Sybill Vane, „tänan teid weel kord teie armastuswäärsuse eest. Kahjuks ei saa ma teiega enam kõnelda, waid pean lahkuma enne kui ärkate üles. Nägemiseni! S. V."

Olles lugenud kirja, astus Gordon peegli ette elutoas, haaras mõlemi käega kinni selle raamist ja waatas uuriwalt klaasi.

Ta nägi meest keskmisis aastais, kõhna puhtaks pügatud näoga, kelle silme ümber olid sinakad rõngad ja pea oli pügatud sama paljaks nagu lõugki, kuna ei näinud pooldawat juukseid, sest et tal neid polnudki. Peale selle nägi ta, et härra peeglis kandis smokingwesti ja selle ees kortsunud walget päewasärki.

Aga midagi puudus... Frank Gordon tundis endal olewat ebamugawa...

Wiimaks ta leidis selle waibalt diiwani kõrwal: tema monokel, mille ta torkas silma ette, sest ilma selleta ta oli waid pool inimest.

Teistkorda peeglisse waadates ta küsis:

„Mister Gordon, olete jälle kord olnud eesel, wõi mitte...?"

Frank Gordon armastas sageli kõneleda endaga.

Aga peegelpilt ei wastanud talle.

Ja sellepärast ta küsis edasi:

„Oli too wõluw miss Sybill Vane mõni wäike seiklejanna wõi mitte...?"

Kuid ka selle peale ei wastanud peegel.

Ja sellest taipas Frank Gordon, et see oli esimene sündmus sellest pikast seikluste ketist, mis tal weel ees oli.

*

Ta märkas aga midagi muud, kui warsti peale selle soris oma kirjataskus:

Tal polnud enam raha, et isegi tasuda hotelli arwet. Ja see oli äärmiselt ebamugaw.

Ta ei wõinud ju ometi kutsuda peremeest ja öelda: „Teate, ma polnud eila õhtul sugugi ettewalmistatud selleks, et wõtta teilt korterit. Ehk olete nii hea ja wabastate mind maksust?"

Ei, seda ta ei wõinud.

Ka ei wõinud ta lihtsalt lahkuda, et mitte kunagi enam tagasi tulla.

Ta ei wõinud teha midagi muud, kui kutsuda kelneri ja öelda üleolewalt:

„Palun arwe."

Aga niipea, kui ta seda ütleb, wõtab ta teatawal määral enda peale kohustuse, et peab maksma arwe.

Igal juhusel — seisukord oli hirmus. Selles polnud kahtlust.

Et Frank Gordon oli harjunud tegema lõpu igale kohutawale seisukorrale, isegi siis, kui see lõpp oli weelgi kohutawam — sellepärast ta kõlistaski kelneri.

Kelneri ilmudes tõmbas Gordon sügawasti hinge. Ta ees seisis hirmus saatus. — „Julgust!" mõtles ta. „Julgust! Igal juhusel läheb räbalasti."

„Palun arwe."

Kui ta oli oodanud, et nüüd lahkub kelner, et warsti ilmuda tagasi saatusliku paberiga, siis ta eksis raskesti.

Tema sõnade tagajärg oli määratu üllatus kelneri näol, kes kergelt kummardades sõnas paljuütlewa naeratuse saatel:

„Arwe on öiendatud. Armuline proua maksis selle ära."

Gordon ajas end järsku sirgu.

„Armuline — tahtsite öelda: minu — naine maksis ära arwe..?"

„Seda küll. Kui armuline proua lahkus, lasi ta esitada arwe ja tasus selle ära. Armuline proua ütles, et armuline härra teab juba seda."

„Nii — nii..." wastas Gordon mõttes, ja wiipas kelnerile, et wõib lahkuda. „Muidugi teadsin, olin selle waid unustanud... wõite minna."

Kelneri lahkudes ta jäi weel hetkeks istuma diiwanile, leides, et seisukord on äärmiselt mugaw.

Arwe oli tasutud. See tähendas, tal ei tarwitsenud selle üle enam pead murda.

Jäi üle weel waid raskus Esplanade'il. Ja tulewik, hall, tühi tulewik...

Frank Gordon naksutas sõrmi. Seda ta tegi alati siis, kui mõtles millegi üle. Säärastel puhkudel ta püüdis ikka jõuda mingisugusele selgusele. Ent seekord oli lugu teisiti.

Kõik jäi hallikś ja udusekś nagu ennegi.

Nii ta siis wiimaks tõmbas mantli selga ja lahkus hotellist.

Kelneri kui ka portjee terwitusest ta tegi järelduse, et jootraha, mille oli annud „tema naine", ei wõinud olla wäike. — — —

„Palun minu toa wõti," ütles ta hotell „Esplanade'i" portjeele.

Mees kargas püsti ja waatas talle küsiwalt otsa.

„Mister Gordon..." kogeles ta wiimaks kohmetanult, „teie olete weel siin..?"

Frank Gordon naeratas.

„Ja, wõi uskusite, et olen surnud, sest et ööks ära jäin?"

„Ei, ei, seda mitte, aga te ju sõitsite ära!"

„Palun — kuidas..? Mina — olen — ära sõitnud? Kuhu siis?"

Portjee surus kaks sõrme kaeluse wahele ja waatas nõutult detektiiwile.

„Te ju laskside omad pakid wiia jaama."

Frank Gordoni naeratus kustus. Ta kummardus ja toetas küünarnukid lauale.

„Nii siis, ma lasin ära wiia omad asjad...? Millal siis — ja kelle poolt?"

„Teie asjad wiis ära pakikandja — täna hommikul umbes kella kahe-kolme paiku."

„Nii siis öösel. Ja te andsite minu asjad talle kätte pikema jututa...?"

„Tal oli teie poolt selleks kirjalik wolitus."

„Nii ... siis näidake mulle, palun, seda wolitust."

Portjee soris paberites. Ta liigutused muutusid järjest kiiremaks, närwilisemaks.

Kui ta tõstis pea, wõis näha ta näol piiritut imestust.

„Sedel on kadunud ... aga tean selgesti, et see oli siin. Lugesin ise seda ja tundsin ära teie käekirja."

„Nii, nii, ja ilma et oleksin tasunud arwe, te andsite mehele kätte mu pakid?"

„Teie arwe ...?"

Portjee nägu wenis järjest pikemaks.

„Te ju lasite maksta ära oma arwe waewalt pool tundi enne seda."

Frank Gordon ajas enese sirgu. Kerge naeratus mängles ta suunurgil.

„Mina lasin maksta ära oma arwe? Suurepärane — tõepoolest suurepärane, kes siis maksis selle? Ega ometi ... minu naine?"

„Ei," portjee raputas energiliselt pead, „ma ei teadnud, et härra on abielus."

„Alles paar tundi tagasi ma ei teadnud seda ise ka mitte," seletas Gordon.

Ettewaatlikult kobas portjee wasaku käega selja taga, otsides mingit tuge. Seisukord näis muutuwat talle järjest arusaamatumaks. Wõttes kokku wiimase jõu, ta seletas:

„Ei, see polnud daam, kes maksis arwe, waid keegi härra, — arwan, see oli keegi wenelane."

„Nii ... ja see oli pool tundi enne seda, kui wiidi ära minu pakid?"

„Jah."

„Kummaline, tõepoolest kummaline."

Frank Gordon uskus siiani, et siingi ehk on mängus Sybill Vane'i käsi, aga nüüd ta loobus sellest mõttest. Sel ajal nad olid weel seltsis istunud hotellis.

See pidi olema keegi teine.

„Kuhu wiidi minu pakid?"

„Seda ma kahjuks ei tea. Pakikandja nagu nimetas, et ta peab wiima need Potsdami jaama — aga kindlasti ma seda ei tea."

Frank Gordon istus ja püüdis tuua selgust sesse sündmuste ritta. Aga see ei õnnestunud tal.

Üks hääl äratas ta mõtteist.

„Siin on kiri mr. Frank Gordonile."

Detektiiw wõttis kirja, awas selle ja luges:

„Mister Frank Gordon, hotell Esplanade.

Wäga austatud härra!

Ühe daami ülesandel palun teilt nõu ja abi wäga tähtsas asjas. Omapärane asjaolu takistab mind, et ma ei saa ise külastada teid hotellis. Et teiega kokkusaamine oleks kindlustatud, seks lubasin endale wäikese wabaduse ja lasin teie pakid tuua enda poole. Loodan, te ei pane mulle pahaks seda wäikest wäljapressimist. Asi, milles minu käskijanna wajab teie abi, teeb ka teie silmis õigeksmõistwa otsuse minu teguwiisi kohta.

Käskjalg, kes teile toob selle kirja, juhatab teid minu juure. Oma nime, kahjuks, ma teile praegu öelda ei wõi. Palun, leppige esialgu teadmisega, et mu nimi on Mischa Rogoff."

„Selle kirja saatja ootab mind?" küsis Gordon üles waadates.

„Jah, pean teid wiima tema juure," wastas käskjalg.

„Kus ta on?"

„Kohwik „Vaterlandis", Potsdami platsil."

Frank Gordon tõusis toolilt. Kohendas mantlit ja kinnitas monokli tugewamini silma ette.

„Minge ees ja öelge härrale, et tulen wiie minuti pärast."

Wäljudes hotellist ja süüdates sigareti, ta mõtles, kas õnnestub tal weel kord kokkupuutuda Sybill Vanega...

4.

Doktor Arno Teslon istus „Edeni" hotelli katuse-aias. Tal olid rohelised silmalaud, millise asjaolu põhjustas teatawal määral ta filosoofiline elumõiste.

Tähelepanuwäärt oli asjaolu, et tal olid rohelised silmalaud, — ja ei mitte see, et ta istus „Edeni" hotelli katuse-aias ja silmitses tähelepanelikult Keiser-Wilhelmi mälestuskiriku kõrge torni tippu.

Harry Davis, kes hetk hiljem sammus läbi laudade wahelt, oli teda juba märganud ja astus terwitades lähemale.

Harry Davis oli pikk, sale, hoolikalt riietatud härra, kelle tüübilisel ameeriklase näol laiutasid laiad sarwprillid, mille klaaside läbi ta silmad külmalt silmitsesid ümbrust.

Ta kitsa suu ümber ilmus naeratus.

„Kas kassiahastus?" küsis ta.

„Hirmus."

Harry Davis näis aru saawat.

„Kassiahastus saadakse mõnikord ka siis, kui olete seltsinud kassiga. Eks ole, härra doktor?"

„Tunnete hästi inimesi," pomises wiimane.

„Ilonka?"

„Loomulikult. Usute, et olen talle jälle murdnud truudust?"

„Arwasin. On inimesi, kelle rahulikkus on süüdi selles, et nad niipea kui wõimalik oma sõbrannale truudust murrawad."

„Ja teie usute, et mina kuulun nende liiki...?"

Teslau naeris sunnitult.

„Kindlasti mitte. Aga — õigus teil on siiski. Ilonka on mulle liig elaw."

„Usun. Te wajate teistsugust tüüpi. — Muide... waadake, kes on see daam seal..."

Teslau waatas näidatud suunas.

„Te's ei tunne weel teda? See on üks meie pansionist. Miss Sybill Vane."

„Ma ei tunne weel kõiki inimesi meie pansionist. Olen seal elanud liig wähe aega. Kas te tutwustaks mind?"

„Meeleldi."

Teslau tõusis ja astus daami juure.

„Terwist, miss Vane. Te's tahate ka Berliini ülewalt tundma õppida?"

Neiu noogutas naeratades.

„Kindlasti. Peab püüdma wõimalikult kõrgel seista."

„Tohin ehk tutwustada teile meie uut pansioni kaaslast: mister Harry Davis — teie kaasmaalane."

Harry Davis kummardus sitsa, walge käe kohale, mis talle wastu sirutati.

„Olen äärmiselt õnnelik, kohates Berliinis U.S.A. ilusaimat daami."

„Ja — hädaohtlikumat!" naeratas Sybill Vane, kuna nad istusid wäikese laua ümber.

„Hädaohtlikumat? Tõepoolest? Südamele? Siis olen sellega pikema jutuga nõus."

„Oh, — efsite. Mitte südamele, — aga roimareile!"

Harry Davisi näole ilmus koomiline ilme.

„Hirmus. Ega te ometi minus ei näe roimarit?"

Sybill Vane naeratas. Ta silmad lõid kummaliselt särama.

„Kes teab... ehk siiski."

Harry Davis noogutas kurwalt.

„Seal siis on see asi. Nüüd olen siis roimar. Millise õigusega te tembeldate mind selleks. Nagu oleks teil igapäew olnud wõimalusi wäliselt gentlemanis ära tunda roimarit."

Doktor Teslau naeris waljusti.

„Näete, mister Davis, teil pole praegu aimugi, keda näete enda ees."

Harry Davis nihutas närwiliselt ninal sarwprille.

„Keda — näen — enda — ees?... Kahtlemata ilusaimat — ja hädaohtlikumat ameeriklast Berliinis. Wiimane omadus on küll põhjendamatu, kuid..."

Sybill Vane mängis oma klaasi hõbedast jalaga, millele päike maalis wärisewad walguse warjud.

„Ja muud te minus ei näe...?"

„Olen täiesti nõutu..."

„Te ei aimagi — kuis see mind rõõmustab, et te mind õieti ei näe."

„Ja, jumalapärast — mida siis?"

„Et olen detektiiw."

Nuttu lasi Harry Davis pooleldi täidetud klaasi langeda lauale.

„Et te —" Ta naeris. Tundis endal olewat wähekе ebakindla. „Et olete detektiiw...? Suurepärane, tõepoolest suurepärane."

Sybill Vane ei tunnistanud seda naeru. Just wastupidi... Ta suunurgile ilmus rahulolematus.

„Te's ei usu seda?"

Harry Davis hõõrus mõttes lõuga.

„Kui see ka haawaks teid surmawalt: ei — ma ei usu seda."

„Ja miks siis mitte, kui küsida tohin?" Nein küsis seda kerge irooniaga.

Harry Davis kehitas õlgu.

„Noh — detektiiw on mees, kellel on puhtakspügatud lõug, harukordselt energiline nägu, kannab monoklit, millest ta ei lahku üheski olukorras, suitsetab lühikest piipu, kannab spordiülikonda ja sonimütsi. Kes jalutab päewad läbi waid katustel ja mööda pikkse warbaid üles ja alla, kihutab mõne auto wõi lennuki järel ja sel moel tabab roimareid. — Ja — — ei wõi tõepoolest uskuda, et mõni sääraseist omadusist just sobiks teile."

„Te armastate naljatada minuga."

„Mina! Kuidas seda julgeksin!"

Nüüd segas ka doktor Teslau wahele.

„Näete nüüd, mister Davis, kuipalju wõib uskuda inimese wälimusse. Kui juhuslikult oleksite roimar..."

Harry Davis katkestas ta kõne tõrjuwa käeliigutusega:

„Kuidas ometi tulete sellele, et just mina wõiksin olla roimar!"

„Noh — midagi peab ju oletama. Nii siis, kui juhuslikult oleksite roimar, siis oleksite nüüd pahaaimamata jooksnud lõksu."

Harry Davis wõttis ninalt prillid ja puhastas neid hoolikalt siidrätige.

„Olen teile südamest tänulik," ütles ta, „et te mind wähemalt ette hoiatasite."

Ta naeratas lõbusalt.

„Aga loodan, miss Vane'il on praegusel korral käsil mõni teine „juhus"."

„Muidugi," wastas noor ameeriklanna. „Ja pealegi weel wäga omapärane."

„Ah, siis ikka tõepoolest? Tohin teada lähemalt — wõi on see kutsesaladus?"

„Sugugi mitte, kui see aga huwitab teid..."

„Wägagi."

Sybill Vane nõjatus lorwtooli toele ja lasi mõttes pilgu libiseda üle puudelatwade, mis paistsid maja tagant, kõikudes kergelt siia-sinna. Nende wahelt kerkisid silmapiirile fantastilised kuplid ja katusehariad: need olid loomaaia elamud.

„Minu ülesanne on," tähendas Sybill Vane peale wäikest pausi, „otsida üles teatud raamat. See on täiesti lihtne raamat, nagu wõite osta igast raamatukauplusest. Üks eksemplar Boccaccio Decameroni. Muidugi on sealjuures olemas wäike konks. See raamat on wene keeles ja nahkköites, kullast ilustustega. Selle sisemisel kaanel pidada olema wäikene roheline rist. See on kõik. Pean leidma selle raamatu ja omama ta. Lähem koht, mis mulle teatati ja kust wõin leida seda raamatut, on Euroopa. Awar mänguruum, mis, mister Davis...? Aga kui mul pole õnne ja see raamat pole enam Euroopas, waid Ameerikas ehk Aasias, wõi hoopis kusagil mujal, see ei kohuta inimest, kelle ülesandel pean jahti sellele raamatule. Pean talle waid muretsema selle raamatu..."

„Wäga huwitaw," kinnitas Harry Davis kerge naeratusega. „Kas sellest ei aita, kui wõtate lihtsalt ühe eksemplari Decameroni, mis on köidetud nahkköitesse kuldilustustega, ja selle sisemisele kaanele ise joonistate rohelise risti?"

Sybill Vane raputas energiliselt pead.

„Usun waewalt, et see rahuldaks seda inimest. Sest tema tahab just seda teatud eksemplari. Peale selle wõin teile selgituseks öelda, et see isik tellis selle raamatu ühest siinsest raamatukauplusest, andes aadressi, kust nad wõiwad seda tellida. Ühest suurest raamatulaost Moskwas. Raamatukauplus lasi peale selle saata weel kolm teist eksemplari. Ini-

mene, kellele otsin seda raamatut, ei saanud kohe tellitud raamatu järele minna. Minnes paar päewa hiljem järele, oli juba ära müüdud kõik kolm eksemplari."

„See on endastmõistetaw," arwas doktor Teslau, „sest Berliinis on ju palju wenelasi."

„... ja neljas eksemplar, mis weel seal oli, polnud see õige. Selle sisemisel kaanekűljel polnud wäikest rohelist risti. Õige raamat selle märgiga oli juba müüdud ära."

„Tohiks ehk teada," küsis Harry Davis, „kuidas on selle mehe nimi, kes otsib seda raamatut?"

„Muidugi. See on würst Gudarow."

„Würst Gudarow? Tuntud nimi ..."

„Ja, ta olla olnud üks Wenemaa rikkamaid mehi. Nüüd aga jätkan oma jutustust. Würst, olles meeleheitel, et raamat on kadunud, palus mind seda iga hinna eest talle tagasi muretseda, ja nimetas mulle ka selle wäikese tunnuse. Ta ütles mulle, et see tunnus olla raamatusse maalitud kokkuleppel ühe sõbra poolt Moskwas, et oleks kergem tunda seda teiste hulgast. Nüüd ma wõisin seda otsida ja otsisin ka. Esmalt tegin raamatukaupluses kindlaks need isikud, kes olid ostnud sealt need kolm eksemplari. See polnud kuigi raske. Ühe ostis keegi wenelane, nimega Fedja Gregorowitsch, kes elas siin ühes hotellis, kuhu talle oli saadetud hulk wenekeelseid raamatuid wäljawalimiseks. Mees oli wahepeal jälle ära reisinud. Õnneks sain teada, kuhu, ja nii sain ta wiimaks kätte Tilsitist."

„Siis te leidsite raamatu?"

„Ma ei leidnud seda tema juurest. Ta oli selle Tilsitis müünud ühele antikwaarile, nimega Reuter. Lõpuks leidsin selle siiski, ent see polnud see õige."

„Hirmus. Nii pidite tühjalt jällegi siia tagasi pöörama ...?"

„Ja — ja alata otsimisega otsast peale. Lõpuks leidsin ka need kaks teist isikut, kes ostnud need raamatud. Külastan neid lähemal ajal. Ühte juba täna ja teist homme. Üks neist kahest raamatust peab olema õige."

Doktor Teslau raputas pead.

„Kummaline maania, — omada nimelt see raamat, millel on teatud tundemärk, kuna teistes sisu samasugune."

Harry Davis mängis mõttes oma õlekõrrega.

„Arwate, doktor ...? Usun — niipalju kui mina asjast aru saan — et sellel raamatul on mingi iseäraline lugu. Wõimalik, et see sisaldab mingisuguse salateate — mis kuidagi peidetud kirja, mida igaüks ei mõista leida, selle mõistjatele aga ülisuure tähtsusega ...?"

Doktor Teslau naeris uskumatult.

„Teateid wõib ju wist ka teisel teel edasi anda . . .?

„Muidugi, aga ainult siis mitte, kui see on määratud waid ühele silmapaarile. Ma pole küll detektiiw, aga niipalju wõin julgelt kinnitada: et würst Gudarowil on Moskwas usaldusalune, arwatawasti raamatukaupluses. Too usaldusalune oli siis märkinud ära selle raamatu, mis oli määratud würstile, et wiimasel oleks seda kergem eraldada teistest. Nagu miss Bane praegu tähendas, olid nad tunnusmärgi suhtes isegi kokku leppinud. Kas pole nii, miss Bane?"

„Ja, usun küll, et selles raamatus peitus mingi saladus. Oli see siis mõni salateade wõi midagi muud. Usun seda sellepärast, et peale minu on weel teisi inimesi, kes otsiwad sama eksemplari Boccaccio Decameroni".

„Weel teisi . . .? Kas tõsi? Teewad need seda ka würsti ülesandel? Wõi algasid otsimist omal käel . . .?"

„Nad ei tee seda würsti ülesandel. Ühe sõnaga: nad on roimarid."

Harry Davis nihutas närwiliselt prille ninal.

„Roimarid! kohutaw. Ebasümpaatsed inimesed, eks ole, miss Bane?"

Nein naeratas.

„Seda ma just ei wõi kinnitada. Tundsin ühte suurt kelmi, kes oli wäga armastuswäärne inimene. Aga osalt teil on õigus, need roimarid pole küll kuigi sümpaatsed. Juba sellepärast, et nad on walmis kõigeks, et kõrwaldada mind endi teelt . . ."

„Kuulmatu!" hüüahtas Harry Davis. „Ennekuulmatu! Mida nad's õieti ettewõtsid teie wastu?"

„See oli minu tagasisõidul Tilsitist Berliini, D-kiirrongil. Istusin täiesti üksinda oma kupees, kui äkki wäljas koridoril märkasin meest, kes kandis musta poolmaski ja pikku pööramata waatas minu kupeesse. See paistis mulle kummalisena, sest, nagu teate, ei kuulu wist näokate hariliku riietuse hulka, aga weel kummalisem oli, kui see mees wõttis taskust rewolwri."

„Hirmus!" tähendas Harry Davis.

Doktor Teslau, kes kogu aja oli põnewalt pealt kuulanud, tegi kiire käeliigutuse.

„Ja mida tegi mees rewolwriga?"

„Mida ta tegi? Mitte midagi — ja see oli see kõige kummalisem. Olin täiesti üksinda oma kupees. Pealegi oli öö. See asi ei meeldinud mulle hästi. Igal juhusel — kui olin meest rewolwriga silmitsenud mõnda aega, tõusin üles ja läksin ukse juure. Samal silmapilgul oli mees kadunud. Oli ta läinud paremale wõi wasakule poole mõnda kori-

dori — seda ma ei tea. Naaberkupeedes paremal ja wasemal magasid inimesed rahulikku und. Läksin mööda koridori kuni järgmise waguni, pöördusin siis tagasi ja läksin oma kupeesse. Mis mind eriti üllatas, oli asjaolu, et minu pingil seisis sedel, mille arwatawasti sama mees minu kaheminutilise äraoleku ajal oli pannud sinna. — Sellel sedelil seisis: „Loobuge würst Gudarowi ülesandest. See oleks kasuks teile, sest wastasel korral oleme sunnitud teid tegema kahjutuks." — Ei mingit allkirja. Hetkelise mõtlemise järele kirjutasin selle sedelikese tagaküljele: „Mida teen wõi jätan, on minu asi. Ähwardused takistawad mind kõige wähem täitmast oma kawatsusi."

Harry Davis awas suu, nagu tahtis midagi öelda. Ent loobus sellest.

„Muinasjutulik!" sosistas doktor Teslau.

Nein jatkas.

„Panin selle sedeli oma kupee ette koridori, sulesin ukse ja pidasin läbi akna silmas koridori. Aga midagi ei juhtunud. Kui pool tundi hiljem awasin ukse ja astusin käiku, oli sedel kadunud. Nii siis see oli ikkagi ära wiidud. Läksin oma magamiskupeesse ja sulesin hoolega ukse. Sest tundsin siiski pisut hirmu. Magasin selle öö wõrdlemisi rahulikult. Hommikul ülesärgates märkasin uut sedelit, mis oli pistetud läbi ukseprao mu kupeesse. Sellel seisid järgmised sõnad: „Hoidke end, küll me teiega hakkama saame." Jätsin selle wastuse wõlgu, sest kogu see asi näis mulle naeruwäärsena ..."

„Naeruwäärsena!" hüüdis doktor Teslau, saates taewa poole kaeblikku pilgu, mis aga waid tabas kõrget kirikutorni, ja pöördus siis uuesti kõneleja poole.

„Siiski panin tähele, et jaamast peale mind jälgiti. Arwasin end paaril korral nägewat sama nägu inimmurrus jaamaesisel, ja kui siis äkki ümberpöörasin, nägin silmi, mis jälgisid igat mu sammu ja kadusid kohe, kui tahtsin minna lähemale. Ma ei läinud kohe pansioni kus elan, sest ei tahtnud jälgijaile näidata oma elukohta, sest lootsin, et see on neile weel teadmata. Sellepärast jätsin omad pakid jaama ja sõitsin autos würst Gudarowi korterisse, et talle teatada oma sõidu negatiiwseist tulemusist. Sellejärele käisin sees mitmes äris ja asutuses, külastasin weel kord raamatukauplust — ja siis oma agenti, kes oli waheajal teada saanud kahest ülejäänud Decameroni omanikust. Õhtu saabudes tahtsin lõpuks minna koju, sest arwasin, et mind nüüd enam keegi ei jälgi. See oli aga eksitus, nagu peagi märkasin. Astusin esimesse saadaolewasse kinnisesse autosse,

andsin aadressi ... sõiduk kihutas minema. Ma ei pannud tähele sõidu sihti, tunnen Berliini wähe, ent kui wiimaks siiski aknast wälja waatasin, märkasin, et olin hoopis teises linnaosas. Me olime, niipalju kui suutsin kindlaks teha, sõitnud hoopis wastassuunas. Kui sellele pöörasin juhi tähelpanu, ei teinud wiimane sellest wäljagi. Awasin akna ja rääkisin talle sellest uuesti — tulemus oli, et ta hakkas sõitma kiiremini. Siis alles panin tähele, et autol polnud taksomeetrit, ja et istusin eraautos. Kohe meelestus mulle, et see nali oli korraldatud minu hoiataja poolt rongil, kes tahtis mind, nagu oli tähendatud sedelil, kahjutuks teha ..."

Harry Davis silmitses kõnelejat kaastundlikult. Ta suunurgil mängles irooniline naeratus.

„Te waeneke... Seisukord polnud wist kuigi mugaw ...?"

Sybill Vane ei pannud tähelegi seda wahemärkust, pealegi weel, et doktor Teslau kuulas peaaegu hinge kinni pidades.

Nein jatkas: „Auto sõitis mööda inimtühje kõrwaltänawaid, ja sellepärast poleks olnud mingit kasu appihüüdmisest. Awasin ukse, kusjuures pistsin käe läbi akna ja wäljastpoolt surusin käepidemele, seestpoolt olid need kõrwaldatud, ja hüppasin wälja sõidu ajal ..."

„Sõidu ajal!" kordas doktor Teslau ja heitis pilgu enda ümarikule kujule, mis poleks küll sellega hakkama saanud.

„Jooksin kuis suutsin läbi tühjade tänawate ja kuulsin, kui auto ümber pööras. Mul oli waid üks mõte: jõuda elawamale tänawale enne, kui nad mind uuesti kätte saawad! Mul oli õnne — esimene põiktänaw wiis Keisri puiesteele, kus nägin inimesi ... inimesi, kes oleksid aidanud mind, — ja — mis mind eriti rõõmustas — tõelise taksoauto. Hüppasin sisse ja käskisin sõita Loomaaia poole. Ma ei tea, miks just sinna poole — see wist oli lihtsalt juhus. Lootsin, et seal tänawate ja puiesteede rägastikus wabanen oma jälgijaist, sest see oli kõige tähtsam. Ka polnud sealt enam kauge mu elukoht. — Ent mu jälgijad olid kangekaelsemad, kui arwasin. Auto kolme mehega oli alati mu kannul. Ma ei tea küll, mida nad selle jälgimisega õieti tahtsid kätte saada. Waewalt wõis uskuda, et nad lootsid mind keset elawamaid tänawaid saada enda wõimusesse. Ka ei lootnud ma neid olewat nii werejänulised, et oleksid tahtnud tappa mind. Wõimalik, et nad waid tahtsid mind hirmutada. Pean tunnistama, et see neil osalt õnnestuski, sest olin nii ehmunud, et wäljusin autost ja pa-

lusin kaitset wõhiwõõralt isikult, kelle abil mul lõpuks õnnestus segamatult pääseda koju."

Sybill Vane pidi tahtmatult naeratama, kohates doktor Teslau ehmunud pilku. Naeratades küsis ta:

„Kas pole kena seiklus?"

Doktor Teslau köhatas otsustawalt.

„Na — tänan. See rööwimislugu ütleb mulle wähe..."

Harry Davis wõttis suust õlekõrre, mida oli kogu aeg närinud.

„Loomulikult, doktor, te armastate sellelaadilisi asju waid filmis. Tean. — Muide — et minna tagasi teie juhtustuse alguspunkti juure, miss Vane; olete Boccaccio juba kätte saanud...?"

„Ei, weel mitte. Aga juba täna sõidan professor Sterne juure..."

Harry tukkatus. Ta oli muutunud äkki näost kahwatuks. Kadus ta näost kerge iroonia, andes maad selgesti märgatawale hirmule.

„Kas te ütlesite — professor Sterne?" küsis ta.

Sybill Vane noogutas.

„Ja muidugi — ma ütlesin professor Sterne."

„Zehlendorfis?"

„Ja — te tunnete teda...?"

Harry ajas enda nüüd sirgu. Aegamisi tuli ta näole tagasi endine rahu. Waid hääles wõis weel märgata rahutust kui ta ütles:

„Miss Vane — teie ei lähe professor Sterne juure."

5.

Sybill Vane kergitas üllatunult kulme.

„Ma — ei — lähe..." kordas ta nagu ei mõistaks öeldut. Siis aga naeratas ta ja sõnas: „olete kuumaline, mister Davis."

Harry Davis näis olewat jõudnud mingile otsusele. Ta pilk oli nagu wäheke segane, kui ta, toetades käed lauale, ütles:

„Loomulikult — see oli lollus, mida praegu ütlesin. Andestage. Mõtlesin waid, et oleks parem, kui te ei külastaks professor Sternet."

„Ma ei mõista teid ikka weel!" ütles Sybill Vane. Nagu kerge rahutus oleks kostnud ta häälest kui ütles: „Parem? Kellele...?"

„Teile!"

„Ja — — selle omapärase arwamise põhjus, mister Davis?"

Harry Davis tegi tõrjuwa käeliigutuse.

„Pean teile siis tõepoolest ütlema mõne põhjuse? Rääkisin wäheke mõtlematult — selles oli süüdi nimi, mida nii äkki nimetasite. Kahjatsen, et sääraseś wormis awaldasin oma hoiatust. See oli wäheke mõistmatu. Oleksin seda pidanud tegema teisiti. — Ettewaatlikumalt. Ilma et oleks tarwitsenud nimetada põhjust. Sest — ma ei wõi öelda seda teile."

Sybill Vane naeratas weidike närwiliselt.

„Ja nüüd ma ei saanud ka põrmugi targemaks."

Dawisi külmade hallide silmade pilk peatus hetkeks neiu näol, nagu oodates, otsides.

Esmakordselt nägi Sybill Vane nende silmade tõelist ilmet ja taipas instinktiiwselt, et Harry Dawisi sõnadel wõis olla wägagi mõjuw põhjus. Ta nägi neis uuriwais silmis midagi, mida ta oleks meeleldi usaldanud. Ent tema uhkus ei lubanud alluda tolle mehe soowile, kes kohtles teda nagu wäikest last.

Ja — nagu last! ütles endale Sybill Vane. Nagu wäikest tüdrukukest, kelles on tärganud soow mängida salapolitseinikku. Kelles on tärganud soow millegis lõigata loorbereid.

Ühe silmapilgu seisis Sybill Vane nende silmade mõju all, mis kõnelesid tolle mehe piiritust üleolekust. Siis tõstis ta pea ja waatas mehele otsa wõitluswalmis.

Oli olnud wõrdlemisi lühike kahewõitlus.

Harry Davis pööras pilgu neiu näolt. Ta suunurgad peaaegu märkamatult langesid allapoole.

„Te'S olete kindlasti wõtnud nõuks külastada professor Sternet, miss Vane?"

„Ja."

„Ärge unustage — olen hoiatanud teid. Professori maja on hädaohtlik. Mitte üksinda teile, waid ka teistele inimestele."

„Loodan, et selle hädaohuga ka kuidagi hakkama saan."

Harry Davis lõi muiates käega.

„Ma küll ei usu seda. Aga ma ei taha teile wastu waielda. Ent midagi tahan teilt siiski paluda..."

„Ja see oleks?"

„Et te ei läheks sinna üksinda. Ei — ärge minge üksinda!" jatkas ta nähes, et teine tahtis talle wastu rääkida. „Palun, ärge mõistke mind walesti — ma ei taha teid sundida seega alluma oma tahtele. Aga ma tunnen Sternet ja

tema maja — olen üks neist wähestest, kes teda tunnewad. Wõtke endale ühes saatja, keda wõite usaldada."

Neiu näis kuuldu suhtes täiesti ükskõiksena.

„See on juba midagi muud, mister Davis. Miks ma siis ei wõiks wõtta kaasa saatjat, kui see teid rahustab? Aga ma ei tea weel, kes wõiks siinjuures tulla kõne alla..."

„Mina!" ütles Harry Davis.

„Teie?"

„Ja. Tunnen, nagu juba ütlesin, hästi seda maja. Te ütlete, et peate sinna minema igal tingimusel ja ma ei taha teile waielda wastu, ehk olen küll teisel arwamisel. Mu ainuke palwe oleks, et lasekssite mind tulla endaga ühes."

Sybill Vane näis hetke olewat nõutu.

„Ma tõepoolest ei tea..."

„Te ei tea, kas olen selleks kohane mees. Te ei tunne mind ja ei tea, millised põhjused sunniwad mind selleks. Tean, et olen teile praegusel silmapilgul mõistatuseks..."

Ta peatus ja naeris poolwaljult, „kuid te lahendate nii meeleldi mõistatusi — selleks ju te nimi detektiiw. Sellepärast ka waikin nagu haud, nagu sfinks. Tohin sõita teiega kaasa?"

„Kui see teile lõbu teeb..." naeratas neiu.

Ta siiski ei mõistnud weel Harry Davist. Ei taibanud, mis sundis teda nii tahtmatult alluma tolle mehe soowidele.

„Arwate, et ei pakuks kellelegi lõbu teiega sõita Zehlendorfi?" pomises doktor Teslau.

„Ja millal me sõidame?" küsis Davis.

Sybill Vane waatas kella.

„Niipea kui soowite. Kas kell neli, wiis?"

„Missugune rong sõidab sinna?" küsis Davis doktor Teslau'lt.

„Arwan, auto on mugawam?" tähendas neiu Vane.

Minut hiljem nad istusid autos külg külje kõrwal ja kihutasid läbi linna tänawate Zehlendorfi poole.

Nad istusid nii lähistikku, et Sybill selgesti tundis midagi, mis hoowas sellest mehest ja mis ta ümber kudus tiheda wõrgu, mille wastu polnud olemas kaitset. Teda waldas mõnus wäsimus, mis segas ta mõttekäiku ja sundis sulema silmi.

Tolle mehe läheduses oli midagi siduwat, midagi, mis aegamisi, kuid järjekindlalt surmas neiu tahtejõudu nii, et ta ei mõelnudki enam wasturääkimisele.

„Tahaks teada, mida ta nüüd mõtleb," läbistas mõte neiu aju.

Sybill pööris pead, lootes kohata mehe pilku. Ent wiimane waatas rahulikult ja ükskõikselt wälja tänawale.

Neiu oli wähe pettunud. Ta oli lootnud wiibiwat endal mehe külmade hallide silmade pilku.

Juba wähenesid linna majad. Nende ümber laotus roheline lagendik.

„Kummaline," ütles Harry Davis aegamisi, nagu kõneledes endaga, „kui mõelda sellele, et too monumentaalne ehitis peidab endas inimhingi. Et igas sääraseses monumentaalses ehitises elawad miljonid inimesi, kes on sarnased meile, kes samuti tunnewad, mõtlewad, kes püüawad samuti leida tunnete ja mõistuse kesktteed, mis on omane meie täielisele elule. Ja et siiski meie — meie ise, niipea kui langeme oma mõtete ilma — endid seame ilmawaadete keskpunkti, mida wõib olla peame wägagi kohaseks, waatamata sellele, ons see teistele kohane wõi mitte. — Maailmal pole keskpunkti ja ei mingit üldsust. Iga aatom on oma keskpunkt ja seega kogu maailma keskpunkt. Tema on kogu maailma — ja kogu maailm on tema. Kas pole see kummaline?"

Sybill Vane ei mõistnud teda. Ta nägi, et mees waatas temast mööda. Siin awaldus talle mehe uus külg, mille iseloomu neiu ei suutnud kuidagi mõista.

„Kogu maailm seisab koos keskpunktidest..." jatkas ta peaaegu sosinal, „ja sellepärast me nüüd sõidame Zehlendorfi ja otsime teatud eksemplari Boccaccio Decameroni, mille sisemisel kaanel on roheline rist. Oleme rõõmsad kui leiame selle ja otsime edasi, kui ei leia seda."

„Ma ei suuda küll mõista teie mõttekäiku!" ütles Sybill Vane.

Harry Davis naeratas.

„Ma ise ei mõista ka seda. Ja ma pole weel kohanud ainustki inimest, kes oleks mõistnud seda."

Wõttes taskust paberossi karbi, ta pakkus neiule paberossi.

Wiimane wõttis selle wastu. Kakskümmend neli korda lasi Davis põlksuda oma tulesüütajat, ilma et see oleks annud mingeid tagajärgi ja lõpuks pidi wõtma abiks tuletikud.

„See on tolle tulesüütaja iseäraline harjumus," arwas ta, „et ta ei wõta tuld, kui seda on waja."

Lõpuks oli neil siiski õnnestunud, waatamata kiirele sõidule, süüdata paberossid.

„Me läheneme kahtlase kiirusega eesmärgile ... Näete seal seda walget willat. See ta ongi..."

„Kas leiame raamatu?" küsis Sybill Vane mõttes. „Teil on ju weel kolmas aadress, eks ole?"

„On küll — ja pealegi siin Berliinis."

„Nii siis sel puhul, kui te ei leia siit seda raamatut, on see homme sel ajal kindlasti teie kätes."

Auto peatus.
Juht waatas küsiwalt tagasi.
„Oleme kohal," wastas Harry Davis.
Ta maksis arwe, mis oli wõrdlemisi suur. Arwatawasti polnud juht pidanud tarwilikuks sõita lähemat teed mööda.
„Te wõite oodata siin, kuni tuleme tagasi!" ütles Davis.
Juht tõstis käe mütsi ääre.
„Yes, mister!"
Ta taipas kohe, et sõitjad olid ameeriklased. Selle eest oli ta ju Berliini autojuht. Ent ta ei teadnud, kas poleks olnud parem öelda „Well, sir" — aga lõpuks polnud see ju nii tähtis. — —
Harry Davis wajutas uksekella wasknööbile. Nad kuulsid selle lõikawat helinat isegi wälja.
Möödusid minutid. Horisondilt langesid neile wildakalt hilispäewa päikesekiired, läikides punakalt maja klaasosil.
Weel kord surus Davis kella nupule. Lõpuks siiski kostsid seest tasased sammud, mis lähenesid uksele. Nad kuulsid lungikese awamist uksel ja nägid sealt paistwat silma, mis neid uuriwalt silmitses.
Luuk langes jälle kinni ja uks awati praokile, mida aga seest poolt heidis kinni weel raudne kett.
„Te soowite?" küsis seest ebakindel, raudne hääl.
Harry Davis wiipas Sybill Vane'ile, et wiimane waikiks.
„Härra professor Sterne, olen suur raamatute sõber ja kuulsin teie raamatukogust. Kas oleksite nii lahke ja näitaksite mulle omi raamatuid . . .?"
Mees ukse taga kõhkles.
Davis taipas, et wanamees tundis kahtlust kõigi wastu, kes tulid wäljast.
„Asi seisab tõepoolest päris pisiasjas . . ." tähendas Davis. „Kuulsin, et teil olewat mõned wene luksuswäljaanded. Kawatsen lähemal ajal kokku seada kataloogi ja soowiksin selleks meeleldi teha mõningaid päewapilte neist wäljaannetest."
Kett seespool kõlises.
Tahtmatu kõhatusega astus professor kõrwale ja laskwõõrad sisse.
Esmakordselt nägi Sybill Vane nii kummalist inimest nagu oli Sterne. Tal oli käes mingi kargutaoline asi, mida ta näis kandwat rohkem harjumusest kui tungiwal tarwidusel. Ta lõpmata kõhn nägu oli üleni kaetud sügawate kortsudega, mille arwu poleks suutnud keegi lugeda. Ta huuled, mis kõnelemisel waid pisut awanesid, olid tawali-

selt weretud ja tugewasti kokku surutud, moodustades nii näos kitsa joonekese. Ta silmad olid alati nagu pool suletud, ent kui ta awas need, paistis nende alt teraw pilk, mis äratas tunde, nagu kannaks too mees maski, mis warjas teda terwena ..."

„Maski — nagu Harry Davis!" mõtles Sybill Vane. Ta ei teadnud isegi kuidas ta nende mõlemi mehe suhtes tuli nii ühesugusele otsusele. Neil polnud pealt näha midagi ühist, end siiski oli neil ühist niipalju, et mõlemad näisid teistsugusena kui nad tõepoolest olid.

Nende järele sulges uks. Sterne pani selle jälle ketti.

„Ajad on nii kardetawad .." kogeles ta, „et ei suuda küllalt olla ettewaatlik."

Sirutades wälja oma kondise käe, sõnas:

„Palun — astuge edasi."

Ta ise astus ees, raskelt toetudes kargule. Ta wasak külg näis olewat halwatud, sest ta liigutas waid paremat kätt, mis awas järgmise ukse.

„Kui soowite astuda edasi ..."

See oli kitsas, poolpime ruum, mille akende ette olid pandud lungid. Toa keskel seisis laud, mida ümbritses hulk toole.

Muid mööbleid polnud näha pimeduse tõttu, mis walitses ruumis, millega külaliste silmad polnud jõudnud harjuda.

„Nii siis neid wene luksuswäljaandeid .. ." ütles professor Sterne.

Davis noogutas.

„Ja — kuulsin kuulsast Boccaccio Decameroni wäljaandest ... ja teistest tähtsaist asjust ..."

„Nii nii — teistest tähtsaist asjust ..." pomises professor mõtete laokil olles.

Ta ei liigutanud end ikka weel. Harry Davis juurdles endamisi, miks Sterne ikka weel wiiwitab ...

Siis äkki kuulis ta midagi, mis ta were soontes sundis tarretama.

Kostis esmalt tasane hääl, mis järjest kaswas, kuni täitis ruumi metsik wihane hulumine, mis üldises waikuses mõjus õudselt, piitsutawalt, kuni lämbus sünge mürinaga. See oli hulumine täis hullumeelset ja pööraft hirmu.

Davis märkas, et neiu ta kõrwal oli muutunud kahwatuks. Ta tundis, kuis wiimane surus ta sõrmi nagu otsiks kaitset temalt millegi tundmatu eest.

Sterne naeris. See kõlas nagu purunewate kildude kõlin.

„Hihihi ... kas ta ehmatas teid? Mu wäikene Jonny, ta on täiesti hädaohuta ... waid kui ta näeb werd, siis ta ei

sunda end enam taltsutada. Siis ta purustab oma puuri. Aga muidu on ta päris rahulik ... mu armas wäike Jonny."

Siis ta pööras end minekule.

„Palun, jääge siia üheks hetkeks, kuni toon raamatud."

Ja uks wajus ta järele lukku.

Sekundi wältel lasus neil rõhuwalt sügaw waikus. Nii rusuwalt nagu pehme waip, mis oli wisatud nende üle, et neid lämmatada...

Sybill Vane'i hääles tundus kerge wärin ja ebakindlus kui ta ütles:

„Mis see oli?"

„Kas ehmatasite?" küsis Harry, „see oli ühe tiigri möirgamine."

„Tiigri? On — siis — wäike — Jonny — tiiger?"

„Arwatawasti. Ehk ma küll ei mõista, miks peab Sterne endal tiigrit. Häda puhul wist küll ei ole sellest suurt kasu."

Samal silmapilgul möirgas tiiger teist korda. Seekord kostis see waljemini, mis järjest kaswas, pigistades nende närwe raudsete küüntega...

Neiu surus sõrmeotsad meeleolohta.

„Ma ei mõista, kuidas üks inimene suudab seda taluda."

„Sellega harjutakse. Too wana maja oma kummalise ehituswiisiga, mida ei wõi wäljastpoolt märgatagi, arwatawasti suurendab tolle hääle õuduse märksa ..."

Ta waikis nii järsku, et Sybill Vane talle kohkunult otsa waatas.

Neiu märkas, et sel hetkel oli Davisega sündinud muudatus. Ta põsenukid kerkisid, huuled sulesid tugewasti kokku ja silmad wajusid pilukile.

Näis, nagu kuulataks ta midagi. Neiu aga ei kuulnud midagi.

„Mis teiega juhtus?" küsis ta.

Davisi wastus oli kannatamatu õlgade kehitus.

Ta kummardus ettepoole ja haaras kinni laua serwast.

„Kuulete nüüd," küsis ta.

Sybill Vane kuulatas.

Tal oli tunne, nagu kuuleks kauget nõrka suminat, mida wõib tekitada masin. Wõi oli see inimese hääl ...? Ta ei wõinud öelda midagi kindlat selle kohta.

Siis aga kostis midagi muud. Ja see oli kindlasti inimese karjatus. Heledalt, lõikawalt, mis wälkkiirelt purustas waikuse ... külwates neid üle pöörase hirmu- ja õudusetundega.

„See — oli — kellegi surmakarjatus! Öelge mulle, mis maja see õieti on! Rääkige ometi — te ju tunnete seda ..."

Õrnalt wabastas Harry neiu käe.
„Laske mind, seletan teile seda esimesel wõimalusel."
Neiu ei küsinud enam. Ent ta teadis, oleks ta tulnud üksinda siia majja, hirm oleks tapnud ta.
Kui kaua nad seal olid seisnud üksinda? Nende kella järele waewalt kolm minutit.
Harry wõttis järsku prillid ninalt ja pöördus neiu poole.
„Sterne ei tule enam ..."
„Miks?"
Ta tõstis hoiatawalt sõrme suule. Talle tundus, nagu oleks koridorist kostnud sammud.
Kähku peitis ta käe tasku ja wõttis wälja wäikese läikiwa rewolwri.
„Jääge siia. See on teile kõige parem. Siia ei tule keegi."
Miss Vane märkas, et ta tahab wäljuda.
„Te mõtlete lahkuda? Kas kawatsete jätta mind siia üksinda?"
„Pean tegema seda paratamatult. Siin on teil ka kõige hädaohutum."
Silmitsedes wiiwu tähelepanelikult miss Vane'i, ta suu ümber lendles naeratus, mis julgustas neiut märksa. Siis ta awas ukse ja wäljus. — — — — — — — — — — —
Sel hetkel miss Vane ei aimanudki, et ta ei näe toda noortmeest enam hulgal ajal.

6.

Nüüd ta seisis üksinda poolpimedas ruumis ja ootas.
Sekundid möödusid temast tinaraskelt.
Aeg wenis wäljakannatamatult pikkamisi. Toas lasuw hämarus püüdis tal matta hinge. Nimetu hirm temas kaswas järjest — tal oli mingi kange, kohutawa sündmuse eelaimdus.
Ta ei julenud end liigutada ... iga pisemgi heli selles ruumis rebis armutult ta närwide kallal. Kobades käega tooli, ta wõpatus, nagu oleks teinud midagi ebaõiglast. Olles istunud, neiul oli tunne, nagu wiibiks temal kaks silma, millede pilk häwitas temas igasuguse tahtejõu.
Kus jäi küll Harry Davis.
Oli ta tõepoolest wast praegu lahkunud wõi oli sellest möödunud tunde?
Ta ei teadnud seda. Ta teadis waid ühte; et samal minutil selle maja seinte wahel juhtus midagi kohutawat.
Äkki, läbi majas walitsewa surmawaikuse ta kuulis ühe ukse sulgemist.

Ta ei osanud aimata, oli see lähedal wõi kaugel ... kuulis samme ... terawat läbilõikawat häält:

„Pea!"

Kiired sammud lähenesid toa uksele, kus ootas miss Vane. Ta kuulis ähkimist, kuulis millegi raske eseme kukkumist, wõimalik, see oli tool, mis langes põrandale. Kuulis sammude müdinat.

Arwatawasti nüüd nad kohtusid, need mõlemad nägematud.

Wäljas koridoril algas wõitlus ...

Sybill Vane tundis kuis ta sai tagasi tahtejõu. Sündmuse tõsiasi päästis ta halwawast uimastusest ... oodatud katastroof oli läinud täide.

Ta wõttis oma wäikese bulldoggrewolwri, mida kandis alati kaasas. See polnud esimene kord, kus ta seda wajas.

Hoides käes relwa, neiu awas ukse ...

Wahekäik oli tühi.

Aga ikka weel ta kuulis wõitlejate wihast, ähkiwat hingamist. Käigu lõpust wiis järsk ja kitsas trepp ülemisele korrale, kust paistis nõrk walgusekuma. Ja siis nägi Sybill Vane kaht warju, kes näisid pidawat kibedat wõitlust. Need olid kaks meest, kes tegid meeleheitlikke katseid üksteist kägistada. Hetke nad seisid liikumatult, uurides, waritsedes, et siis uuesti alata wõitlust elu ja surma peale.

Miss Vane ei näinud, kes nad olid. Ta nägi waid warje.

Aegamisi ta lähenes wõitluskohale ... üks neist pidi kahtlemata olema Harry Davis.

Samal silmapilgul nägi ta, kui üks neist tagasi põrkas, nagu oleks ta järsku näinud mingit koletist. Weel korraks sirutas see wari käed tahapoole, nagu tahaks weel kord tormata teisele kallale ... Siis pani ta põgenema ...

Wari kadus walguse piirkonnast. Laialisirutatud käsi ta tormas trepist alla, nagu hoiaks eemale mõnd nägematut koletist, mis tal wahetpidamata kannul.

See oli professor Sterne.

Ja miss Vane nägi, et ta jooksis ilma karguta, et ta oli täiesti terwe.

Alumisel trepiastmel komistas ta, ajas aga end kähku sirgu ja tormas edasi ...

Iialgi ei unustanud Sybill Vane nende silmade läiget, kui ta neiust mööda ruttas, ilma et oleks näinud teda. Nendest paistis wastu hullumeelne hirm.

„Tema ..." oigas Sterne, „see on tema ..."

Sybill Vane tahtis talle wastu minna, kuid ei jõudnud teha seda.

Järgmisel sekundil läbistas ruumi tugew pauk, ja Sybill tundis, kuis miski ta kõrwast mööda wihises.

Professor Sterne jäi seisma, nagu oleks põrganud kokku mõne nägematu takistusega. Siis nõtkusid ta põlwed ja ta langes otsekohe põrandale.

Ülal trepil oli paks suitsupilw, mis aegamisi hakkas laiali walguma.

Waid sekundi murdosa kõhkles Sybill, mida tuli ette wõtta. Siis aga tormas ta tänawale, kus walitses juba õhtuhämarus, ja piilus hoolega igasse külge.

Lähemal tänawanurgal ta nägi kaht rohelises mundris politseinikku. Ta wiipas neile, ja mõlemad mehed, märgates seda, astusid lähemale. Miss Vane ruttas neile wastu ja näitas käega majauksele.

„Praegu sündis selles majas mõrtsukatöö ...“

Wiimane sõna tuli nagu wälk ja kiskus mõlemad mehed nende tawalisest lodewusest.

„Mõrtsukatöö?“

„Jah, ja mõrtsukas peab weel olema majas.“

Kõik kolm ruttasid majja, kust neile pahwatas wastu wänge püssirohu suits. Hetke nad seisatasid läwel, et lasta silmil harjuda sees walitsewa hämarusega.

„Te nägite pealt seda mõrtsukatööd?“ küsis üks ametnikest.

„Jah — kuulsin pauku ja nägin, kuis professor Sterne langes kokku.“

Sybill Vane näitas käega koridorile, nagu ei tahaks ta enam näha kuritöökohta.

„Siin ta lebab.“

Politseinikud lätsid ees. Ühel neist oli käes taskulamp.

Kuid Sybill Vane nägi teda walgustamatagi ... Arusaamatult eksis ta pilk ruumis.

„Kus?“ küsis politseinik.

Miss Vane toetus käega wastu seina ja hääle wärisedes närwiliselt, wastas:

„Laip — on — kadunud!“

*

Kas ütles keegi seda?

Pigemini wõis arwata, et see ripub õhus. Küürutas warjulisis, pimedais nurgis, kuid wiimaks roomas wälja, ümbritses teda ja andis ta pilgule waenuliku ilme.

See oli kahtlus ...

Sybill Vane tuhnis kannatamatult käekotis. Ta nägi wiimast endal ootawaid politseinike pilke. Otsis närwiliselt oma pabereid. Ja hingas kergendatult, kui leidis need.

„Olen detektiiw,“ tähendas siis.

Mõlemate ametnike pilgud ristusid. Detektiiw ... Teise näole nendest ilmus kerge naeratus. Ent nein ei pannud seda tähelegi.

„Siin on mu tunnistus kriminaalpolitseist New-Yorgis ja ka mu siinne ametitõendus.“

Teine politseinikest lehitses hoolega paberites. Ta andis need tagasi omanikule, olles weendunud, et kõik on korras. Siis oli ikka tõepoolest olemas naisdetektiiw.

Lollus! ütles ta pilk teisele. Siit on näha, mis sellest wälja tuleb.

Sybill Vane jutustas lühidalt sündmusest selles majas. Ta kõneles karjatusest, wõitlusest, paugust ja lõpuks professor Sterne kokkulangemisest ta oma silma all, waikis aga oma täpsemast siinolekn põhjusest.

Hele walgusjuga taskulambist walgustas põrandat.

„Weri ...“

Põrandal oli paar tumedat laiku, mis näisid minewat ühe kõrwalukse suunas ja kadusid järgmisse tuppa.

Sealt nad leidsid surnu.

See lamas põrandal kerratõmbunult. üsna laiba kõrwal wõis põrandas näha pragu, mis lasi oletada luugi olemasolu põrandas.

„On olemas kaks wõimalust“, tähendas üks ametnikest, „kas on laiba siia tassinud roimar, wõi on professor Sterne enda ise lohistanud siia.“

Ta waatas ruumis ringi, nagu tahaks selle wäljanägemist igaweseks meele jätta.

„Selle üle ei saa meie otsustada. Siin peab jääma kõik muutmatuks kuni tuleb uurimiskomisjon.“

Miss Vane näitas luugile põrandas.

„Kui professor Sterne end ise siia lohistas, mida pean kõige tõenäolisemaks, siis ta wiimane mõte oli see luuk siin. Kas te ei soowiks minna alla?“

„Selleks meil pole mingit wolitust.“

Kuni üks laiba juure jäi, läks teine lähemasse telefonipunkti.

Miss Vane ootas.

Alles nüüd meelestus talle Harry Davis — roimar — —

See mõte ajas talle peale külmawärinad. Oli ta tõepoolest roimar? Wõi polnud ta seda siiski?

Ta pidi olema. Polnud mingit teist wõimalust. Miks ta siis muidu oleks kadunud?

Talle meelestusid nüüd ka professori wiimased sõnad. „Tema ... See on tema ...“ Ta ei teadnud küll, kes see „tema“ oli. Aga see pidi olema Davis, kes kord öelnud, ta tundwat professorit wägagi hästi, olla üks neist wähestest, kes

tundwat teda ... See polnud talle waremalt meele tärganudki, aga nüüd ta mõtles sellele korduwalt: kui nad tulid seltsis professori juure, polnud wiimane tunnud teda, waid kohtles teda kui wõõrast. Siis wäljus Davis, algas wõitlust professoriga — siis arwatawati tundis ta ära Davise. Ta oli sellest üllatusest nii hirmunud, et ta põgenes trepist alla ... Sybill Vane mäletas weel igat üksikasja: kuis professor kesket wõitlust järsku tagasi põrkas, hirmust kangena seima jäi ja siis tahtis põgeneda. See oli siis, kui ta oli ära tunnud Davisi, keda ta arwatawasti kartis. Parajasti, kui professor tahtis nimetada tema nime, tabas teda kuul.

Põrandale ilmus paar walguse juga, mis paistis sisse aknast. Sybill Vane waatas mõttes wärisewaid walgusekiiri.

Kahju, mõtles ta. Ta silme ette ilmus selgelt Harry Davisi pilt. Pikk, sale, mustade farwprillidega, millede ümmarguste klaaside taga peitusid ta tõsised, hallid silmad.

Nüüd ta areteeritakse kui roimar.

— — — — — — — — — — —

Saabus uurimiskomisjon.

Miss Vane kuulati üle. See kord tal tuli anda põhjalikum seletus sündmuse kohta. Ta rääkis oma ülesandest otsida teatud raamatut, rääkis professori tummalisest ülalpidamisest ja oma saatja kadumisest.

Ülalt trepilt leidis üks politseinikest rewolwri. Ta tõi selle alla ja näitas seda miss Vanele.

„Tunnete seda relwa?“ küsis komissar.

Sybill Vane silmitses seda, sules siis sekundiks silmad ja sõnas rahulikult:

„Ja — nägin seda relwa täna Harry Davisi käes.“

Ta hääl kõlas wõõrana ja külmalt.

Kindlasti oli Davis mõrtsukas.

Komissar noogutas. Sellejärele awas ta luugi põrandas ja hakkas kitsast, järsust trepist alla minema.

Sybill järgnes talle.

Nad sammusid läbi pimeda wõlwialuse. Wanad, niisked keldrimüürid laienesid koridorisarnaseks käiguks. Wana, poolkõdunenud puu-uks nagises kui nad awasid selle.

Astudes teise ruumi, nende ees kerkisid paar musta masinat, mis taskulambi nõrgal walgusel heitsid tagapõhjale kohutuid warje.

Komissar kobas seinal, kuni leidis mida ta otsis. Ta keeras põlema tule. Ent ka heredam walguski ei suutnud wähendada seal walitsewat õudust.

Sybill Vane ei tunnud neid masinaid.

Aga komissar, kes neid silmitses lähemalt, noogutas rahulolles.

„Siin nad on . . . see on walerahawabrik. Oleme sellel olnud jälil mitu nädalat, kuid ei suutnud leida selle asukohta."

Äkki kostis kõrwulukustaw möire. Komissar wõpatus.

„Mis see on?"

See pidi olema üsna lähedal. Siin süngete keldrimüüride wahel see kostis kahekordselt õudsena.

„See on tiiger, keda professor Sterne hoiab siin kinni."

„Wastik kisa. Aga peaasi on, et oleme leidnud tolle waleraha wabriku."

„Aga waadake, mis see's on?"

Komissar kummardus ja wõttis midagi maast. See oli prilli sarwraam mis oli pooleldi purunenud.

„Arwatawasti on siin aset leidnud kahewõitlus, kusjuures üks rebis teiselt maha prillid. On ehk too ese tuntud teile?"

Sybill Vane wõttis kätte leitud eseme. — Teine tõendus, mõtles ta

Ja ütles:

„Ja, need on minu kaaslase prillid."

„Kuidas oli tolle härra nimi?"

„Harry Davis."

„Ameeriklane?"

„Ja."

„Kindlasti? Wõi ta wahest teeskles seda?"

„See ta oli kindlasti. Ma suudan kahtlemata tunda ära oma kaasmaalast."

„Tundsite ammu seda härrat?"

„Wast paari tunni eest tutwusin temaga. Ta elas minuga ühes pansionis . . . kui kaua, seda ma ei tea, sest saabusin alles eile tagasi pikemalt reisult."

„Te's olete kindel, et tema on mõrtsukas?"

Miss Vane kõhkles.

„Wast mõni minut tagasi ma seda küll poleks usunud. Aga nüüd — nüüd wõib selles kahelda waewalt."

Komissar oli rahuldatud.

Nad läksid jälle ülesse.

Äkki meelestus Sybillile, et ta oli tulnud siia otsima raamatut. Selle oli ta täiesti unustanud.

Komissaril polnud midagi selle wastu, kui ta seda otsis. Seltsis ühe ametnikuga ta käis läbi kõik toad selles majas, otsides raamatukogu, mis pidi ju kusagil ikka olema.

Lõpuks nad leidsid maja alumisel korral toa, kus asus suur raamatukapp. Nad awasid selle ja uurisid hoolega raamatuid. Wiimased olid korraldatud eeskujulikult.

Teises reas seisid wene kirjanike tööd, samuti ka tõlked wene keelde. Arwatawasti pidi professor olema slaawlane, sest suurem hulk raamatuid olid wene ja poola keeles.

Sybill Vane'i otsimised muutusid järjest kannatamatumaks. Ta leidis Casanowa, leidis Turgenjewi ja Tolstoi teosed, leidis Gorki ja Dostojewski, aga Boccacciot ei leidnud ta.

Juhuslikult ta silmas ühel wäikesel lauakesel raamatute nimekirja. Nood kõik olid nummerdatud. Nimekirja lõpus ta leidis: „Boccaccio, 756".

Pilgu libistades üle arwude ridade raamatukapis, leidis, et Boccaccio oli ära. — — —

Kah järgmist numbrit kandwa raamatu wahel oli wäike wahe, mis lasi oletada, et otsitaw raamat oli seisnud seal. Wõimalik, et isegi minut tagasi. Oli selgesti näha weel hõredat tolmuringi riiulil, mis selgesti näitas kohta, kus oli seisnud raamat.

Keegi teine oli jõudnud temast ette.

Sybill Vane oli sel silmapilgul äärmiselt pettunud . . .

*

Ta wahetas weel mõned sõnad komissariga, kes samuti tulnud ülesse ja silmitses nüüd hoolega tuba.

„Huwitaw inimene, see nii öelda professor Sterne," tähendas ta mõttes. „Soowiksin meeleldi teada, kust ta sai selle professori tiitli. Ma küll usun, et ta omas selle õigalselt."

„Teil on õigus . . ." arwas Sybill Vane, „ta tõepoolest oli kummaline. Kõnelesin temaga waid paar sõna ja kohe see torkas mulle silma. Ta jättis mulje, nagu poleks ta olnud õieti wastutuswõimeline."

„Mind huwitab eriti wahekord tema kuritöö ja teaduse wahel. Näete seda raamatut siin . . . Professor Sterne näis olewat loodusteadlane. Seadke nüüd selle kõrwale walerahawabrik, mida ta juhtis keldris . . . Loodan, täpsemad uurimused toowad päewawalgele weel nii mõnegi huwitawa üksikasja."

Äkki neiu heitis pilgu kellale.

„Mul oleks aeg lahkuda . . . see asi huwitab mind küll, aga mul on täita weel teine ülesanne, millest ma ei wõi loobuda mingil tingimusel. On mu siinolek weel nõuetaw?"

„Sugugi mitte."

„Soowin teile — — et tabate roimari õige pea," tahtis neiu öelda, ent ei teinud seda mitte, waid arwas paremaks öelda: „soowin teile eriti palju edu selles asjas." — — —

Wäljudes majast, neiu nägi suurt rahwahulka, mis ümbritses maja. Kui õhus on sõna „roim", siis see wasardab närwe ja paneb liikuma massi.

Koridorilt kostis komissari hääl.

Kaks politseinikku sõitsid jalgrattail pimedasse öhe, mis oli saabunud wahepeal. Hetke olid näha weel waid nende rataste pisikesed tulekesed, siis kadusid needki.

Eemalt paistis kaks tulesilma. See oli auto, mis lähenes majale.

Miss Vane'il oli mulje, nagu oleks too maja saanud mingiks keskpunktiks. See oli suure ämblikuwõrgu keskpunkt, mis siit peale end laotus igasse külge, kuni roimar end mässis sisse ja tabati.

Nad peagi tabawad Davisi.

Auto, millega olid tulnud nad, ootas ikka weel. Sõiduarwe oli tõusnud määratu kõrguseni, ent neiu ei pannud seda tähelegi.

„Charlottenburgi, Uhlandi tänawale," hüüdis neiu juhile.

Hetkelise mõtlemise järele ta otsustas küsida juhilt:

„Seisite kogu aeg siin?"

„Ja."

„Nägite seda härrat wäljuwat majast, kellega seltsis sõitsin siia?"

Miss Vane oli kindel, et wastus on eitaw. See oli ju endastmõistetaw. Miks pidigi Davis end näitama autojuhile.

Ent wastus tuli üllataw.

„Muiduqi nägin," wastas juht, „härra wäljus majast wast paari minuti eest, kuid arwatawasti tagaukse kaudu. Ta ütles mulle, et ma ootaks waid daami, kel olla tarwidus erakorraliselt kiiresti rutata tagasi linna."

Sybill Vane jäi wahtima pärani silmi.

„Ta ütles — te peate — ootama mind?"

„Ja."

„Ja kuhu jäi ta ise?"

„Ta läks otsekohe jaama."

„Kuipalju aega on sellest tagasi?"

„Wõib olla wast kümme minutit."

„Oodake weel üks hetk."

Miss Vane ruttas tagasi majja ja otsis üles komissari, kellele teatas:

„Harry Davis oli lahkunud majast umbes kümne minuti eest. Ta oli wäljunud tagaukse kaudu ja läinud jaama."

Komissari näoilme muutus.

„Suurepärane. Telefoneerin kohe igasse jaama sellel liinil. Ta ei wõi seekord enam pääseda meie käest, waatamata, et ta mõistis lipsata majast . . ."

Lehitsedes märkmikus ta jõudis weendumusele, et roimar wõis olla juba teel, kui on õnnelikult jõudnud peajaama.

Kõne alla tulewad jaamad: Botaanika aed, Steglitz, Friedenau ja tänawad: Kesk-Zehlendorf, Suur-Lichterfelde ja Suur-Görscheni.
Ta kutsus ühe ametniku.

„Brettschneider, telefoneerige kohe igasse jaama Wannsee liinil ja andke täpselt edasi härra Harry Davisi wälised tundemärgid — need leiate ülalt protokolli juurest. Miss Vane andis temast täpse kirjelduse."

„Ja mis siis, kui ta on läinud teist teed?" küsis miss Vane.

„Brettschneider — telefoneerige ka Lääne-Schlachtensee ja Wannsee liinidele."
Komissar tundis endal kergema.

„Nii — nüüd me ta kindlasti kätte saame, kui ta pole lahkunud rongilt esimeses jaamas."

„Wõimalik ka, et waid teeskles jaama sõitu, et petta meid," arwas miss Vane.

„Ka wõimalik. Ent me tabame ta siiski. Kui mitte täna, siis homme."
Peale seda korraldust sõitis neiu endaga rahul olles tagasi pansioni.
Wahepeal oli hakanud sadama peenikest uduwihma, mis mõjus rusuwalt meeleolule. End surudes ühte autonurka, miss Vane tundis kergeid külmawärinaid.

Ta mõtles Harry Davisele — ei saanud temast aru. Näis, nagu wõtaks mees kogu asja mänguna. Ajawiitena.

Ta teadis nüüd, et mees oli weel olnud majas, kui saabus politsei ja otsis maja läbi. Et ta oli olnud lähedal, wõib olla näinudki pealt, kui tema wastu leiti asitõendusi. Et ta oli olnud majas, kui tehti esimesed korraldused ta tabamiseks.
Ta nägi waimus, kuis siis suurima rahuga Davis lahkus tagaukse kaudu ja öeldes autojuhile, et ta ootaks daami, sest wiimasel olla warsti tarwidus erilisekt ruttu sõita linna . . .

Ta sel hetkel isegi pisut imetles toda Harry Davisit, kelle külm rahu tal alati wõimaldas olla seisukorra peremeheks.
Aga siiski — ta oli roimar. Kui niisugust, neiu pidi jälgima teda, pidi hoolitsema selle eest, et süüdlane saaks õiglase karistuse.

Kahju, mõtles ta. Kõigepeale waatamata ta oli huwitaw inimene. Mida kahjuks wõib öelda wähese roimarite kohta . . .
Nende mõtetega jõudis ta pansioni ette. Juht esitas talle üld-sõidunarwe, mis oli omaette wäike warandus.

Juht selle eest ei öelnud „tänan", waid „*thank you very much*" Kindlasti see pidi olema teatud aatelise wäärtusega.

Miss Vane helistas ja toatüdruk awas ukse.

„Kas mister Davis käis siin?" küsis ta nii möödaminnes, sest ta ise pidas seda täiesti wõimatuks, aga temast wõis oletada kõike.

„Käis küll. Ta jättis miss Vane'ile wäikese pakikese ühes kirjaga."

„Tõepoolest? Kus see on?"

„Teie toas."

„On mister Davis weel siin?"

„Ei, ta lahkus siit umbes wiis minutit tagasi."

Miss Vane läks üles oma tuppa. Laualt leidis ta pakikese ja selle kõrwalt kirja. Awades selle ta leidis sealt ühe eksemplari Boccaccio Decameroni. Sellel oli number 756. Kindlasti oli raamat professor Sternelt.

Siis ta awas kirja, mille sisu kõlas järgmiselt:

„Armulisem!

Wähendasin Te waewa seega, et otsisin ise üles raamatu. Ent see pole siiski see õige. Arwatawasti on see tolle kolmanda mehe käes, kelle aadress Teil olemas. Professor Sterne on surnud. Ärge kahetsege teda. Ta pole seda wäärt. Ka polnud ta mingi psühholoogiline mõistatus, nagu arwas härra komissar, waid oli suurim komödiant, keda olen tunnud kunagi. Ja nüüd Te jälgite mind kui roimarit? Tehke seda, kui soowite. Wõtan waikselt wastu kõik.

Teie alandlik Harry Davis."

Lugedes seda kirja, miss Vane esmalt üllatus. Siis aga pöördus see keewaks wihaks.

Kolm sekundit hiljem lebas põrandal sadandeid wäikesi paberitükikesi. Seega oli kiri häwitatud igaweseks.

7.

Proua Ilsen pöördus parajasti koju. Ta käis wahemaa Bellevue' jaamast Klopstocki tänawale ära jala.

Minnes trepist üles, märkas ta, et korteri uks seisis praokile. See pragu wõis olla lai kümme sentimeetrit. Ent samahästi see wõis olla ka üksteist. Igal juhul proua Ilsen oli äärmiselt üllatunud . . .

Ta ei mõelnud aga midagi halba. Sest proua Ilsen oli süütu olewus, kes ei teadnud midagi maailmas walitsewaist pahedest.

Lükates ukse lahti ja astudes esitusse, tundis nagu siin suitsetaks keegi.

Sel hetkel proua Ilsen muutus tõsiselt rahutuks, sest tema Sebastian oli weendunud juba kakskümmend aastat, et suitsetamine on kahtlemata mingi ebawooruslik nähe, mida ei wõi lubada omas korteris mingil tingimusel.

Siis aga sündis midagi tähelepanuwäärset.

Kui proua Ilsen tahtis keerata põlema tuld, haaras üks käsi kinni ta käerandmeist nagu tangidega.

Kohe selle järele langes wälisuks kinni kerge naksatusega ja kadus keegi walgusekiir, mis paistnud koridorilt.

Pimedusest ütles wõõras hääl:

„Palun, jääge päris rahulikuks."

Liig suur nõue jäärases seisukorras.

— — — — — — — — — — — — — — —

Härra Ilsen oli julge mees.

Seda ei wõinud küll otsustada wälimuse järgi, sest ta oli wõrdlemisi tüse, laia, terwe näo ja wäikeste kawalate silmadega. Aga inimese sisemine waärtus peegeldub sagedasti ta wälimuses.

Härra Ilsen istus kirjutuslaua ees ja luges õhtulehte, kui kuulis oma naise surutud karjatust. Ta taipas kohe, et asi pole kõige paremas korras.

Hetke ta istus weel liikumatult, tundes, kuis põlwed kippusid närwiliselt wärisema.

Rebides telefonilt kõnetoru ta hüüdis sisse, ootamata ametniku wastust, sõna „kallaletung". Siis wiskas toru haagile ja piilus kannatamatult ukse poole, kas ei tulegi weel politsei.

Härra Ilsen oli, nagu öeldud, julge mees.

Kui pool minuti möödudes ikka weel ei tulnud muutust olukorda, katsus härra Ilsen end üsna ettewaatlikult nihutada akna poole, et wõiks sealt kaudu pääseda wabadusse.

Enne aga kui ta jõudis nii kaugele, awati uks ... ja härra Ilsen jäi seisma hirmust kangena.

„Nüüd ma olen surnud!" oli ta wiimane mõte. — — —

Arwatawasti see oli ingel paradiisist. Ja, kahtlemata see oli ingel sealt.

Ingel moodsas tänawakostüümis üllatunud pilguga wõrratult ilusais silmis.

Too ingel wallandas köidikud, millega härra Ilsen oli seotud tooli külge, ja wõttis tal tropi suust, nii et wiimane endiselt hingata wõis.

Aegamisi tajus ta, et see polnud siiski taewas, kus ta oli, waid ta oma töötuba. Ja arwatud ingel oli kena noor daam, kes õnnetu härra Ilseni päästis raskest olukorrast.

Nüüd küsis neiu.

„Kus ta on?"

„Kes?" küsis härra Ilsen loogiliselt.

„Boccaccio."

Hetke tundis härra Ilsen päris selgesti, kuis põrand kõikus ta jalge all. Temalt taheti teada, kus on Boccaccio!

„Arwatawasti haudas!" wastas ta wiimaks, sest ei sündinud ju jätta daamile wastust wõlgu.

„Wene Boccaccio!" tähendas noor daam närwiliselt.

Pannes nimetissõrme ninale, härra Ilsen hakkas seletama:

„Wene Boccaccio? Armuline preili, mina tundsin waid ühte, Itaalia Boccocciot..."

Ükki taipas ta, et oleks asjata raisata aega pikemate seletuste ja küsimustega, sellepärast ta tegi lühidalt.

„Olete saanud ta kätte?"

Noor daam trummeldas närwiliselt sõrmedega laual.

„Weel mitte. Teie juures peab olema kolmas..."

„Wõib seda pidada wõimalikuks!" ohkas härra Ilsen.

„Neid on siis kolm?"

„Ja, ja nad on müüdud ära ühes äris Charlottenburgis ja nüüd ma otsin neid."

Härra Ilseni silmad wenisid suureks nagu rattad. Ta laskus toolile nii, et neiu ootas teda järgmisel hetkel langewat põrandale ühes purustatud tooliga.

„Mis te õieti ütlesite? Müüdud? Päris seaduslikult müüdud?"

„Loomulikult. Miks siis mitte?"

„Miks siis mitte? Te weel küsite seda? See on ennekuulmatu, et meil Charlottenburgis juba on päris seaduslik orjakauplemine!"

Noor daam wõpatus. Ta uuris hoolega härra Ilseni nägu.

„Orjakauplus? Ma ei mõista teid!"

„Loomulikult!" ähkis härra Ilsen. „Te ju ise ütlesite, et ta on müüdud ühes Charlottenburgi äris! Siis nad arwatawasti olid kellegi teise tööriistad. Ja seda kõik lubab meie politsei! Praegu wast olin alles wihane neile, aga nüüd mind waldab piiritu kaastunne. Kindlasti ei wõi nad midagi selle wastu, ei peawad korda saatma sääraseid tegusid."

„Kellest te üldse kõnelete?"

„Kellest kõnelen? Muidugi neist kolmest kurjategijast, keda otsite! Ja kes on müüdud ühes Charlottenburgi kaupluses..."

Nüüd oli miss Vane'i käes kord üllatuda. Nimelt, ta istus toolile ja naeris... naeris nii, et ei saanud sõnagi suust.

Härra Ilsen wastas teda teatawa rahutusega.

„Ma küll ei leia, et see oleks naeruwäärt! Kui oma naeruhooga walmis olete, siis palun teatage mulle, ma teatan wahepeal loost politseile."

Ent miss Vane oli end wahepeal kogunud. Ta wõttis kinni käest, mis tahtis wõtta hargilt kõnetoru.

„Oodake weel hetke, härra ... härra ..."

„Ilsen."

„Õige, härra Ilsen. Olen detektiiw Sybill Vane. Ma ei otsi kolme kurjategijat, waid kolme raamatut, mis on müüdud siin."

Nüüd härra Ilsen taipas.

„Nii ... mõtlesin ... tahtsin teada, kas otsite roimareid, kes mind panid säärasesse olukorda."

„Ei — neid ma praegu ei otsinud. Tulin lihtsalt sisse ja leidsin teid selles imelikus seisukorras. Loomulikult, siis wabastasin teid."

„Ja minu naine?"

„Ma pole näinud teie naist."

„Suur jumal! Mu naine!" karjatas härra Ilsen ja tormas toast.

Sybill Vane järgnes talle kõrwaltuppa, kus nägi diiwanil wanaldast paksu naist, kes hirmunult wehkis kätega.

Nähes härra Ilsenit, ta karjus meeleheitlikult:

„Ära tule ... ära tule ... kutsu kohe montöör."

„Mis on juhtunud, Amalia?"

Ent Amalia wehkis wahetpidamata kätega. Näis nagu wõitleks ta mingi nägematu waenlasega.

„Jää sinna, kus oled, ära astu edasi ainustki sammu! See on sinu surm, kui sa seda teed!"

Härra Ilsenil polnud weel kaugeltki lusti surra. Sellepärast ta jäigi seisma sinna kus oli.

Amalia näitas käega waibale.

„Ära püüa läheneda mulle! Waip on laetud elektriga — see plahwatab kohe, kui keegi astub sellele!"

Alles nüüd märkas miss Vane, et naine hoidis hirmunult jalgu üleal, nagu kardaks, et keegi diiwani alt wõiks neist kinni haarata.

Proua Ilsen, märgates, et mehel kogu asi on siiski weel tume, wadistas edasi:

„Ta pani mind istuma siia diiwanile ja laadis siis waiba elektriga. Nägin seda päris selgesti. Sellepärast ma ei saanudki siit ära tulla ... ja hüüdsin alles siis, kui nägin sind. Muidu ta oleks mind kõmmutanud maha. Ma ei teadnud ju, kas ta on siin, wõi on läinud ära."

Sybill Vane pidi tahtmatult naeratama.

„Elektriga laetud waip" meeldis talle. Kelmustükk polnud jätnud owaldamata mõju.

Proua Ilsen karjatas hirmunult, nähes, et noor daam kõhklemata astus waibale. Ta sules silmad, lootes, et järgmisel hetkel tõuseb taewa poole hiigla tulesammas. Ent see jäi tulemata. Uuesti awades silmad, ta nägi, kuis neiu diiwani alt wõttis wälja wana taskulambi patarei ja tükk rohelist traati.

„Kas ta sellega laadiski waipa?" küsis ta.

Proua Ilsen noogutas.

„Olge siis üsna mureta. Waip ei plahwata iialgi."

Naeratades pöördus ta uuesti härra Ilseni poole:

„Mis siin's õieti juhtus?"

Härra Ilsen surus käed kunetasku ja seletas:

„Kuulsin oma naise appihüüdu, hargasin üles ja tormasin wälja, et minna talle appi, sest olen julge mees. Kuid pimeduses sain hoobi pähe, mis tegi mind uimaseks."

Sybill Vane uuris tähelepanelikult mehe pead.

„Aga pole ju näha jälgegi . . ."

Härra Ilsen äigas käega üle lauba.

„Mul on nimelt harulduselt kõwa pealuu," ütles siis, nagu wabandades, et polnud näha löögi jälgi.

Endamisi uskus miss Vane kindlasti, et härra Ilsen roimarit nähes oli langenud minestusse.

„Kuidas nägi ta wälja?" küsis neiu äkki.

„Ta oli suur, tugew, kandis musta maski ja käes oli tal rewolwer . ."

Proua Ilsen raputas pead, nagu oleks tal miski arusaamatu.

„Sebastian . . . see oli ju pimedas, nagu ise ütlesid! Kuidas sa siis wõisid näha teda?"

Härra Ilsenile tuli äkki peale tugew köhahoog.

„Ja, muidugi nägin. Tormasin ta kallale ja rebisin walguse kätte. Me wõitlesime. Seda küll. Wõi arwad sa, et ma ei riskeeriks oma eluga, kui kuulen sinu appihüüdu, Amalie?"

„Sebastian!" sõnas proua Ilsen õrnalt ja waimustatult.

Härra Ilsen noogutas uhkelt.

Ta oli, nagu öeldud, julge mees.

Sybill Vane surus alla naeratuse. Ta nägi, et edaspidised küsimused oleksid olnud asjatud.

„Mida teilt siis warastati?" küsis ta.

Härra ja proua Ilsenid waatasid üksteisele kohkunult otsa.

„Warastatud ... halastaja ... warastatud!“

Minut hiljem istus miß Vane üksinda toas, kuuldes kõrwaltoast kolinat ja mürinat, kuis abielupaar energiliselt otsis, mida neilt on õieti warastatud.

Miß Vane silmas seinas raamaturiiulit. Lähenedes sellele, ta silmitses hoolega raamatuid. Seal olid küll mõned wene raamatud, kuid Boccaccio puudus.

Wõimalik, et härra Ilsen seda hoidis mõnes teises kohas. Wõi ehk Harry Davis ...?

Selle mõtte juures waldas Sybill Vane'i pöörane wiha. Oli ta's tõepoolest jälle temast ette jõudnud?

Terwe selle kuriteo meetod lasi oletada, et selle taga peitub Harry Davis. „Elektriga laetud waip“ oli wemp, mis oli omane Harry Davisile.

Sel juhul ta wõis rahulikult loobuda lootusest, seda raamatut kunagi leida.

Praegu astusid tuppa proua ja härra Ilsenid. Nende nägudelt peegeldus piirita imestus, segatud wõiduka rõõmuga.

„Mõelge —“ hüüdis proua Ilsen.

„— ta pole warastanud midagi!“ krääksus härra Ilsen.

„Kas mitte midagi?“

„Mitte kõige wähematki.“

„Kas ei puudu ta wene Boccaccio?“ küsis miß Vane.

Härra Ilsen alustas kohe uurimist.

„See seisab seal wastas ... tõepoolest see on kadunud! Kust te teadsite seda?“

„Seda ma arwasin!“ tähendas miß Vane. „Nägemiseni.“

*

„Kas minu äraolekul käis siin mister Davis?“ küsis detektiiw Vane, jõudes tagasi pansioni.

Toatüdruk eitas seda diskreetse naeratusega.

„Ei. Pean ta saatma teie juure juhusel, kui ta tuleb?“

„Tänan. Seda pole waja. Aga wõite siiski sellest mulle teatada. — Mis ma küsida tahtsin: ja, on ta asjad weel siin?“

„Ja, kohwrid seisawad ülal tema toas.“

Sybill Vane noogutas rahuldatult ja läks telefoni juure. Ta helistas komissarile, kes toimetas Zehlendorfi mõrtsukatöö uurimist.

Ta küsis, kas on kuulnud midagi Harry Davisist. Ei? Kas on lootust tema tabamiseks lähemail päewil. Seda ei wõi weel teada? Hüwa.

Telefonitoru hargile wisates tähendas miß Vane energiliselt:

„Kui wihkan ühte inimest, siis on see Harry Davis!“
Olla öelnud kord keegi tark mees: kui naine otsustab wihata kedagi meest, siis on ta lähedal teda armastama.

Kui tähendatud tark mees seda oleks Sybill Vane'ile praegusel hetkel näkku öelnud, siis oleks wiimane omas wihas wist küll talle kallale tormanud.

Uksele koputati.

Sisse astus toatüdruk.

Kummaliselt õhetawail palgeil ja rahutu pilguga silmis ja ärewusega, mis ulatas warbaotsadeni.

„Mister Davis . . .“

Miss Vane ruttas talle wastu.

„. . . . on siin?“

„Ei, aga ta pidi olema käinud siin.“

„Miks?“

„Ta on wiinud ära oma asjad. Wast wiis minutit tagasi ma käisin toas, wõtsin wee karafini — ja kui läksin sellega tagasi, olid kohwrid kadunud. Enne aga need olid weel seal.“

Sybill Vane mõtles waid ainsa sekundi.

„Aga kindlasti ta pole weel jõudnud lahkuda majast,“ jatkas toatüdruk. „Olin kogu aja koridoril. Täitsin karafini wärske weega ja läksin kohe tagasi. Ta pole möödunud minust.“

„Wiige mind ruttu tema tuppa.“

Nad ruttasid kiiresti kohale. Oleks loll, kui Davis'el õnnestuks ta käest jälle pääseda. Tema käes oli otsitud eksemplar Boccaccio Decameroni — ja pealegi oli ta neiuga ühe katuse all. Kui miss Vane ei suuda tabada teda, oli see blamaashi tegemine endale . .

„Siin on tuba.“

Nad astusid sisse. See oli seadistatud nagu iga teinegi tuba selles pansionis. Seal polnud midagi tähelpanu äratawat.

Pettunult tahtsid nad uuesti wäljuda, kui juhtus midagi ootamatut:

Uks langes nende eest lukku. Nägematu käsi keeras wõtit lukus kord, kaks . . .

Sybill Vane tormas ukse juure ja põrutas sellele rusikatega.

„Awage uks! Awage uks!“

Ent wäljas lasus rusuw waikus. Sel ajal waewalt oli kodus mõni pansioni külalisist. Need olid kas teatris, kabareedes wõi kohwikuis.

Toatüdruk seisis nõutult ta kõrwal.

„Kell!“ hüüdis äkki miss Vane.

Kohe surus ta kellanupule. Waikus. Ta surus weel kord ja kuulatas siis, kas ei kosta eemalt kella kaja. Ent kõik jäi endiselt waikseks. Nüüd alles märkas ta, et traat oli lõigatud katki.

— — — — — — — — — — — — —

Kui Sybill Vane seltsis toatüdrukuga kakskümmend kaks minutit oli põrutanud uksele, kuuldi neid lõpuks ometi ja nad pääsesid jälle wabadusse.

Nad mõlemad olid raskest kloppimisest nii wäsinud, et esmalt pidid puhkama.

„Nüüd ta on kindlasti läinud!" ütles toatüdruk, kes toibus esimesena.

„Seda usun mina ka — aga, miks te olete selles nii kindel?" Miss Vane oli toatüdruku hääles märganud midagi, mis äratas temas tsipake kahtlust.

Tüdruk kehitas õlgu. Naeratas weidi koketilt ja wastas: „Noh, arwasin seda."

Polnud kahtlust: Harry Davis oli jälle libisenud ära ta sõrmede wahelt. Oli mõttetus uskuda, et ta hakkaks ootama seni, kuni neiul tuleb tuju teda lasta arreteerida.

Ta läks alla oma tuppa.

Trepil tuli talle wastu kirjakandja.

„Kas miss Vane?"

„Ja."

Ta andis neiule kirja. Käekiri sellel oli talle wõõras.

> „Austatud miss Vane!" seisis selles. „Mul on kahju, et ma ei suuda Teie waewa tagajärgi ära oodata Berliinis. Tungiwad sündmused kutsuwad mind juba homme New-Yorki. Minu edaspidise aadressi saate minu sekretärilt Adrey Leni'lt lähemail päewil. Loodan, et wõite mulle teatada peagi oma edust. Austusega Gregorij Gudarow."

See oli mees, kes lasi otsida raamatut rohelise ristiga siidsemisel kaanel.

Neiu näo üle lendas kibe naeratus.

„Loodan, et wõite peagi teatada mulle omast edust," kirjutas ta.

Naeruwäärt. — Edu! Praegu wast see oli jälle lipsanud ära ta sõrmede wahelt. Raamat oleks, wõib olla, tal ammu käes, kui mitte too Harry Davis poleks end seganud wahele.

Ta wihkas seda meest! See oli kindel. Jah, ta wihkas teda kõigest hingest.

Küll ta ühel päewal siiski tabab ta!

— — — — — — — — — — — — —

Tuppa astudes ta leidis laualt sedeli, mida seal enne polnud. Sellel seisis waid paar rida. Seda käekirja miss Vane juba tundis. Oli seda waja näinud äsja!

Ta luges allkirja: — tõepoolest, Harry Davis oli talle weel kord kirjutanud.

„Armuline —" seisis kirjas, „wõite arwata mu walu? Jällegi pidin astuma ette Teie teele ja rööwima ära Teie jumaldatud raamatu. Õnnetul kombel on seekord see õige eksemplar. Nimelt rohelise ristiga. Oleks see olnud wale, siis Teil wähemalt oleks olnud lootust, et järgmine kord jõuate minust ette. Nüüd aga kaob selleks igasugune wõimalus. Sest mis on minu käes, seda hoian ma.

Kas kirute mind sellepärast? Oleksin weelgi õnnetum, kui teaksin seda.

Mõne päewa pärast lahkun Euroopast jäädawalt. Mind jälgitakse kui mõrtsuka, ja see ei meeldi mulle. Loomulikult ma ei tarwita mitte raudteed, et jõuda Hamburgi. Aga küll ma olen seal, ilma et suudaks seda takistada Teie, wõi mõni teine.

On mul lootust Teid „Esmeralda" pardal jälle näha?

Head jahiõnne! Harry Davis"

Sybill Vane keeras kirja kokku ja pani lauale.

„On olemas kaks wõimalust," arutles ta endamisi. „Kas tahab ta seega mind wiia wale jälgile, wõi on tal tõepoolest nii palju häbematust, et teatab seda awalikult, millal ja kust kaudu kawatseb põgeneda Saksamaalt. Ta wiimaste tegudega wõrreldes ei näi wiimane oletus sugugi wõimatuna. Imelikuna näib waid asjaolu, et ta kui roimar tahab ise enda kannule meelitada jälgijaid."

Neiu äkki hammustas huulde, katkestades oma mõttekäigu, ja heitis mõttes pilgu suurele seinakellale, nagu ootaks sealt lahendust küsimusele.

Toas polnud telefoni. See oli wastas lugemistoas.

Sinna ta ruttaski ja helistas komissarile, kellega wast äsja oli kõnelenud Davisi üle. Ta teatas wahepeal siin aset leidnud sündmusest, Davisi siinkäigust ja et wiimane oli koguni lukustanud teda oma tuppa. Arwatawasti on ta nüüd jälle läinud oma teed, ent jätnud miss Vane'ile maha kirja, mis ehk kuidagi komissarile wõiks kasulikki olla. Selles kirjas teatanud Davis, et lähemail päewil sõidab aurulaew . . . ja, kuidas oli's selle laewa nimi? Igal juhusel, see seisab kirjas, — et Davis tahab lahkuda Euroopast. — — Ja, ta wõib selle kirja toimetada politsei kätte. Täna on küll hilja, ent homme ta teeb seda kindlasti. — —

Kõne kestis waewalt kümme minutit.

Siis läks neiu tagasi oma tuppa ja mõtles, kas poleks küllalt tänasest askeldamisest. Oli juba keskjöö . . .

Ent see asi ei pidanud minema nii rahulikult. Lähenedes lauale, ta tegi leiduse, mis temalt rööwis wiimase rahu raasukese. Peale kõige muu äratas see leidus temas teatud hirmutunde.

Kiri oli kadunud. .

8.

„Hallo. Politseijaoskond? Palun, doktor Franke — ja, siin Sybill Vane. Tahtsin teile teatada, et Harry Davis ajal, mil teiega kõnelesin, on jälle käinud pansionis ja wõtnud kaasa kirja, mille mõni minut tagasi leidsin lauale. Ja, ta on nüüd lahkunud. Ei wõi aga olla weel kuigi kaugel. Toob see teade teile mingit kasu? Tänan."

Kergendustundega wiskas neiu hargile telefonitoru.

Ta tundis end wiimasest sündmusist weidike wäsinuna. Need tulid liig robinal üksteise järel . . . Ei wõinud üldse pidada sammu tolle Harry Davisiga. Wiimane oli ikka weel seisukorra peremees, waatamata sellele, et teda kui roimarit jäliti.

Sybill Vane waatas aralt enda ümber.

Kes garanteeris talle, et teda praegusel hetkelgi polnud kusagil läheduses? Et ei kuulanud kusagil eesriide taga ja silmitses teda? Et ta ei lebanud woodi all ja teatud huwiga ei silmitsenud ta wõluwaid jalgu? Et ta ei peitnud seal kapis ja ei piilunud ukseprao wahelt . .?

Sybill Vane tundis, et ta oli muutunud närwiliseks. Ja seda alles mõne tunni jooksul, sest lõunapaigu polnud sellest weel midagi märgata.

Ent asjaolu, et tal olid paremad wahendid wõitlemiseks, andis talle julgust edaspidiseks tegewuseks. Ta pidi wõitma, see oli kindel!

Mehega aga, keda ta oli otsustanud wõita, oli lugu ümberpöördult. Tema külma rahu ja ükskõiksust ei näinud segawat miski.

— — — — — — — — — — — — — — — —

Miss Vane jäi ühendusse sündmustega, mis leidsid aset kaugel temast, öö warjawa katte all. Kogu öö ta istus telefoni juures, tundmata mingit wäsimust.

Kell 12.30 olid leitud põgeneja jäljed.

Harry Davis, kohwritega lahkunud pansionist, oli lähedusest wõtnud auto. Jäljed näitasid Spandau suunas, nagu seda tõendas teine autojuht.

Teine teade tuli wähe hiljem Spandaust. Sealne politsei ootas autot.

Olid tehtud kõik tarwilikud ettewalmistused auto peatamiseks ja sõitjate areteerimiseks.

Siis jäi mõneks ajaks waikseks. —

Kui Sybill Vane weel kord kutsus wälja Spandau, kuulis ta, et kummalisel wiisil polnud auto ikka weel jõudnud sinna.

Politsei oli mitmes autos asunud jälgima põgenikke.

Mingil seletamatul põhjusel polnud ka politseiautod jõudnud Spandausse, olgugi, et saabumise aeg oli möödunud ammugi.

Järgmine teade saabus Falkenhagenist.

Harry Davisi auto oli saabunud Spandausse märkamatult. See oli tal õnnestunud, tehes suure ringi. Politseiauto oli õnnekombel jäänud põgenike jälile ja pidi iga silmapilk jõudma Falkenhageni.

Hiljem:

Teade Nauenist: „Auto tabatud. Sõitjad aga kadunud. Olid mõni minut enne tabamist lahkunud autost, sest et ülesseatud tõke oli teinud wõimatuks edasisõidu."

Kümme minutit hiljem Nauenist:

„Direktor Kalkeni garaashist on warastatud auto. Warastel õnnestus põgeneda."

— — — — — — — — — — — — — — — — — —

Sybill Vane oli muretsenud endale waasi maiustustega ja karbi sigarettidega. Ent isegi need mugawused ei suutnud wõita ta närwilikkust.

Ta ootas edaspidiseid teateid, ent kõik jäi waikseks.

Talle tundus, et oli möödunud terwe igawik, enne kui saabus teade Neustadtist:

„Auto silmapiiril, wast praegu jõudis linna, tagaajajad järel wast mõni minut."

Sel hetkel ei mõistnud miss Vane, miks Harry Davis oli olnud nii ettewaatamatu. Ta sõitis otsekohe Hamburgi — kindlasti otsemat ja lühemat teed mööda. Ta oleks ju wõinud arwata, et nii ei pääse sihile! Ta polnud weel jõudnud poolele teelegi, kui juba olid tagaajajad temast järel waid mõned minutid, ja kindlasti nad peagi tabawad ta . . .

Teated Wittenbergist, Kuritzist ja Havelbergist:

„Kõik teed on suletud. Auto ei saa pääseda läbi." —

Miss Vane katsus endale kujutella, kuis Davisi aeti taga nagu jahilooma.

Istudes autotüüril, kuulates mootori ühetoonilist surinat, ta pilk puuris pimedusse, otsides tagaajajaid . . . Need olid tal ees, paremal ja wasemal. Igalpool nad luurasid nagu ämblik kärbest, mil see langeb talle koetud wõrku.

Kas jatkub tal küllalt bensiini, et pääseda nende käest?

Sybill Vane ei tunnud põrmugi rahuldust mõtte juures, et Harry Davis peagi langeb politsei küüsi. See peaaegu tegi talle walu.

Üks oli kindel: raamatut ta soowis omada iga hinna eest. Aga et sellepärast pidi Davis sattuma wõre taha, see polnud tema arwates sugugi tarwilik.

Telefoni helin äratas ta mõtteist.

Saabus teade Pritzwalkist:

„Mingil seletamatul kombel on põgenike auto läbi murdnud põhjapoolseist takistusist. Jälgijad tihedalt kannul."

Teated Wittstockist ja Perlebergist:

„Teed täielikult suletud. Kõrwaljaamad kõwa walwe all."

Teated Parchimist, Grabowist, Lenzenist:

„Teed täielikult suletud."

Teated igast wäiksemast linnast:

„Teed täielikult suletud."

Teade Malchowist:

„Auto põhjapoolt läbi murdnud. Ta ei jõua siiski kaugele, sest tee suleb meri."

Teine teade Malchowist:

„Auto sattunud sohu."

Kolmas teade Malchowist:

„Põgenejad tabatud."

— — — — — — — — — — — — — — — —

„Nii siis ikkagi!" ohkas miss Vane.

Ta waatas kella. Olid möödunud tunnid.

Läbi akna kumas hele hommikkoit. Talle tundus, nagu woolaks tuppagi osa rõõskest hommikudust.

Tal oli külm.

Mis nüüd? Kas minna magama? Tal polnud selleks wähematki soowi.

Wõi jäädagi ülesse? Sel puhul ta oleks päewal liig wäsinud, kui, milles polnud põrmugi kahtlust, peab astuma silm silma wastu Harry Davisiga ...

Jälle kiskus telefon ta mõtetewallast.

„Tabatul pole mingit sarnadust Harry Davisiga. See näib olewat omaaegne autojuht, mitu korda kohtu poolt karistatud isik, kes kinnitab, et talle on maksnud tubli summa keegi wõõras härra, kel tema arwates olnud palju sarnadust tagaotsitawa Harry Davisiga, kes teinud talle ülesandeks toimetada Hamburgi kohwer, ilma et teda tabataks teel. Kohwer oli muidugi tühi. Areteeritu tõendas, ta arwanud, et kohwris peituwad warastatud esemed, mida ei tohi näha politsei, ja sellepärast pannud mängu kõik, et mitte sattuda

politsei kätte. Järeldades fangekaelsusest, millega ta pages tagaajajate eest, pidi summa, mis talle maksnud Harry Davis, olema tõepoolest mõjuwalt kõrge."

„Nii —!" ütles Sybill Vane, pannes haagile kõnetoru.

Selles ainsas silbis peitus terwe maailm täis tundeid.

Samal hetkel helistati. Uuine toatüdruk ulatas talle telegrammi.

See oli lühike ja paljuütlew:

„Terwiseid Hamburgist. Fokkerid lendawad kiiresti. Nägemiseni! Harry Davis."

*

Seal seisiski too plakat.

Suur. Helepunane. Ilmega, nagu mõistaks ta ise oma tähtsust.

Seal lubati maksta igale kümme tuhat marka, kes teab juhatada politsei Harry Davisi jälile, kes arwatawasti weel on Hamburgis.

Isikukirjeldus: Umbes kolmkümmend wiis aastat wana. Pikkus 1,75 meetrit. Nägu habemetu. Kannab sarwprille musta raamiga. —

Härra, kes luges seda plakatit, kandis wäikest terawat lõuahabet ja siniseid prille. Tal oli seljas hele reisimantel, käes nahast portfell. Ta jättis endast auwäärt kodaniku mulje.

Too härra oli Harry Davis. —

Lonkides tänawail ülewas meeleolus, ta astus lõpuks ühte kohwikusse ja tellis wiskit soodaga.

Plakati ümber kogunes wahetpidamata uusi inimesi. Neid huwitas see, sest et plakat oli wast äsja üleskleebitud. Paari tunni pärast enam ükski inimene ei pööra sellele tähelepanu.

„Otsige aga, otsige!" mõtles Harry Davis, ja tellis uue wiski soodaga.

Siis juhtus midagi, mis Harry Davisi sundis ettewaatusele. Ilmus keegi mees, pakk punaste kuulutustega kaenlas. Paari käeliigutusega rebis maha endise plakati ja kleepis sinna uue.

Wõttes ninalt sinised prillid, Harry Davis piilus ettewaatlikult äsjakleebitud kuulutust. Ta wõis lugeda selgesti, mis seisis sellel. See tegi teda rahutuks.

„Tagaotsitaw kannab heledat reisimantlit sinna juure kuuluwa mütsiga —" seisis kuulutusel — „nahk portfelli, arwatawasti ka siniseid prille ja terawat lõuahabet."

Harry Davis pani sinised prillid hoolikalt kokku ja asetas karpi.

„Siin töötatakse kiiresti, wäga kiiresti. See ei meeldi mulle."

Ta maksis arwe ja lahkus. Minnes garderoobi, ta eemaldas lõuahabeme, nii et tuli nähtawale energiline, pügatud nägu, ja kinnitas ülemisele huulele wäikesed inglise wurrud. Ta tegi seda sääraje osawusega, nagu poleks ta terwel eluajal teinud midagi muud, kui kleepinud walehabemeid. Halli sonimütsi ta wahetas ümber pehme wiltkübara wastu.

Siis ta wõttis seljast mantli ja keeras selle pahurpidi.

Jättes portfelli sinna paika, ta surus käed tasku ja astus ükskõikselt tänawale.

Keegi ei tunnud teda.

Aeglasil sammel ta lähenes sadamale, kus seisis „Esmeralda".

Kraanad ragisesid. Laewa pagas hõljus läbi õhu ja kadus laewa ruumikasse laoruumi. Kail seisis kastide mägi, mida raudsed käed, tükkhaawal töstes taewa poole, peitsid lõpuks laewa sisemusse.

Ta silme ees kerkis üles mastide rägastik. Wiled undasid läbilõikawalt, närwepiitsutawalt.

Ka „Esmeraldal" undas sireen.

Sellele järgnes paus tauba laadimisel. Muist mehi istusid maha koha peal, hakates häwitama kaasasolewat toiduportsjoni, kuna muist walgusid lähedalolewaisse söögimajadesse.

Harry Davis silmitses kõiki tähelepanelikult.

„Igal mehel on oma hind," mõtles ta. „Nad kõik on müüdawad. ühed kahekümne, teised kahesaja tuhande dollari eest. Pole olemas ühtki nende hulgas, kelle wäärtus pole arwestataw rahaga."

Ta lonkis wastasasuwa ukse poole.

Seal ta kohtas meest, keda oli silmitsenud ammugi.

„Lubage," küsis Harry, pisut kergitades kübarat, „millal läheb „Esmeralda" merele?"

„Homme hommikul."

Seega tahtis mees edasi minna.

„üks hetk—," sõnas Davis.

Mees seisatas. Nende pilgud ristusid. ühe käega toetudes uksele, Harry teise käega hõõrus mantlinööpi, nagu oleks see toiming praegu kõige tähtsam. Siis ta sõnas poolwaljult, nii ükskõikselt, kui seda suutis:

„Tahate teenida kakssada dollarit?"

*

Istudes hotelli toas Hamburgis, ootas Sybill Vane kahte asja.

üks oli telegramm New-Yorgist, kuna teine oli komissar, doktor Franke, kes temaga seltsis sõitnud siia.

Viimane tuli peagi, kokkuräägitud ajal. Doktor Franke oli keskealine mees, puhtaks pügatud, energilise näoga, milles säras kaks terashalli kaastundeta silma ja kummaliselt nurgeline lõug. Teda tunti osawa kriminalistina.

„Oleme teinud kindlaks," ütles ta, „et Harry Davis pole weel lahkunud siit. Ta oli muretsenud endale uued riided, ka habeme ja prillid, oli aga wahetanud need, kui talle sai teatawaks, et politsei oli jõudnud ta uue wälimuse jälile. Kuhu ta aga nüüd on kadunud, ei wõi ma öelda. Et ta on suutnud pugeda „Esmeralda" pardale, seda pean täiesti wõimatuks."

„Ta wõis siit lahkuda ka mõnel teisel laewal."

Doktor Franke langetas pea. Ta kitsad huuled muutusid kitsamaks weelgi ja kulmude kohale ilmus sügaw wolt.

„Teil on õigus. See wõimalus on olemas. Täna lahkus sadamast kaks kuunarit. üks Londoni, teine Liverpooli. Kes teab? Ehk ta pageski sinna. Teatan neile silmapilk. Küll nad teda sealt kinni nabiwad, kui ta tõepoolest seal on."

„Ja teie, miss Vane? Mida te'S teete?"

Miss Vane mängis hetke oma briljantsõrmusega, millel mänglesid päikesekiired.

„Ma pole jõudnud weel otsusele, mida teen. Mul pole „Esmeraldal" isegi weel kabiini walmis wõetud . . ."

Ta ei mõelnudki öelda komissarile, et tal on kindel nõu lahkuda Hamburgist „Esmeraldaga". Komissar poleks temast niikuinii aru saanud, kui ta oleks seletanud talle oma lahkumise põhjustest.

Harry Davis oli kirjutanud talle, ta sõitwat „Esmeraldaga". Pidi ta seletama seda komissarile?

Tal oli aga weel teine tähtis põhjus, miks pidi sõitma „Esmeraldaga". Kui Harry Davis oli ühega neist kuunaritest sõitnud Londoni wõi Liverpooli, siis ta wõis saada sellest teada juba Doveris. Siis ta oli esimesena kohal. Wõis saada kätte raamatu, mida ta kaua otsinud, mis toonud nii palju sekeldusi ja mille pärast Harry Davis oli saanud mõrtsukaks.

Ta pidi selle saama. Pidi saama, et kaitsta oma detektiiwi tiitlit. Ta tahtis näidata, et ka naine sel alal midagi saawutada wõib. Ent lugu oli siiski teisiti, kui seda uskus Davis. — — —

„Olete Davisele tubli wastane!" naeratas doktor Franke.

Mis Vane tõstis pea. Ta palgeid kattis õrn puna, nagu oleks teda tabatud mingilt keelatud mõttelt.

Komissar silmitses teda tähelepanelikult.

„Siiski — ärge pange seda mulle pahaks, mis Vane, kui peaksin ekslima selles, mulle tundub, nagu Davise pääse-

mine meie käest oleks walmistanud teile isegi rõõmu teatud määral. Et olete ta wastane, näib olewat saatuse pilge..."

Miss Vane waatas mõttes temast mööda.

„Eksite, mister Franke, ma ei soowi miski muud, kui et roimar saaks õiglase karistuse."

Doktor Franke hõõrus wastamisi oma pöidla küüsi ja naeratas mõttes.

„Arwatawasti teate sama hästi, et me ei otsi Davist kui mõrtsukat .. waid kui peatunnistajat. Wõib ju olla wõimalik, et ta saatis korda kuritöö, — ent sama wõimalik on, et ta on täiesti süütu. Kindel aga on, et ta tunneb roimarit."

Komissar wõttis taskust mingi paberi.

„Näete — oleksin peaaegu selle unustanud. Nõudsin New-Yorgist teateid Davise kohta telegrammi teel. Siin on wastus!"

Miss Vane luges:

> „Harry Davis, kaupmees, elab alaliselt siin. Harry Davis, maaler, praegu wiibib ajutiselt Hiinas, ei wasta Teie poolt antud isikukirjeldusele. Teisi Harry Davis'eid me ei tea. C. J. D."

Franke keeras paberi jälle kokku.

„See muidugi näitab, et tagaotsitaw Harry Davis pole New-Yorgist."

Sybill Vane tõusis üles ja läks ukse juure, sest uksele koputati. Kelner ulatas talle telegrammi.

„Ka mina pärisin tema kohta teateid New-Yorgist, sest kunagi, nagu mäletan, seletas mulle Davis, ta olewat New-Yorgist. Mulle on täitsa arusaamatu telegrammi sisu, mille saite..."

Ta awas paberi. See oli wõrdlemisi lühike.

> „Sybill Vane, Hamburg, Atlantic-Hotell. Me palume Teid Harry Davist mitte jälgida.
>
> Kriminaaldepartemang."

Miss Vane raputas arusaamatult pead.

„Ma sellest küll aru ei saa. See näitab selgesti, et teda seal tuntakse. Arusaadawasti ei teata seal, et teda kui roimarit otsitakse. Ma ei nimetanud seda."

„Mina ka mitte," ütles Franke. Ta wõttis neiult telegrammi ja luges selle weel kord läbi.

„— wõi nad teawad seda siiski!" ütles ta, hääle kõlades ähwardawalt.

„Mõlemad telegrammid käiwad üksteisele risti wastu!" seletas miss Vane

Doktor Franke ulatas talle sõnatalt tagasi telegrammi.

„Teie jätate tähelepanemata asjaolu, et teie telegramm on saadetud ära kaks tundi hiljem."

„Ja — mida mõtlete sellega?"

„Ei midagi isearalikku, waid — et kahe tunni jooksul wõib juhtuda paljugi."

9.

Üle mere laskus õhtu.

Wiimane õõguw päikesekiir kuldas pehmelt kõrgeid laineid, millel tantsisklesid lugematud wahuharjakesed. „Esmeralda" liikus noolena läbi lainete, jättes järele walge wahujoa. Aleksei Ssuwanow seisis reelingi ääres ja ootas. Teda kippus waldama rahutus.

Oli inimesi, kes Aleksei Ssuwanowi pidasid ilusaks meheks. Ta oli keskmise kaswuga kummaliselt kahwatu näowärwiga ja süsimustade juustega, mis lainena ümbritsesid ta nägu.

„Lõpuks ometi!" ütles Ssuwanow, kui nägi pimedusest lähenewat warju.

Läheneja tegi lühikese käeliigutuse.

„Ma ei saanud warem."

„Ja . . .?"

„Tal on see."

„Oled selles kindel?"

„Täiesti."

„Läksin tema kabiini juhuslikult, kui kuulsin teda pakkiwat wälja omi asju. Ta oli raamatu pannud lauale. Tundsin selle kohe ära."

Aleksei Ssuwanow naeratas waewalt märgatawalt.

„Oli temas märgata kahtlust?"

Küsitaw lõi käega.

„Kindlasti mitte. Kuis wõis tal tekkida kahtlus minu suhtes? Ta näeb ju minus waid kabiini teenijat, kes korra järele astub kabiini . . . muide see amet on wäga tululik. Olen selle lühikese ajaga saanud paar dollarit ja prantslaselt mõned frangid jootrahana."

Aleksei Ssuwanow tegi pilkawa kummarduse.

„Ma ei teadnud, et teie „kõrgus" steward wõtab wastu jootraha."

Teine naeratas ühidalt. Selles wõis märgata teatud kibedust.

„Wast hiljuti ma seda ise ka ei teadnud. Miks peaksin tõmbama endale kahtlust seeläbi, et tõrkan tagasi jootraha?"

„Loomulikult mitte. Neil tuleb teha enne tükk tööd, kui suudawad hakata kahtlustama mind. Wõis mind Moskwas

kahtlustada ükski inimene, kui Nikolat saatsin teise ilma? Ta oli raamatukauplusest saanud teada, kus peitub diadeem ja teatas seda meile. Hüwa. Siis ta tahtis ajada meiega ühiselt asja ... ja muutus meile üleliigseks. Wesi oli sealkohal sügaw ..." Ta naeratas nagu sunnitult. „Muide, too naisdetektiiw teeb mulle nalja. Ta on ilus tüdruk. Ta sobiks pigemini meestel päid segi ajama, kui roimareid tabama."

„Küll ta seda ükskord ka tegema hakkab."

Aleksei Sfuwanow heitis kiire pilgu üle teki. Nad olid üksinda. Keegi ei wõinud kuulata nende kõnelust.

„On peale selle weel mingit hädaohtu pardal?" küsis ta wiiwu pärast.

Küsitaw kehitas õlgu.

„Kuidas seda wõtta. Tuntud nägusid on."

„Nii? Kes?"

Steward waikis hetke. Sfuwanow nägi, kui ta krampliktult hoidis kinni raudseist käsipuist, nagu tahaks neid katki murda.

Wast sekundi möödudes tuli wastus:

„Tatja on pardal."

„Neetud! Mida ta teeb siin?"

„Ta kannab ilusaid riideid, uhkeid briljante, mis on wäärt terwe waranduse. Ta wärwib endal huuli ja koketeerib kellegi ameerika seakaswatajaga. Tal näib olewat palju raha."

Aleksei Sfuwanow waikis. Ta ei teadnud, mida pidi wastama.

„Printsessist Tatjast on saanud lõbunaine."

Ja peale pikemat waikimist lisas ta:

„Mu armas wäike õeke ... lõbunaiseks oled hakanud! — Wenemaal läheb halwasti peale suurt maailmasõda."

Aleksei Sfuwanow tundis end praegusel silmapilgul pisut ebakindlana. Talle sai jälle kord selgeks, kuiwõrd ta erines teistest. Tema, nimetu, keda leiti Kiewi tänawalt ja kes waid würst Warini abiga pääses üliõpilaskonda, — — ja teine, prints, hiigla waranduse pärija, kes ühel päewal peale rewolutsiooni kerkis üles terjusena.

Siis need mõlemad saatusest tabatud olid ühinenud ja mõlemad — saanud roimareiks.

Sfuwanow mäletas weel üsna selgesti printsess Tatjat. Sale, shatään, kitsa, peene näoga, kus läikisid mõistatuslikud mustad silmad ja raks punast huult, mis sagedasti talle sõbralikult naeratanud.

Säärane oli olnud printsess Tatja, keda ta omalajal oli waadanud kui jumalannat.

Prints raputas enda mõtteist.

„Aleksei, me muutume sentimentaalseiks. See on naeruwäärt. Tatja on mulle surnud — ta on saanud lõbunaiseks. Samuti olen surnud talle, sest ta ei tea üldse, et weel elan ja ei tarwitsegi teada seda, et ta wend on — roimar. Mälestus on parim asi elus. Mulle on Tatja ikka weel tütarlaps nagu seekordki, kui ratsutas läbi metsade... tütarlaps sooja naeratusega... Teist Tatjat ma ei tunne üldse."

Tekile ilmus ka teisi reisijaid, lobisedes ühest kui teisest tühjast-tähjast.

Steward sosistas:

„Nii siis dinee kestel, kui preili detektiiw läheb söögisaali, kohtume tema kabiini ukse ees."

Aleksei Ssuwanow noogutas tummalt.

— — — — — — — — — — — — —

Sybill Vane istus oma kabiinis peegli ees, pöördes kogu oma tähelepanu puudritoosile.

Ta kuulis kongi lööki. See oli esimene kord. Nii siis oli tal weel aega. Ta tõusis üles, lõi kinni wäikese hõbedase puudritoosi ja astus akna alla, kust paistis waid lai, lõputu weewäli..

Sybill Vane oli wäheke halwas meeleolus. Kui Harry Davis siiski polnud pardal? Kui ta oli eksinud ja kogu see reis osutus asjatuks?

Ta oli wiimasel ajal muutunud wähe pessimistlikuks. Ja kindel lootus, juba lähemail päiwil omada raamatut rohelise ristiga, oli peaaegu kadunud.

Aga, kindlasti Harry Davis pidi olema pardal.

Weel paar tundi enne auriku lahkumist sadamast oli miss Vane lonkinud ringi kail, teadmata, mida teha.

Ka tund aega enne ärasõitu ta polnud jõudnud mingile otsusele.

Ja siis — siis oli too wäike wahejuhtumine annud põhjust siiski minna laewale. Nimelt, keegi sadamatööline oli teatanud komissarile, et keegi Jens Petersen, kes töötanud kail, kadunud lõunawaheajast saadik. Sama Jens Petersen olla enne kadumist kõnelenud kellegi hallis wihmamantlis härraga, kes wäga hästi wõis olla tagaotsitaw Harry Davis, sest kasw sobinud hästi; ja nägu — noh, nägu wõis ta ju muuta.

Sybill Vane kuulis seda doktor Frankelt.

Jens Petersen oli töötanud „Esmeraldal?" Ja nüüd ta oli kadunud... samuti ka too tundmatu härra?

Sybill Vane aimas, et töölise kadumine on ühenduses Harry Davisiga. Sellepärast lasi ta kiires korras omad pakid kanda laewale.

Juba undas laewastreen, kui miss Vane alles seisis kail. Lootus, et Harry Davis ehk weski on laewal, kaswas temas järjest.

Oli wõetud peale wiimased kaubapakid. „Esmeralda“ wallandas köied.

Siis äkki ilmus Jens Petersen. Parajasti, kui Sybill Vane tahtis astuda sillale, kuulis ta tema nime. Pöördes ümber neiu nägi, kuis teda ümbritsesid kaastöölised.

Waatamata sellele, et silda taheti ülestõmmata ja nüüd waid oodati tema järele, ta jooksis mehe juure ja küsis närwiliselt, kus ta oli olnud. Küsitaw silmitses neiut kahtlewalt, pomises midagi „wale aadressidest saadetistel“. Keegi teine kõneles midagi „laoruumist“, kust nad ta leidnud . . .

Sild tõmmati üles.

Ja wiimasel sekundil läks Sybill Vane siiski pardale — — —

Kong lõi teist korda.

Sybill Vane heitis kiire pilgu peeglile, mis talle, nagu alati, ütles, et ta on ilus. Siis lahkus kabiinist.

Ta oli nõuks wõtnud leida Harry Davis juba täna, ehk hiljemalt homme — kusagil ta ju pidi peituma, selles oli ta kindel — — —

Keegi ei märganud, et Aleksei Ssuwanow ilmus einele märksa hiljem.

Kellele see pidigi torkama silma . . .? Nii mitmedki hilinesid einele. Pealegi oli ta weel wenelane, keda keegi ei tunnud.

Ta istus üsna Sybill Vane'i lähedale, kes aga teda tähelegi ei pannud.

Aleksei Ssuwanow naeratas nõrgalt.

Ta mõtles: „Millised silmad sa küll teed, ilus detektiiw, kui minnes oma kabiini, leiad, et on kadunud wäärtuslik raamat, millele nii kaua oled pidanud jahti . . .“

*

Kui Aleksei Ssuwanow einelt tulles sammus alla kabiini käigust, nägi ta stewardi, kes teda ootas.

Wiimase nägu wäljendas nii kummalist pettumust, mis Ssuwanowi tegi tõsiselt rahutuks.

Steward tõmbas ta ruttu sisse lahtisest kabiiniukfest, sules selle hoolikalt ja pistis siis alandlikult käed kuue tasku.

„Mis on?“ küsis Ssuwanow kannatamatult.

„Raamat pole õige.“

„Mis? Mis see's tähendab? See on ju ometi sama raamat, mida ta kogu aeg ajanud taga ja nüüd tahab wiia Ameerikasse."

Steward kehitas õlgu.

„Wõimalik. Igal juhusel see pole rohelise ristiga."

Minnes kõrwallaua juure, ta wõttis sealt Boccaccio ja wiskas selle lauale.

„Palun, — weendu ise."

Närwiliselt lehitses seda Ssuwanow. Ta ei leidnud mitte rohelist risti, waid kaanelt kirjutise:

„F. J. Sterne. — 756."

See oli peenike, waewalt märgataw kiri.

„Sterne?" ütles Ssuwanow mõttes. „Sterne? See on ju sama mees, kes wast paari päewa eest tapeti Berliinis."

„Täiesti õige, ja see raamat on üks neist kolmest.

Ssuwanow naeris kibedalt.

„Pidime me's nüüd saama enoi näppu selle wale!"

„Ent siiski, kahtlemata on tema käes ka see rohelise ristiga! Miks ta siis muidu sõidab Ameerikasse?"

„Seda ma küll ei tea. Ka pole kindel, omab ta selle õige — arwan aga siiski, et see on ainuke, mis tal on."

Istudes lauaweerele, ta trummeldas närwiliselt sõrmedega raamatukaanel.

„Seisukord on räbal. Ta kindlasti leiab warguse, — kui me pole ettewaatlikud, meid wõidakse weel tabadagi... ja tasuks me ei saanud isegi õiget raamatut."

Käigus kuuldi samme. Mõlemad wõpatusid. Järgmisel hetkel koputati uksele.

Steward surus end ukse taha, kuhu ei nähtud teda kohe ukse awamisel, kuna Ssuwanow läks ukse juure.

„Ja — mis on?"

„Telegramm härra Aleksei Ssuwanowile."

Wenelane awas ukse waid praokile ja wõttis wastu telegrammi.

„Ma ei uskunud," ütles ta, „et siin wõib isegi telegramme saata."

„See on raadiogramm," naeratas madrus, kes seisis wäljas.

Sulgenud ukse, Ssuwanow awas telegrammi.

Steward, kes talle lähenes aeglasil sammel, märkas järsku, kuis Ssuwanow kahwatus, haaras ühe käega kinni laua weerest, kuna teisega abitult äigas üle laua.

„Ka seda oli waja weel..." ta sõnas poolwaljult.

Steward wõttis raadiogrammi ja püüdis seda lugeda. Sellel seisis rida mõttetuid sõnu, mis ei sobinud ühtegi keelde. Waid allkirja ta wõis lugeda: „Tschechow".

„Ma küll ei mõista, millise wõtme abil wõiksin seda lugeda?"

„Seda wõib lugeda arwude abil ... ent mina wõin seda ilmagi. Seal seisab:

„Ettewaatust — Frank Gordon on teie jälil. Wõimalik, et ta on maskeeritult pardal, wõimalik ka, et on mootorjahil „Esmeralda" kannul

Tschechow."

Steward tundis külmawärinaid.

Ssuwanow noogutas peaga.

„Temast wõib uskuda kõike. Ta mõistab end maskeerida nii, et teda ei suuda tunda ükski inimene. Ja wõib olla, istub tema kõrwal ja mõtleb, et jutleb mõne süütu tubakakaupmehega... Sa arwad omas kaaslases tundwat mõne suurmaapidaja... Sa näed oma kõrwal madrust, kes hoolikalt kerib köit... Igaüks neist kolmest wõib olla Frank Gordon. Meil on pardal mõnisada reisijat. Igaüks neist wõib olla tema. Ja kuidas sa mõtled teda ära tunda?"

Steward waatas mõttes lauale.

„Weel pole me ta küüsis."

„Ent see wõib sündida lähemal ajal."

„Siiski, me ei anna alla nii kergesti."

*

Astudes kabiini, Sybill Vane märkas kohe, et siin olid „töötanud" wõõrad.

Ta waatas järel omad ehted: kõik olid alles. Kohwer oli küll awatud ja segamini tuhnitud . . . siis aga märkas, et raamat oli kadunud.

Ta oli rõõmus, et see polnud õige raamat, mis temalt warastati. Tal tuli enne leida see, kui temalt saadi seda warastada. Seda, mille Harry Davis saatnud talle professor Sterne juurest, soowis ta meeleldi wargaile.

Üks asi aga tegi teda äärmiselt rahutuks. Nimelt, et ta ei leidnud mingit tunnust, mis teda oleks wõinud wiia warga jälile.

Et ära hoida edaspidiseid wargusi, otsustas ta asjast teatada kaptenile.

Wiimane urises weidi seni, kui Sybill Vane oli ta läheduses ja kirus wihaselt, kui neiu oli wäljas kuulmispiirkonnast. Et igal reisil pidi olema mingi wahejuhtumine, oli selge. Aga et säärane wahejuhtumine leidis aset alles merele saabumisel, see oli juba liig . . .

Sybill Vane, jõudes tagasi kabiini, märkas, et raamat oli wahepeal toodud tagasi! See lebas laual süütuna,

nagu ei aimaks midagi sellest wihast, mida oli äratanud kaptenis.

Miss Vane ei möistnud enam kuis sellele reageerida. Ta ei aimanud, et weel järgmisel ööl sünnib midagi . . .

10.

Lauad.

Ülal ja all, paremal ja wasemal, ees ja taga: ei midagi muud kui lauad.

See oli olukord, milles end leidis Harry Davis. Arusaadawail põhjusil see polnud talle just kuigi meeltmööda. Aga see oli hädatarwilik.

Ta kükitas ühes klawerikastis. Sinna oli ta sokutanud Jens Petersen ja siis saatnud alla laewa laduruumi. Klaweri nad olid Hamburgis ühisel jõul paigutanud laduruumi warjulisemasse nurka kottide ja kastide alla, kust seda wõidi leida alles mitme päewa pärast.

Klaweri asemel ta oli nüüd ise kastis ja oli end lasknud laadida laewale kaubapakina. Ainuke luksus, mida oli jõudnud muretseda endale suure rutuga, oli pehme patjadest polster ja tsipake toidu tagawara, mille hulgas paistis silma neli walitud sisuga likööri pudelit ja elektri taskulamp.

Mitu tundi järgimööda ta ei kuulnud midagi muud kui masinate undamist. Nii wõis ta arwata, et nad olid merel juba mitu tundi. Oli saabunud aeg mõelda tulewikule. Sest Davis ei kawatsenud jääda siia alla kogu sõidu ajaks. Tal tarwitses waid leida õige pääsetee.

Nüüd ta aga oli weel jänes.

Loomulikult ta oleks ju wõinud wõtta endale kabiini nagu iga teine reisijagi. Ent kaptenil kindlasti oli taskus tema isikukirjeldus, mille järel tal siiski oleks õnnestunud teda ära tunda. Ja kuigi poleks see õnnestunud kaptenil, siis oli selleks siin Sybill Vane, kes pidi kahtlemata awastama tema isiku.

Wäljawaated pääsmiseks näisid olewat halwad.

Ta kalkuleeris, kelleks wõiks end muuta, kas madruseks, kütjaks, wõi sütelaadijaks?

Aga ühelegi neist ameteist ei tunnud Harry Davis mingit sümpaatiat. Pigemini ta juba jäi endiselt siia alla oma „elutuppa".

Kui tal oleks waid küllalt toidumoona. Ja seda tal tuli muretseda.

Ta tõusis ettewaatlikult ja logistas mõlemaid haake kasti kaanel, mis seda seest poolt kinni hoidsid. Minuti ta

kuulatas —. kõik jäi waikseks. Siis ta awas kastikaane ja hiilis ettewaatlikult wälja omast peidukohast.

Klawerikast oli hoolikalt warjatud kohas laoruumis. Roninud wälja, ja istus ühe hiigla kohwri kaanele. Siin ta wähemalt wõis hingata wabamalt, kui seal all.

Järgmine ülesanne Dawisil oli uurida oma lähemat ümbrust. Ettewaatlikult ronides üle kastide ja kottide ta wiimaks jõudis awaramale kohale, kust wõis pilku heita ümbrusele.

Ent see, mida ta nägi, teda suurt ei huwitanud. Seal olid waid hunnikuisse kuhjatud kaubapakid, millega polnud midagi peale hakata ja mis kuidagi ei annud ära endi omanikke.

Milline nende arwutute kohwrite hulgast küll wõis kuuluda Sybill Vane'ile?

Et tal midagi teha polnud, siis ta silmitses üht silti teise järel, lootes ehk wast õnnestub seda kuidagi kindlaks teha.

Kindlasti ta loodab weel leida raamatut rohelise ristiga. Harry Davis naeratas endamisi . . . las ta loodab. Nein tagajärjetu otsimine tegi talle walu, ent ta ei saanud teisiti . . .

Mehaaniliselt Davis pistis käe wasakusse rinnataskusse. Siin see oli kindlas kohas — too Boccaccio rohelise ristiga.

Äkki kustus Davisi naeratus. Ta näole ilmus pinew ootus. See juhtus siis, kui oli lugenud silti suurel kohwril, mille ees laiutasid kaks waff lukku. Nende kohal oli wäike nahk sildike, millel ilutses nimi:

„John Edward Fox. — Baltimore."

Harry Davisi näo üle lewis suurima rahulduse tunne. John Edward Fox . . . õnnelikumat juhust ta ei wõinud enam soowidagi.

Milline wõiks küll olla tema kabiini number?

Harry Davis kaalutles.

Aurik oli olnud teel wast mõned tunnid. Selle wähese ajaga ei jõudnud stewardid kindlasti weel õppida tundma kõiki reisijaid. Ei, kindlasti mitte. Kui ta nüüd läheb tekile ja küsib esimeselt wastutulijalt mister Fox'i kabiini, siis see ei peaks mingil juhusel äratama kahtlust.

Davis alustas teed trepi suunas. Taskulamp näitas talle teed läbi kastide ja kohwrite rägastiku. Tal polnud kaotada palju aega. Wäljas arwatawasti oli saabunud pimedus.

Endamisi arutas ta, kas poleks parem oodata täieliku pimeduse saabumiseni . . . Siis ehk olid wäljapääsu wõimalused soodsamad. Teisest küljest aga uskus ta, et siis Edward Fox kahtlemata on lahkunud kabiinist . . .

Nii mõtiskledes talle järsku meelestus midagi, mis ehk wõiks talle olla kasulik. Milleks ta siis seisis John Edward Fox'i hiiglakohwri lähedal, kui ta ei awaks seda!

Ta kobas taskuis, otsides munkrauda, mida kandis kaasas igas olukorras.

Leides selle, ta kummardus, et ettewaatlikult awada lukku.

Taskulambi hele walgus laskus terawalt lukule. Äkki aga kustus see.

Instinktiiwselt hoidis Harry Davis hinge kinni, käsi surudes kramplikult taskulampi.

Ta kuulis samme...

*

John Edward Fox oli wanem härra, weidi punaka näoga, siledalt tahapoole kammitud walgete juuste ja wäikese pügatud lõuahabemega. Sama walged olid ka ta wäikesed käed, mis närwiliselt liikusid, kui neil polnud teha tööd.

Mr. Fox istus üksinda ümmarguse laua ääres söögisaalis ja silmitses reisijaid, kes peaaegu wiimasena olid kohal. Puudusid waid wähesed, kes osalt einetasid oma kabiinis, osalt mõtlesid olewat saabunud aja testamendi tegemiseks, sest nad tundsid lähenewat merehaigust.

Edward Fox õieti ei teadnud, mida peab wõtma ette. Oli weel wara alustada omi tawalisi töid. Selleks ta pidi kobitama laialdasemaid tutwusi. Pidi wallandama kogu oma seltskondliku talendi ja endale muretsema kindlama seisukoha. Selleks tal polnud weel siiani olnud mingit juhust. Ja sellepärast ta nüüd ootaski rahulikult. Polnud tarwiski rutata. Teekond oli pikk...

Mr. Fox tõusis, et wäljuda.

Ülal tekil oli jahe. Ta läks kabiini, et tuua mantel.

Sel hetkel mr. Fox ei aimanudki, et järgmisel pilgul täitub ta saatus. Kuri, halastamatu saatus.

Ent säärast asja aimab inimene harwa.

Awades kabiini ukse, mr. Fox märkas, et seal põleb tuli.

Üllatunult ta astus edasi. Ta ei teadnud õieti, oli ta lahkumisel keeranud ära tule wõi mitte. Ta siiski uskus wiimast.

„Tere õhtust, mr. Fox!" ütles rahulik hääl, milles wõis märgata wähe pilgetki.

Mr. Fox pöördus ümber.

Ühes nurgas suitsetamislauakese ääres istus keegi härra. Lebades mugawalt tugitoolil, ta hoidis suurima rahuga sigareti wasakus suunurgas ja noogutas sõbralikult

tulijale. See härra kandis suuri musti sarwprille puhtaks pügatud energilisel näol, mis ta näojooni waid osalt wälja-paista lasi.

„Tere õhtust mr. John Edward Fox!" ütles weel kord rõhuga wõõras härra. Ta tegi seda sääraše rõhuga, mida märkas selgesti mr. Fox.

„Kes te olete?" küsis ta. Ta hääl oli äkki kaotanud wanahärrale omase rahu ja kõlas nagu weidike närwiliseltki. „Ja kuidas te pääsekšite sisse?"

Wõõras härra ei liigutanudki.

„Kas te, palun, ei suleks ukse, mr. John Edward Fox? Muidu tuul tõmbab."

Kuulelikult pöördus ümber mr. Fox ja sules ukse. Teda waldas pöörane hirm.

Nii siis temal oldi jälil? Siiani ta oli lootnud, et taga-ajajad temast on kaugel.

Ent ta kogus end ruttu.

Oli naeruwäärt karta midagi enne, kui teadis, kes oli too saladuslik wõõras ja mida ta soowis. Ja — teda ei wõidud süüdistada millegis. Ei, seda ei wõidud mingil tingimusel, sest mr. Edward Fox oli toiminud wäga ettewaatlikult sääraseis asjus.

Ta pööras end järsku ümber.

„Palun, kas te ei ütleks mulle, millise õigusega te tungisite siia kabiini ja — — suitsetate minu sigarette?"

Wõõras naeratas sõbralikult.

„Kindlasti. Meeleldi. Aga, palun, wõtke istet. Tehke, nagu oleksite kodus."

„Palun teid tõsiselt!" ütles mr. Fox energiliselt, astudes sammu lähemale.

Kummaline pilk aga, mis teda tabas läbi ümmarguste prilliklaaside, röövis talt jälle wiimase energia raasukese. Ta tundis end täiesti jõuetuna nende läikiwate ümmarguste klaaside wastu.

„Palun, istuge!" ütles wõõras lühidalt, näidates toolile teiselpoo' lauda.

Mr. Fox istus sõnatult.

„Aga — mida te õieti soowite minult?" suutis ta lõpuks küsida.

Wõõras waikis.

Sekundi walitses waikus nende ümber. Waid kella tiksumine wasardas nende kõrwus ja pekšis wäsimatult mr. Foxi närwe. Ta tundis, kuis see waikus talt röövis wiimase jõu raasukese.

„Tunnete mind?" küsis wõõras peale wäikest pausi, mis mr. Foxile tundus igawikuna.

„Ei —" wastas küsitaw ebakindlalt.

„Olen Harry Davis."

Mister Fox jäi mõttesse. Ta soris mõttes läbi kõik nimed, mis talle meelestusid sel hetkel, tuletas meelde kõik möödunud aastatel kuuldud nimed, ent nende hulgast ta ei leidnud ühtegi Harry Davist.

„Ma tõepoolest ei tea..." ütles lõpuks.

Oli selgesti märgata, kuis Harry Davisel neid sõnu kuuldes tõusis meeleolu.

Mister Fox ei pannud seda tähele, sest et ta enda asjad talle andsid küllalt mõtlemist. Aga ka tõepoolest oli nii.

Davis rõõmustas, et Fox weel polnud kuulnud midagi tollest roimast. Sest wastasel korral oleks kogu ta plaan olnud küsitaw. Küll ta oleks wõinud kawalusega ajada asja... aga nii oli siiski parem.

Hasartmäng, nagu neile alguses näis, muutus nüüd wõitluseks rind rinna wastu, kusjuures Davisel olid wõidu-wõimalused märksa paremad.

„Me ju kunagi tutwunesime, mr. Fox," sõnas Davis. „Tol korral oli teie wälimus hoopis teistsugune, ehk küll pean tunnistama, et kannate wäga sobiwat maski. Ükski inimene ei tuleks mõttele, et need siledad walged juuksed on parukas ja te habe kleebitud lõuale..."

Mr. John Edward Fox trummeldas närwiliselt laual. Ta ei julenud sõnakestki lausuda wastu. Teda piinas hirm tulewiku pärast.

Harry Davis jatkas.

See kõne oli sääruses lobisewas toonis, mis mr. Foxis järjest kaswatas hirmu.

„Olete weel noor, mr. Fox — waatamata sellele, et silmapilgul teesklete wanahärrat. Olete weel kogematu omas kutses, olgugi, et teil paljugi seljataga ja peaksite omama tugewamad närwid..."

Tugewamad närwid! mõtles mr. Fox wihaselt. Kui sind jälgitakse nädalate wiisi nagu metslooma ja lõpuks weel säärane ootamatu kallaletung!

„Säärases olukorras te kaotate pea, mr. Fox. Te ei tea, kuis end peaksite pidama ülal. Aga see ei tee wiga. Isegi kui oleksite wõitluswõimeline, poleks teil praegu midagi peale hakata..."

Davisi pea wajus ettepoole. Ta prilliklaasid läikisid läbitungiwalt.

„Mister Fox... mõelge korraks Kairole?"

See sõna mõjus pommina.

Mr. Fox hüppas püsti. Näost surnukahwatu, silmad klaasistunud ja hingamine raske, lõõtsutaw.

„Kes te olete . . . ja mida soowite minust?"
Wööras naeratas rahustawalt.

„Palun istuge, mister Fox. Kes olen, seda juba ütlesin teile. Harry Davis."

„Ma — ma ei tunne ühtegi Harry Davist, kes — kes midagi wõiks teada Kairost."

„Nii? üllataw. Aga siiski, ehk tunnete kedagi, kes wõib teis kutsuda ellu mälestused Rocky Mountainist . . .?"

„Härra . . . ?"

„Ka mitte? Istuge ometi, mister Fox. See pole kaugeltki nii erutaw. Tahtsin meeleldi lobiseda teiega mõned minutid, ent te püüate seda igati takistada. Olete liig erutatud. Mida teete siis, kui teile tuletan meele Buenos Aires'i, Kopenhaageni ja Hamburgi . . . ? Ehk jälle — Moskwat? Noh, Mister Fox . . . pean weel nimetama mõnda nime?"

John Fox waid waewu suutis kogeleda:

„Ma ei mõista teid . . ." Ta hääl kõlas endalegi külmana ja wõõrana.

„Oleks tõepoolest narrus seda kõike omaks wõtta," mõtiskles mr. Fox endamisi. Pidi ta nüüd's kohe nende nimede kuuldes kaotama endawalitsemise! Tema kuritegusid ei saada ju tõendada millegagi.

Hary Davis süütas endale uue sigareti.

„Istuge, mr. Fox. Näen, te tahate nüüd mängida süütut tallekest, kel millestki pole aimu. Sel pole küll mingit mõtet. — Olite ju nii ettewaatamatu, et panite lady Harrisoni pärlid enda kohwrisse . . . Otsisin need sealt üles, millise toimingu juures mind segas üks madrus, sain aga siiski kätte pärlid."

Jõuetuna langes mr. Fox tagasi toolile.

„Kawatsete areteerida mind?" ta küsis wiiwu pärast.

Harry Davis naeratas sõbralikult.

„Mida te kõik ei arwa minust, mr. Fox! On's mul siis detektiiwi wäljanägemine?"

John Foxi silmis lõi lõkkele uus sädemeke. Ta näis saawat uut julgust. — Kui wõõras polnud detektiiw, siis ta polnud ju weel kaotanud midagi.

„Mida te's õieti soowite?"

„Tahan teile esmalt selgeks teha, et on ettewaatamatus kahe nime all omada nii wähese wäärtusega esemeid. Tunnen teid kui mister Fox, Barley, Wilson, Fairfield ja Broke. On teil weel nimesid? Ei? Näete, see on teie wiga. Teine kord peate olema ettewaatlikum."

Puistates tuha paberossi otsast, Harry Davis jatkas rahulikult:

„Seda me ju teame mõlemad, et wõin teid kaptenile ülesanda kui lady Harrisoni pärlite waraſt, millele järgneb teie arreteerimine. Wõi ma wõin ... awastada teid kui walemängijat, millist wõimet arwatawasti mõtlesite kasutada ka sellel reisul. Selle poolest olete küll „rahwuswahelise kuulsusega". Oleksin wõinud lasta teid areteerida juba Moskwas ... kui walemängijat ... te ei tunnud ju mind tol korralgi Harry Davisina."

Kõneleja tegi wäikese pausi.

Siis jatkas ükskõikselt:

„Aga ma ei tee midagi sellesarnast."

Fox tundis uut kergendust.

„Waid ...? Mida's soowite minust?"

„Selge mulle, mr. Fox ... on teil pardal tuttawaid? Nimelt — sõpru?"

Hetkelise mõtlemise järele wastas:

„Ja."

„Nii siis polegi. — Näen ikka weel, mr. Fox, et peate mind oma waenlaseks ja sellepärast mind tahate juhtida wale jälgedele. Teil pole pardal ainustki sõpra. Tean seda, sest panin teid tähele söögisaalis."

„Olgu's nii," urises Fox. Temas tõusis wiha, et ta ei saanud midagi ettewõtta wastase üleoleku wastu!

„Tahan nüüd teha teile ettepaneku, mr. Fox. Ja see oleks: Peate kaduma pardalt."

„Härra!" karjus Fox üles karates. „Ma peaksin uputama enese?"

„Ei — mitte täiesti!" naeratas Davis. „Peate waid kaduma. Ja nimelt sinna, kus olin siiani: ühte kasti laoruumis."

„Ei!" wastas Fox. „Ei iialgi."

„Mõelge järele. Tahan asuda teie asemele, mr. Fox. Te lubate mulle tarwitada oma parukat, samuti ka habet ja kaotte. Weedan seejärele terwe päewa omas kabiinis. See tähendab kabiinis, mis siiani kuulus teile, kuna teie lõbutsete laoruumis. Teil pole pardal tuttawaid. Need wähesed, kes teid nägid eila, on homme unustanud täielikult teie wäljanägemise. Ja ülehomme, kui ilmun päewawalgele, ei suuda keegi enam teha wahet."

„Mina aga seda ei tee!" keletas Fox.

Harry Davis tõusis toolilt.

„Mister Fox, mul pole mingit isu teiega tülitseda. Jätan teile walida ... kas lähen kohe kapteni juure ja tutwustan teid ..."

Edward Fox naeris pilkawalt:

„Kahtlemata ta on rõõmus, et tabab „jänese"."

Davis lõi ükskõikselt käega. Wõttis taskust kirjatasku ja soris selles.

„Näete, mister Fox, mul on wõimalik wõtta mitu kabiini esimeses klassis ... ja teen seda ka, kui asi nõuab. Küll ma kaptenile leian mida seletada ..."

„Nii ... miks teie tulite pardale jänesena?"

„Sest et Berliinis wedasin kihla, et sõidan New-Yorki, ilma et teel mind tunneks ükski mu sõpradest, kes sõidawad samal ajal ja sama teed mööda ..."

„See pole tõsi."

„Mister Fox, annan teile nõu paremini walida sõnu. Olete nõus minu ettepanekuga? Sel puhul annan teile lahkesti tarwitada oma möbleeritud kasti, hoolitsen toidu eest, kui sellest peaks olema puudus, ja ma ei awasta teie isikut, wastasel korral ... tõendused on minu kätes."

Käsi surudes rusikasse mister Fox wastas:

„Peab see tõepoolest sündima?"

„Olete nõus ...?"

„Te hoolitsete selle eest, et mul ei tuleks nälgida?"

„Olete nõus ...?"

„Ja — et mind ei areteerita?"

„Olete nõus ...?"

Mister Fox hingas raskelt. Siis. järsku, kiire tõmbega ta rebis maha paruka ja habeme.

„Kurat wõtaks — ja!"

Harry Davis wõttis taskust wäikese peegli, pani selle lauale, wõttis siis taskust kastikese, mille seadis peegli kõrwale, ja uuris hoolikalt oma peegelpilti.

„Nii, mr. Fox ... nüüd olge, palun, silmapilgu wait, et wõiksin end teiega sarnastada."

*

Nad olid jälle all laoruumis klawerikasti ees.

John Edward Fox oleks meeleldi wõtnud kõik tagasi, kui see oleks seisnud ta wõimuses.

Ja lõpuks oli ikka mõnusam kaheksa päewa istuda seal all kastis parima toidu ja liköõri juures, kus wahete-wahel isegi wõis jalutada ringi laoruumis, kui aastaid istuda kongis wõretatud akna taga, kus ehk wõis ka astuda mõne sammu, aga sealjuures tuli leppida wiletsa toiduga.

Ohkega, mis Harry Davisis kutsus esile rahulolewa muige, istus uus elanik kasti põrandale, et korkida lahti pudelit uimastawa wedelikuga.

Davis koputas weel kord kasti kaanele:

„Mister Fox ... ehk õigemini, mr. nimetuse olen ju wõtnud üle teie nimega — ärge jooge liiga palju. Kui olete

tuju tõstnud liiaks kõrgele ja hakkate laulma tawalist jankide laulu, siis ma ei wastuta millegi eest."
„Well!" wastas hääl kirstust.
See oli wiimane sõna, mis Harry Davis kuulis mr. „Foxist", kuni — kuni päewani, mil juhtus katastroof.
Öö oli jahe.
Harry Davis jalutas paar korda üle laewa teki, mantlikrae tõmmatud ülesse ja käed surutud sügawaisse taskuisse.
Niihästi parukas kui ka habe olid talle pisut tülinaks, ent sellega tuli harjuda.
Ta tahtis näha Sybill Vane'i, tahtis teda waadata eemaltki korraks. Ent ta ei leidnud teda.
Ühelt stewardilt, kes temast parajasti möödus, kuulis ta, et miss Vane'i kabiini number on kakskümmend wiis.
„Kakskümmend wiis..." mõtles ta, rutates alla trepist.
„Kakskümmend wiis... siis ta polegi kaugel minu oma kabiinist..."
Astudes koridori, ta silmitses end wiiwu seinal rippuwast peeglist. Seal waatas talle wastu wanem härra, hallikate, siledalt tahapoole kammitud juustega ja korraliku lõuahabemega.
„Ma isegi ei tunne end enam!" mõtles ta.
Peaaegu wastu tahtmist tal järsku tõusis meeleolu. Pealegi weel kui mõtles sellele, et nüüd mr. „Fox" istub seal, kus oleks pidanud istuma tema.
Läbi masinate ühetoonilise undamise ta kuulis katkendlisi muusikahelisid. Seal teiselpool oli käimas tants...
Talle tuli pähe mõte, mis ajas teda naerma laginal.
„Homme ma tantsin Sybill Vane'iga..." kõlas see mõte. — — —
Parajasti sel hetkel kuulis Harry Davis karjatust...

11.

Aleksei Ssuwanow ja kuninglik steward olid jõudnud kokkuleppele, et peab midagi wõtma ette.
Ja see pidi sündima lähemal ajal, et nad Doveris rahulikult wõiksid lahkuda pardalt.
Nii nad toimisidki.
Olles kindlad, et Sybill Vane omab siiski raamatu rohelise ristiga, nad otsustasid otsida seda — ja leida.

*

Miss Vane'il polnud sellest aimugi.
Oli wõrdlemisi hilja, kui ta asus kabiini käiku, otsides oma numbrit. Tal oli weel wähe soe wiimasest foxtrotist.

Ta muidu kahwatul näol lehwis kerge puna ja juuksed olid nagu wähekc sasitudki.

Sammudes edasi aeglasil sammel, ta ümises tasa laulda. Siis äkki seisatas.

Talle tundus, nagu oleks kuulnud tasast kahinat. Ent kõik jäi endiselt waikseks.

„Ma arwatawasti eksisin. Kindlasti see kostis kõrwalkabiinist," mõtles neiu.

Astudes kabiini, ta keeras põlema tule, sules hoolikalt ukse, astus siis peegli ette ja silmitses oma peegelpilti teatawa rahuldustundega.

„See oli kena —," ütles ta poolwaljult.

Siis ta naeris oma tawalist, helisewat naeru. Istus sängi weerele ja wõttis jalast kingad. Järgmisel minutil oli langenud põrandale ka ta siidkleit.

Kummardudes, et wõtta üles kleiti, teda waldas järsku pöörane hirm.

Wari ... mis wari see oli?

Ta mõtted töötasid palawikuliselt.

Sängi all oli inimene. Neiu küll ei näinud teda, aga ta nägi tema warju.

Neiu kaalutles: „Uksen on kolm sammu. See on lukustamata. Kui jalamaid jooksen ukse juure, ta kindlasti ei suuda tabada mind ..."

Siis aga tegi talle muret asjaolu, et ta oli alusriietes ...

Ent ta sai sellest üle, lükkas tooli kõrwale ... jooksis ...

Aga ta ei jõudnud eesmärgile. Keegi enne haaras temast kinni ja tõmbas tagasi, nii et neiu langes tagasi sängi. Nüüd ta nägi, et toas oli weel teine isik, kelle tulekut ta polnud märganud.

Midagi suruti talle wastu nägu, ja siis ta karjatas läbilõikawalt ...

*

Seda karjatust kuuliski Harry Davis.

Silmapilgul ta ei saanud aru, millisest kabiinist see tuli.

Rebides lahti esimese ukse, talle aigutas wastu pimedus.

Awades teise, ta nägi kahte kogu, kes askeldasid ühe kohwri kallal. Näis, et nad midagi otsisid, ent ei leidnud seda.

„Hand up!" hüüdis Harry Davis.

Mõlemad ajasid endid sirgu ja järgmisel hetkel seisid wastamisi rewolwri mustawa awausega.

Siit hargnesid sündmused välkkiirelt.

Harry Davis nägi, kuis üks neist kummardus...

Nägi, kuis ta haaras mingi eseme, arwatawasti tooli, ja paiskas selle wastu lampi.

Järgnes hele klaasiklirin. Siis mattis neid pimedus.

Harry Davis tundis kuis talle mingi ese paisati wastu nägu. Ta tulistas... kord... kaks... Siis haaras keegt ta ümbert kinni ja paiskas ta maha. Rewolwri päraga ta metsikult peksis enda ümber — kuulis siis walukarjatust ja tundis jookswat üle käe midagi sooja, märga...

Üks wõõrastest lükkas laua Davisile peale ja sel moel pääsid mõlemad kabiinist. Davis kuulis weel waid ukse sulgemist ja eemalduwate sammude müdinat...

*

Tulles jälle meelemärkusele miss Vane nägi, et keegt walgustas tuba taskulambiga, mille walgel steward püüdis purustatud lambi asemele keerata uut, milline toiming tal wõttis wõrdlemisi palju aega.

Heredal lambiwalgusel nägi miss Vane, et kabiinis olid mõned laewaohwitserid ja wäljas ukse taga rüselesid uudishimulikud reisijad.

Üsna tema lähedal ühel tugitoolil istus keegi walge juuste ja habemega wanem härra, kes asjata püüdis korraldada rebenenud kraed, ja kelle laubal aigutas pikk, werine haaw.

Need olid sündmuse tagajärjed.

Ka kapten oli kohal. Ta sules hoolikalt kabiini ukse uudishimulike reisijate pilkude eest, kes aga siiski ei rahunenud enne, kui said teada paukude põhjuse.

Kabiini jäid waid mõned isikud. Need olid: Sybill Vane, walgejuukseline härra, kapten, wenelasest steward ja esimene ohwitser.

Kapten pani sõrme krae wahele ja ei mõistnud, mida kõnelda.

Seda, mida ta oleks öelnud meeleldi, ta ei saanud teha. Sest nende hulgas oli daam ja daami juuresolekul tuli end taltsutada. Ja et sellest asjast oli raske peale hakata tawalise meremehe wandesõnata, siis ta wiiwitas.

Aga kapten Broom jõudis peagi kohaneda olukorraga. Esmalt ta pöördus walgejuukselise wanema härra poole küsimusega:

„Olete mr. Fox... eks ole?"

„Ja," wastas Harry Davis.

„Tohin küsida, milline juhus teid tõi siis nii parajal ajal?"

„Kuulsin karjatust, astusin sisse ja leidsin eest taks meest, kes arwatawasti siia olid murdnud sisse."

„Nad pidid enne mind olema siin," tähendas miss Vane. „Kui tulin kabiini ja tahtsin riietuda lahti, märkasin, et keegi peidab end sängi all. Tahtsin siis joosta wälja, et kutsuda abi, kui mind haaras teine ja paiskas maha."

Kapten noogutas.

„Osa sündmusest mul juba on teada. Asi seisab waid selles, kas teie wõi mr. Fox tundsite ühte neist meestest?"

Miss Vane raputas eitawalt pead.

Sama tegi ka mr. „Fox".

„Kõik see sündis nii ruttu, et polnud aega silmitseda neid tähelepanelikumalt."

„Mr. Wanjew tõendab," sõnas kapten stewardi poole pöörades, „ta olla näinud kahte meest jookswat käigust alla, aga tal pole olnud aega neid jälgida, waid rutanud siia, kust kuulnud pauke, arwates, et siin kiiresti waja abi."

Ja kummardudes sõnas steward: „Täiesti õige, härra kapten."

„Kuni lebasite meelemärkuseta, miss Vane, mr. Fox jutustas mulle sündmusest. Tuleb weel waid küsimuse alla, mida teilt on warastatud..."

Waadates ruttu ruumis ringi, miss Vane heitis kiire pilgu awatud kohwrile ja lauakesele, millel seisis wäikene reisitasku. Kiirel sammul ta ruttas laua juure ja waatas järele tasku sisu.

„Ei, arwatawasti neil polnud aega midagi wõtta kaasa," neiu ütles rahunedes. „Kõik mu wäärtasjad on selles taskus, mis täiesti on jäetud puutumata, kuna mu kohwer on puistatud segi."

„Mull ei tarwitseks küll enam öelda, miss Vane, kui ebameeldiw on mulle sääraue sündmus, ja et püüan teha kõik süüdlaste leidmiseks. Teisest küljest, ütlen, see on kaunis raske, sest Doveris läheb maha hulk reisijaid. Neid kõiki ei wõi ju lasta areteerida ja arwatawasti lahkuwad nende hulgas ka süüdlased. Wõin aga siiski lubada, et tulewikus säärased asjad enam ei kordu."

Kapten Broomil oli tunne, nagu oleks pidanud maha hiilgawa kõne, mis päästab laewa au.

Naeratades ulatas miss Vane talle käe.

„Tänan teid, härra kapten. Sellelaadilised sündmused ei lase end igakord ärahoida. Kui aga need, nagu see siin, jääwad tagajärjetuks, siis neid ei maksa suurt tähelegi panna."

Neiu saatis kiire pilgu wanahärrale, kes ikka weel rahulikult istus omal kohal.

„Peale selle mr. — — Fox oli mulle suureks abiks..."
Kapten Broom tõmbas sügawalt hinge. Sel minutil ta elas üle oma elu suurima üllatuse.

Et üks naine, kellele tungiti kallale, wõis seletada külma rahuga, seda ei maksa tähelegi panna! Kapten Broom ei mõistnud seda seletada millegagi... aga ta jäi nüüd rahulikumaks.

Ta lahkus kabiinist wiisaka kummardusega, saadetuna esimesest ohwitserist ja stewardist.

Ka „mister Fox" tõusis. Ta liikmed olid nagu wäheke kanged, ent muidu wigastamata.

Tahtes lahkuda kabiinist, ta kuulis seljataga miss Vane'i häält:

„Palun, mr. — Fox... kas te ei soowiks weel hetkeks jääda siia?"

Järgmisel hetkel langes uks kinni teiste järelt ja nad olid üksinda.

Teistes wastamisi, Sybill Vane'i näo üle libises kerge puna. Ulatas siis käe, sõnades:

„Tänan teid — Harry Davis!"

*

Wiimane seisis wiiwu jahmatanult. Mehaaniliselt haaras siis pakutud käe, ja naeratades wastas:

„Arwan, et eksite, miss Vane. Mu nimi on Fox. . . John Edward Fox."

Neiu astus talle sammu lähemale.

„Miks te waletate. . . ? Te olete Harry Davis."

Wiimane raputas eitawalt peaga.

„Kahjatsen südamest, et pettute minus — ma ei ole see. Olen John Edward Fox. . . soowite näha mu pabereid?" Ja naeratades lisas: „Detektiiwidele peab alati näitama pabereid, kui tahad weenda neid."

Sybill Vane'is kerkis kahtlus, mida ta aga püüdis warjata, trummeldades sõrmedega närwiliselt laual.

„Ma ei kahtle selles," ütles ta, „et teie paberid on õiged."

Ja peaaegu paluwalt jatkas neiu:

„Miks te warjate oma isikut?"

Wiimane kehitas õlgu. Tundes, et see liigutus talle ei teinud mingit häda, ta naeratas sõbralikult ja ütles:

„Ma tõepoolest ei wõi midagi selle wastu, et olen John Edward Fox. On mul's nii suur sarnadus Harry Davisiga, et wõite mind temaga wahetada?"

Sybill Vane waatas talle uuriwalt otsa. Ta kulmude wahele tekkis wäike kortsuke.

„Ei — teil pole temaga mingit sarnadust."
Siis, hetkelise kõhklemise järele tähendas ükskõikselt:
„Andestage, et awaldasin sääraft arwamist."
Wiiwu nad seisid waikides, siis ütles neiu Vane:
„Nii, tänan teid abi eest, mister Fox. Teieta oleksin olnud kindlasti räbalamas seisukorras."

Davis tõstis huulile neiu walge käe ja hoidis seda seal kauem, kui see wast oleks olnud tarwilik.

Wabastades neiu käe, Davis surus hambad kokku. Olukord wajas enam enesewalitsemist kui ta alul oli uskunud.

Miks waatas talle neiu nii otsa oma mustade silmadega? Miks põlesid ta huuled nii herepunast't?

Pisut langetades pea ta sõnas häälel, mis talle endalegi tundus wõõrana:
„See walmistas mulle rõõmu." — —
Ja uks sulgeski ta järel.
Wäsinud sammul astus miss Vane wäikese akna juure ja waatas üksisilmi mustawale merele.

„Kindlasti ta on Harry Davis!" mõtles ta. „Miks ta lahkus minust. . . ?"

Ta lükkas juuksed laubalt, nagu tahaks seega peletada pealetükkiwaid mõtteid.

„Ta arwab, et ma jälgin teda kui roimarit. Aga ta ei wõi olla roimar . . . ja isegi siis, kui ta seda oleks, ei suudaks ma saata teda wastu oma saatusele. . . ei, ma lihtsalt ei suudaks seda."
Neiu langetas pea.
. . . roimar . . . kinnitasid lained, piitsutades laewakülgi.
. . . roimar . . .
Hääl pimedusest ta kõrwal sosistas päris selgesti:
„Oleks ta jäänud, siis oleks detektiiw Sybill Vane nüüd. . . roimari armuke. . ."
Läbi akna puhus jahe õhtutuul.
Lained laksusid melanhoolselt.
Sybill Vane'i waldas kurbus . . .
Weel kaua seisis ta awatud aknal ja waatas awarale merele. . .
Sellepäraft tal järgmisel päewal oli nohu.

*

Kahel järgmisel päewal nad hoidusid puutumast kokku.
Dover oli neil ammu seljataga. Nad lähenesid Ameerika rannale.
Harry Davis uskus, et tolle öö roimarid on ammu lahkunud laewalt.

üllataw sündmus aga lasi talle arwata teisiti. See oli üsna pisike esemeke, waewalt kahe grammi raskune, mis teda sundis teisele arwamisele.

Teise päewa õhtul heites fängi, mis õieti kuulus mister Edward Foxile, läbistas seina rewolwrikuul, puurides patja, mõned sentimeetrid eemal peast. — —

Siis taipas Davis, et see mäng weel kaugeltki lõppenud pole.

12.

„Härra kapten?"

Kapten Broom waatas üles.

„Ja...? Ah, mr. Fox... olen teie teenistuses. Mis on?"

John Edward Fox waatas ringi. Polnud lähedal ühtegi inimest, peale wahikorral olewa ohwitseri, ja wiimane wõis seda kuulda.

„Härra kapten... tuletades meele wahejuhtumist miss Vane'i kabiinis... te wist pole tabanud roimareid?"

Kapten Broom läks näost weelgi punasemaks kui ta tawaliselt oli. Ta wihastus igakord, kui talle tuletati meele seda ööd.

„Ei."

„Te wist usute, et roimarid on Doveris lahkunud laewalt?"

„Doveris lahkus laewalt nelikümmend seitse reisijat. Wäga wõimalik, et need kaks ka olid nende hulgas.

„Ei, need kindlasti pole lahkunud laewalt."

„Nii...? Kust teie teate seda, mr. Fox?"

„Tean seda sellest, et mind kawatseti tappa möödunud ööl."

„Et teid..." Kaptenile walgus weri pähe. Järsu liigutusega ta pöördus wahikorral olewa ohwitseri poole:

„Kuulge Jenssen, minge waadake ruttu raamatust järele, kas me oleme luksusaurik „Esmeraldal", wõi mõnel mererööwlite laewal..."

Ta haaras reelingust kinni nagu tahaks purustada raudseid käsipuid.

„Asi on kummaline, kapten. Mulle saadeti fängi kuul läbi õhukese puuseina ja otsekohe sinna, kus tawaliselt lebab mu pea..."

„Neetud!"

„Aga ta eksis õnneks mõne sentimeetri wõrra. Minnes kõrwalkabiini, mis kestis waewalt mõned minutid, sest mu uks oli seestpoolt lukustatud, polnud seal enam kedagi. Minde, see kabiin on tühi Doverist saadik."

„Ja pauk."

„Arwatawasti neil oli õhupüstol mille uue konstrukt-siooni tõttu sel on wõrdlemisi kõwa jõud — igal juhusel, ma ei kuulnud pauku."

„Nii..." ütles kapten Broom käsi tasku pistes. Ja weel kord energiliselt: „Nii!"

„Loomulikult te wõtate tarwitusele wastawad abi-nõud..." ütles Davis.

„Muidugi!" kinnitas kapten. „Endastmõistetawalt!" Tal polnud aga aimugi, mida tuli wõtta ette. Samuti ta ei taibanud ka, millise rahuga mr. Fox kõike seda kõneles... Ta oli sama rahulik, nagu tol korral miss Vane. Talle tundus, nagu mängiks need kaks inimest igapäew hädaohtu-dega. Nagu ei saaks nad elada ilma selleta. Nagu ei sa-tuks nad hädaohtu juhuslikult, waid nagu tõmbaksid seda endile oma enda isiku läbi... Kummalised inimesed! arwas kapten.

Ta ei aimanudki, kui lähedal ta mõtted olid tõelikkusele.

„Mida nüüd's teeme?"

Harry Davis, kes ikka seisis ta kõrwal, kehitas ükskõik-selt õlgu.

„Jätan selle teie hooleks, härra kapten. Tahtsin seda teile waid teatawaks teha." —

Kõndides üle laewateki, Harry Davis mõtles Sybill Vane'ile. Asjatult otsis ta pilk teda tekilt — aga neiut pol-nud seal.

Davis nagu wähese kartis teda tollest õhtust peale, mil oli saanud ta päästjaks. Sest wiimane teadis tema õiget nime, tundis teda kui tagaotsitawat roimarit ent tal polnud weel kindlaid tõendusi selleks.

Miss Vane polnud kunagi weel püüdnud jõuda selgu-sele, on ta walged juuksed ehtsad wõi kannab ta parukat.

Ja ometi oli tal aimdus, et neiu kindlasti midagi wõ-tab ette...

Sest ta otsis wäsimatult raamatut... ja teadis, et see on tema käes. — — —

Jõudes oma kabiini ukse ette, ta märkas, et see oli praokil.

Ta astus sisse.

Laua ääres seisis Sybill Vane ja waatas ootawalt tu-lejale.

Davis sules ukse.

„Praegu mõtlesin teie peale, miss Vane...", tähendas Davis armsalt.

„Rõõmustab mind eriti, mr. Davis."

„Te polegi weel jagu saanud oma eksitusest? Palun wõtke ometi istet."

Davis näitas käega korwtoolile akna all, wõttes ise istet selle wastu.

Wiiwu mõlemad silmitsesid üksteist waikides. Siis sõnas miss Vane kawalalt muiates:

„Mr. Davis, te parukas on tubliste nihkunud paigast."

„Nii . . . ?"

„Ja. Teie habe pole ka enam nii kindel kui esimesel päewal."

„Wõimalik . . ."

Nein silmitses teda üleolewalt.

„Miks te olete nii hirmus sõnakehw, mister Davis? Te wastate waid . . ."

„Nii . . . See pole mulle küll silma puutunud. Mõtlesin praegu kibedasti selle üle, miks te mind ikka kutsute Dawisiks . . ."

Nüüd näis lõppewat neiu kannatus.

„Palun, miks te ikka weel waletate? Otsisin . . ." Ta äkki waikis nõutult.

Harry Davis muutus üha tähelepanelikumaks.

„Te otsisite . . . ?"

„Otsisin läbi teie paberid!" jatkas neiu silmade leegitsedes. „Ja, tegin seda. Leidsin teie paberid, mis olid antud wälja Harry Dawisi nimele."

Davis sules hetkeks silmad. Awades need, ta pilk oli endiselt ükskõikne.

„Ja muud te ei leidnud midagi, miss Vane?"

„Ei, raamatut kahjuks ma ei leidnud. Mul polnud ka aega selle otsimiseks."

„Tore."

See sõna tegi neiu rahutuks.

„Olete — — roimar . . ."

Davis waikis.

Neiu kummardus ettepoole, aegamisi sosistas ta:

„Wõin . . . teid näidata kaptenile ja lasta areteerida jalapealt."

„Olge lahked." Dawisi hääl oli endiselt ükskõikne.

Miss Vane ei teadnud, mida pidi wõtma ette. Ta waid pööris kõrwale pea, see oli kõik, mida ta mõistis teha sel hetkel. Neiu oli uskunud, et suudab wõita ta ükskõiksuse öeldes, et otsinud läbi ta paberid. Nüüd ta aga pidi tunnistama endale, et see polnud õnnestunud põrmugi.

Harry Davis silmitses neiut pilusilmil. Teda huwitas, mida neiu nüüd wõtab ette. Ent nähes wiimase kimbatust, ta ei suutnud suruda alla rõõmutunnet.

Lõpuks neiu otsustas esimesena alustada kõnelust.

„Mister Davis... on raamat teie käes?"

„Ja."

„On see teil... siin?"

„Ja."

Neiu muutus üha elawamaks.

„Miks te's selle wõtsite enda kätte, kui ma seda otsisin...?"

Küsitaw raputas pead.

„Ei... mitte sellepärast, et teie seda otsisite, waid sellepeale waatamata, et teie seda otsisite."

„Ma ei mõista seda."

„Täiesti lihtne," wastas Davis, „ka mina otsisin seda raamatut juba ammugi."

„Teie...?"

„Kindlasti mina. On see's nii imestamiswäärt?"

„Ja — wõi, õigemini ei. On ju weel teisigi inimesi, kes peawad jahti sellele raamatule. Teate seda saladust, mis on seotud selle raamatuga?"

„Ja. Huwitab see teid?"

„Wägagi!" wastas neiu.

Nõjatudes tooli toele ta silmitses mõttes oma lakk-kingi ja alustas seletust toonis, nagu seisaks asi igapäisemas asjas.

„Würst Gudarow pidi rewolutsiooni päewil kiirelt põgenema Wenemaalt. Tal polnud wõimalust päästa kõiki oma kalliskiwe. üks wäärtuslik tükk, smaragd antiik prilljantraamiga, mis oli tuntud „Samara tähe" nime all, jäi ka muuhulgas maha Wenemaale. Würsti usaldusmees Moskwas omas need kalliskiwid ja oleks meeleldi saatnud würstile, kui see poleks olnud seotud suurte raskustega. Polnud mingit wõimalust — saata wäärtuslikke esemeid üle piiri. Lõpuks asjaosalised siiski leidsid pääsetee. Nad otsustasid kalliskiwisid peita raamatu nahkkõitesse, millise raamatu siis würst endale tellis Moskwast. Nii see siis juhtuski... ja mis edasi, seda te juba teate."

Sybill Vane noogutas mõttes.

„Ja miks te's otsite seda raamatut?"

Harry Davis mängles mõttes sõrmusega...

„Laske see jääda minu saladuseks."

„Ja te ei anna mulle seda raamatut?"

Küsitaw naeratas.

„Ootate seda tõepoolest?"

„Ja."

„Ja kui ma ei tee seda?"

„Teete seda siis, kui seda palun teilt? Kui ütlen teile, et selles seisab mu edu detektiiwina?"

Neiu oli tõusnud püsti. Ta isegi ei taibanud seda sel hetkel, miks ta sellest kõneles just Harry Davisile. Ta teadis waid ühte, et peab omama raamatu.

„Annate siis mulle selle raamatu . . . ?"

Hetkeks nende pilgud ristusid.

„Peate saama raamatu, miss Vane."

„Te annate tõepoolest selle mulle wabatahtlikult?" küsis üllatunult neiu.

„Ja."

„Tänan teid, mister Davis . . . Olete tõepoolest armastuswäärne inimene."

Ta ei mõistnud säärase tegewiisi iseäralisust; et tema kui detektiiw, palus „wargalt" warastatud kaupa. See oli kogu selle sündmuse kestel muutunud endastmõistetawaks, et Harry Davis suurima rahu ja ükskõiksusega temast püüdis rutata ette . . .

Davis läks kohwri juure, otsis wälja sobiwa wõtme ja awas selle.

Sybill Vane nägi, kuis ta selles otsis, kuis ta liigutused järjest muutusid kiiremaks, närwilisemaks.

Loobudes otsimisest, ta huuled olid pettunult surutud kokku, aga hääl kõlas rahulikult nagu ikka, kui ta kõneles:

„Raamat — on kadunud."

13.

Neiu ei taibanud kohe. Liig üllatawalt kõlas see. Ta oli uskunud kindlasti, et saab kätte raamatu, ent nüüd see oli sama kaugel nagu ennegi.

„Warastatud . . . ?" ta küsis lõpuks. Ta hääl oli närwiline ja katkendline.

Davis seisis sõnatult, surus pöidlad westi wahele ja trummeldas sõrmedega närwiliselt.

„Ja —," ta lõpuks surus läbi hammaste, „raamat on warastatud."

„Ja seda te ütlete nii rahulikult?" Neiu suutis sellest waewu saada aru.

„Ja — see on asjaolu, millest küllalt rahulikult ei wõi saada aru."

„Tunnete wargaid?"

„Loomulikult. Teie wist mitte? See on suurim wiga, mida olete teinud . . . Ehkküll teie ülalpidamine siiani pole

olnud ka wigadeta. Need pole „elukutselised" waid wiletsad seiklejad, kes mingi juhuse tõttu saanud teada kalliskiwide peidukohast ja neid nüüd iga hinna eest püüawad saada kätte. Need on samad wenelased, kes Berliiniski pidasid jahti teile... samad, kellele wõlgneme tänu kõigi wahejuhtumite eest laewal. Nad on kogu aja tegelenud wõrdlemisi oskamatult; waid selles neil oli õnne, et neid kunagi ei saadud tabada wärskelt teolt ja, et nende süüd on raske teha kindlaks. Muidugi, kui oleksin asja wõtnud tõsiselt kätte. — See on nende suurim wiga, nagu juba ütlesin, et neil pole wõimalik raamatuga kaduda pardalt, kui lööme lärmi."

„Teete seda?"

Davis kõhkles.

„Seni kui see pole hädatarwilik, ma seda küll ei teeks. Ja seda just sel lihtsal põhjusel: et see ei saaks teatawaks awalikult. See waewalt meeldiks würst Gudarowile, kui saadakse teada, et tal on õnnestunud tuua Wenemaalt kalliskiwe määratu wäärtusega. Wõimalik, et säärase õnnestumise puhul küll maailm talle soowib õnne, aga enamlaste agendid ei annaks talle siis enam ühtegi rahulikku minutit. Inimesed on wisad ja nad ei anna nii kergesti järele. Sel puhul pole üksinda mitte hädaohus würsti warandus, waid ka ta elu. Siin ongi põhjus, miks ma ei ole awalikult ajanud asja ja seda ei tahaks teha ka edaspidi."

Harukordne rahu, millega Harry Davis käsitas kogu seda warguse probleemi, ei jätnud neiule awaldamata mõju. Järjest selgemini nõistis ta, et too mees omas waimlise ülekaalu nende koostöös, mis wähe haawas küll neiu uhkust, ent millele tal tuli alluda tahtmatult.

Davis istus korwtooli käsipuule ja wiipas taktis jalaga.

„Küll me saame selle weel kätte," ütles ta.

„Aga pardal on ju palju wenelasi."

„Eksite, miss Vane. On waid kaks, kes tulewad kõne alla."

„Tunnete neid?"

„Muidugi. Üks neist on Aleksei Ssuwanow, keda ka tunnete kindlasti."

„Too wäikene must — tean, keda mõtlete."

„Ja teine on steward, kel on au teenida teid."

Miss Vane tegi liigutuse, nagu tahaks kõnelda. Siis aga pidas paremaks loobuda sellest ja lõi waid wäsinult käega.

Harry Davisi ootsumine korwtoolil muutus järjest energilisemaks.

„Näib, et olete üllatunud? Imetlen, sest kogu see asi on ju nii lihtne ... möelge waid tollele õhtule, mil teile tungiti kallale te enda kabiinis ... esimene, kes teile tuli appi peale mind, oli sama steward. Ta tegi seda wäga lihtsalt, jooksis wälja, keeras siis ümber ja tuli tagasi. Walmis. Ja üheski inimeses ei tekitanud see kahtlust ..."

„Miss Vane, kas usute, et mul õnnestub jälle omada wäärtuslikku raamatu?"

„Ja, usun seda kindlasti," wastas neiu.

„Aga öelge mulle, mr. Davis, miks te üldse tahtsite anda wabatahtlikult mulle seda raamatut? Te ütlesite, teil olewat weel teine wõimalus saada kätte seda raamatut."

„Loomulikult ... Te oleksite mind wõinud lihtsalt lasta wangistada kui roimar Harry Davisit. Usun, selle eest on lubatud isegi kõrge tasu. Miks te's ei teinud seda?"

Neiu tõstis pea. Ta püüdis tabada Davisi pilku.

Ta tundis, et nüüd on tulnud otsustaw silmapilk. Ja rahulikul häälel ütles ta:

„Sest, et — te pole roimar, Harry Davis!"

Sekundi walitses waikus nende ümber.

Päikesekiired mänglesid neiu juustel, maalides pörandale kiirgawaid helke.

Harry Davis ei näinud midagi muud kui neiu juuste kuldset läiget. Ja kuulis waid sõnu: „Sest te pole roimar!"

Ta silmad olid pilukil, ent ta siiski nägi, kuis neiu talle ootamatult otse waatas, pilk täis pinewust, nagu ootaks ta wastuseks tõepoolest midagi ...

„Te eksite, miss Vane," ütles Davis, „olen siiski roimar!"

Sybill Vane kahwatus. Ta haaras kramplikult kinni tooli toest.

„See pole tõsi!" sosistas ta. „See pole tõsi!"

Davis katsus naeratada, ent see ei õnnestunud. „Miks pean talle wastama?" mõtles ta, „see piinab teda kui ka mind."

Neiu haaras ta käe, mis Davisile tundus nii üllatawana, et ta ei suutnud alul saada aru ta kawatsusest. Tundes käel neiu palawikulisalt wärisewaid walgeid sõrmi ta teadis, et ta ei waadanud asjale ükskõikselt.

„Öelge mulle, et see pole tõsi!" palus ta. „Öelge, et te pole roimar."

„Miks peaksin ütlema seda?" küsis ta.

„Sellepärast, et te seda pole!" Neiu tõusis üles ja astus üsna ta lähedale.

„Miks tahate esineda roimarina, kui te seda pole? Miks tahate wõtta endale teise süü? Miks tahate purustada enda

elu?" kõneles neiu paluwalt. „Öelge, et kõik on wale... öelge, et te pole saatnud korda roima!"

Weel wiiwu istus Davis suletud silmil.

„Miks ma's ei peaks seda ütlema talle?" mõtles ta. „Ta tahab kuulda seda... mul tarwitseb waid öelda talle, et ma pole roimar ja ta on õnnelik, sest ta armastab mind — nagu näen..."

Mehaaniliselt ta lükkas kõrwale tooli.

„Eksite...mina tapsin professor Sterne."

Miski nagu purunes neiu rinnus. Wäsinud sammul ta lähenes uksele.

Nad tahtsid lahkuda sõnatult.

Sel hetkel oli kuulda wäljast esimesi hääli kabiinide wahekojast. Need hääled kõwenesid järjest. Seal pidi olema wähemalt kakskümmend inimest. Ja iga sekundiga kaswas nende arw.

Nüüd nad olid jõudnud kabiini ukse ette ja alustasid tagumist rusikatega uksele, katsudes awada seda — asjatult. Harry Davis oli sulenud ukse seestpoolt.

Nad kuulsid järjest üht ja sama häält, ent ei saanud aru sõnadest.

Seistes waikides nad ootasid, mida pidi tähendama too uus sündmus, kuni hääled järsku waikisid.

Keegi põrutas tugewasti uksele. Hääl, millest nad tundsid ära kapten Broomi, ütles waljult:

„Harry Davis, awage uks!"

*

Miss Vane oli muutunud näost surmkahwatuks.

„Nüüd siis tuleb lõpp!" Tähendas Davis kibedusega. „Te siis olete jõudnud juba äraanda mind!" Neiu kohmetus. Ta palgeid kattis leegitsew puna.

„Ei!" ta ütles kindlalt.

„Andestage, olin nii mõistmatu. Aga mind nad ei tohi leida siit..."

Davis waatas uuriwalt ringi. Neiu ei mõistnud kohe ta teguwiisi, ta arwas, et mees tahab põgeneda.

„Ma küll siit enam ei pääse, aga mõelge endale! Kas tohiwad nad teid leida siit?"

Puna neiu näos tugewnes weelgi.

Nüüd ta taipas olukorda.

Rusikad põrutasid järjest tugewamini uksele. Warsti nad kindlasti lööwad selle maha.

Kuid juba Harry Davis oligi leidnud pääsetee. Sealt ta wõis kaduda julgesti...

Paari sammuga ta seisis neiu ees.

„Elage hästi," ütles ta. „Sellest hetkest peale lahkuwad meie teed."

Surudes huulile neiu käe ja enne kui wiimane jõudis takistada teda, ta oligi aknal. Ronides wälja, ta haaras kinni mingist neiule nägematust esemest ja ronis edasi.

Miss Vane astus akna juure ja piilus wälja. Ta nägi, kuis Davis, astudes teise akna äärele, ettewaatlikult püüdis haarata kinni köiest, mis rippus läheduses.

Miss Vane sules silmad. Ta ei wõinud näha seda...

Waadates uuesti wälja ta nägi, kuis Davis parajasti ronis üle reelingi tekile. — — —

Hetke seisatas Davis, waadates alla sügawusse, kust ta tulnud oli. See oli olnud hädaohtlik teekond.

Siis ta ükskõikselt astus trepile, mis wiis kabiini käiku. Alt ta kuulis erutatud hääli. Tekk oli peaaegu inimtühi.

Ülemisel astmel seisatas ta ja waatas alla. Keset erutatud rahwahulka ta nägi mister John Edward Foxi... ja järgmisel pilgul oli talle selge, kuis oli saadud ta jälile. Ta oli ju mister Foxi unustanud täielikult . . . Wõis arwata, et wiimane läks otsima süüa, siis leiti tema ja nii selgus kõik. Kõik... tähendab niipalju kui teadis tema. Oli ta ju ise öelnud Foxile oma nime.

Ja pardal oli neid palju, kes teadsid, et Harry Davis on tagaotsitaw roimar. —

Surudes käed kuuetaskuu ta ükskõikselt sammus alla trepist.

„Otsite mind? Te seisate ju minu kabiini ukse ees..."

Kapten alul jahmatas. Arwatawasti ta püüdis wõimalikult ruttu uue olukorraga kohaneda.

„Olete Harry Davis?" ta küsis peale lühikest pausi.

Harry Davis mõistis nende sõnade tooni.

„Ei!" wastas siis kindlalt.

Kapten näitas käega tõelisele mr. Foxile ja seletas:

„Too härra tõendab, et te teda olete uimastanud ja siis lukustanud ühte kasti laduruumis. Ka tõendab ta, et te olla nimetanud end Harry Davisiks. Keegi Harry Davis on kohtupoolt tagaotsitaw. Olete see teie?"

„Ma ei mõtlegi sellele. Mina, Stuart Irving New-Yorgist."

„Olete end poetanud laewale jänesena?"

„Ja. Kihlweo pärast."

„Ja miks te end nimetasite Harry Davisiks?"

Nüüd segas end wahele tõeline John Edward Fox. Teda oli tabanud Davisi silmist ähwardaw pilk.

„Wäga wõimalik, et eksisin..." Mul on Harry Davisi nimi weel meeles Hamburgist, nüüd mul meelestub, et too härra tõepoolest end nimetas Stuart Irving'iks..."

Harry Davis muheles rahulolles. Ka tema ei mõelnud reeta tõelist mr. Foxi, kui see peaks sattuma kimbatusse.

Nagu ikka, kui ei teadnud midagi teha, surus kapten Broom sõrmed krae wahele. Umbes samal hetkel märkas Davis reisijate hulgas Aleksei Ssuwanowit, kelle huulil lehwis pilkaw naeratus.

„Härra kapten," sõnas wiimane, „see on roimar Harry Davis. Kuulsin esmalt kabiini ukse tagant, kui ta seda kinnitas kellegile daamile. Peate wangistama ta."

„Kes oli too daam?" küsis keegi reisijate hulgast.

„Ma ei tea seda..."

„Lukuauk polnud wist küllalt suur?" tähendas Davis sarkastiliselt.

Wenelane wärwus wihast punaseks, kuna kapten Broom pühkis higi laubalt.

„Ärge waielge enam wastu," sõnas kapten peaaegu paluwalt.

Ent Harry Davis raputas energiliselt pead. „Palun tõestage, et tõepoolest olen see! Mina aga ütlen, et olen Stuart Irwing. Soowite ehk näha mu pabereid?"

Siiski, see ei pidanud lõppema nii kergelt. Ta silmas reisijate hulgas kahte musta, hirmunud silma. Need kuulusid naisele, keda arwas olewat unustanud ammu.

Nähes seda naist, Davis kawatses öelda midagi, ent seda takistas kellegi läbilõikaw hääl:

„Kindlasti tunneb teda ära Sybill Vane!"

Harry Davis surus hambad kokku. Ta polnud üldse arwestanud seda asjaolu, et teda wõidakse panna wastamisi Sybill Vane'iga. Ta oli jälle kord jätnud tähelepanemata tähtsa asjaolu.

Miss Vane'i polnud tekil.

Teda otsiti kõikjal.

Sekundid wenisid, muutudes minuteiks.

Lõpuks nad siiski seisid wastamisi. Sybill Vane leiti oma kabiinist.

Ta oli haruldaselt kahwatu, silmis oli segane läige ja huuled wärisesid närwiliselt.

„Miss Vane," kapten ütles peaaegu pühalikult, „miss Vane, on too härra tagaotsitaw roimar Harry Davis?"

Sybill Vane tundis kergeid külmawärinaid. Ta tõmbas tugewamini siidsalli ümber õlgade.

Kõikide pilgud wiibisid ootawalt neiu näol. Tal näis olewat raske wastata sellele küsimusele. Lõpuks siiski ta suutis öelda wäsinud häälel:

„Ei — too härra pole roimar Harry Davis."

14.

„Esmeralda" jõudes mööda wabadussambast. nägi Sybill Vane „roimar" Harry Davisit jälle kord hulga aja järele. Hirmuga oli neiu wiimaseil päewil hoidunud kohtumast Davisiga.

Ta tundis endal nagu kuidagi ebakindlana, niipea kui nägi Davisi pilku wiibwat endal.

Wiimane oli nüüd jälle waba mees. ükski inimene ei pidanud teda enam tagaotsitawaks roimariks sellest päewast peale, mil Sybill Vane eitanud seda. Tema tunnistust usti, sest pidi ta ju isiklikult tundma roimarit... pealegi weel, kui näitas ette oma detektiiwi paberid.

Ja siiski ta oli rahutu ..

Et mõtteid juhtida mujale, neiu pööras kogu oma tähelepanu mõlemile wenelasele. Ta polnud ikka weel leidnud mahti nendelt näpata ära raamatut, sest ta ei teadnud, kus nad hoidsid raamatut, ja neiu ei tahtnud mängida murdwarast.

Aga siiski, ta oli teinud kõik ettewalmistused ja need olid paremad kui kõik muu.

Tal olid sõbrad New-Yorgi tolliametis ja neile ta oli asjast teatanud telegraafiteel. Asi töötas kõigiti õnnestuda.

Ja see õnnestuski tõepoolest.

Ühes teistega lahkusid laewast ka Aleksei Ssuwanow ja kuninglik steward. Nende pakid tolliametis otsiti läbi erakorralise hoolega, mille põhjust kumbki ei teadnud aimata.

Esimesena hakkas asjast taipama Aleksei Ssuwanow, kui ametnikud nende kohwritest otsisid kahekordseid kaani.

Ruttu lükkas ta kõrwale wäikese reisukohwri, mis weel oli awamata. Pigemini ta wõiks lahkuda sellest, kui et see leitakse... Aga siiski... kes wõis siis siin aimata midagi?

Wäikene reisukohwer otsiti läbi nagu kõik teised, millist tomingut mõlemad waatasid rahulikult pealt, kuni ametnik wõttis wälja Boccaccio.

Nüüd oligi täitunud Ssuwanowi kartus: neid oli antud ära.

Ta püüdis taganeda samm-sammult. Ta pilk manitses ka printsi ettewaatusele.

Ent juba oli hilja: ametnik oli lõiganud katki raamatu nahkköite, mille wahelt kukkus wälja mingi läikiw ese, rohe-

line kivi, mida kummalises kooskõlas ümbritsesid säravad kivikesed. See oli „Samaara täht".

Aleksei Ssuwanowile tundus järsku, et õhust tuleb puudus. Prints ta kõrval järjest muutus kahvatumaks.

Ukse seisis üksõiksjelt kaks ametnikku. Rende pilk oli kiindunud kahele venelasele.

Ja ümberringi wahtisid neile enam kui kakskümmend silmapaari...

„Nii..." mõtles Aleksei Ssuwanow. Muud midagi.

Prints waikis, lõug nihkunud kurjalt ettepoole. Ta jättis mulje, nagu kawatseks tormata ametnike kallale.

„Mis see on?"

Ssuwanow naeratas. See oli kibe, meeleheitlik naeratus.

„Ja, mis see küll wõiks olla?"

Ametnik kortsutas kulme.

„Salakaup...?"

Aleksei Ssuwanow lõi tõrjuwalt käega.

„Palun, mida te kõike ei arwa meist."

„Palun teid, ärge naljatage. Asi on tõsine."

Ssuwanow noogutas alandlikult.

„Ja, jumal teab — asi näib olewat tõsine."

Ta pilgust ja kogu ülalpidamisest paistis selgesti sõnatu kaebus, mis kehastus ainsaks mõtteks:

„Oli meile seda waja?"

„Wargus, roimakatse, kallaletung... ja wiimasel minutil siiski kabatud. Noh hüwa, me kindlasti leiame õige pea wõimaluse mõelda selle üle pikemalt järele..."

*

Tund aega hiljem sõitis miss Vane ühes Boccaccio ja roheliste kalliskiwiga würst Gudarowi majja.

Würst oli mees neljakümnendates aastates, terawate näojoonte, mustade warjudega silmade ümber ja mustade juustega, mis meelekohtades läikisid hallikalt.

„Mul on ta!" ütles neiu lühidalt ja lihtsalt, kui oli astunud tuppa.

Würst ruttas talle rõõmsalt wastu.

„Kas tõepoolest? Imetlen teid tõsiselt, miss Vane. Kahtlemata teil tuli küll wõidelda suurte raskustega?"

Neiu pidi naeratama wastu tahtmist.

„Siin on teil täiesti õigus... raskuseid oli ja need seisid peaasjalikult selles, et peale minu weel kolm inimest pidasid jahti sellele raamatule."

„Kolm?" hüüatas würst. „See on mulle täiesti uudis. Mõtlesin, et on waid üks..."

„Te's tegite seda weel ülesandeks kellegile?" neiu küsis nähtawa tusaga.

„Ei, ei, kindlasti mitte. Usaldasin selle waid teie hooleks ja olen rõõmus, et teil on õnnestunud omada raamatut."

„Too roheline kiwi on wist wäga wäärtuslik?" neiu küsis poolsosinal.

„Te teate...?" würst oli äärmiselt üllatunud.

„Kuulsin seda juhuslikult. Ja et teadsin seda, sellepärast mul õnnestuski omada raamatut. Nimelt, see warastati minult ja sain selle tagasi seeläbi, et teatasin tolliametnikele, kellega seisan heal jalal, nagu tahetaks selles raamatus tuua priljante üle piiri. Raamat otsiti läbi ja leitigi kalliskiwid, mille järele raamat anti mulle üle. Muidu see oleks olnud päästmatult kadunud ja me oleks pidanud wõtma appi politsei."

Würst Gudarow lõi ehmunult käega:

„Ei, ei, mitte politsei. See on sama hea, kui teha tegemist reporterite ja ajalehtedega — ja seda ma ei tohi teha..."

„Seda ma teadsin."

Ta awas oma wäikese reisutaskn, et wõtta wälja raamatut.

Wahepeal läks würst korwaluksc juure ja piilus kõrwaltuppa, ei näinud aga kedagi.

„Kahju — oleksin teda meeleldi esitlenud würstinnale ... mu naine ei uskunud iialgi, et ta suudab seda."

Neiu wõttis wälja raamatu katkilõigatud köitega.

„Roheline täht" oli ikka weel köite awauses. Neiul polnud weel leidunud aega lähemalt silmitseda seda. Nüüd ta tegi seda.

„Kummaline," ütles ta, „pealtnäha ta polegi nii määratu wäärtusega."

Würst haaras kiire liigutusega raamatu, wõttis wälja kiwid ja hoidis need wastu walgust.

Miss Vane märkas, et ta palgeid kattis kohutaw kahwatus. Hetk hiljem peletas kahwatuse järsk puna.

Mõlemi käega paiskas ta põrandale kalliskiwid, nii et need weeresid üle põranda, ise naerdes terawalt:

„Teate, mis need on? Inetuim wõltsimine, mida kunagi näinud! See on klaas... muud midagi kui klaas..."

*

Samal ajal astus Harry Davis hotellituppa, kus ootas teda printsess Tatjana.

See oli tema raskeim käik.

Davisi saabumisel hingas printses kergendatult. Ta tõusis ja ruttas tulijale wastu kiirete sammudega.

„Tänan teid, et tulite!"

„See oli ju endastmõistetaw."

Nad istusid mugawaile tugitoolele kahelpool wäikest tee-lauda.

„Kartsin, et teid ehk tabatakse . . .“ würstinna sõnas.

Harry Davis waatas temast mööda. Ta ei tahtnud kohata naise pilku.

„Mind ei tabata.“

„Aga teie olete ju siingi kahtlusealune, waatamata Sybill Vane'i tõendusele.“

„Täiesti õige, mind jälgitakse praegugi. Aga see on mulle täiesti ükskõik. Kas nad peawad mind tagaotsitawaks roimariks wõi mitte . . . ära pääsen siiski nende käest.“

„Kuid see jätab warju jäädawalt teile. Teid luuratakse, aetakse taga, teid ei kaotata ialgi silmist . .“

Würstinna surus käed meelekohta. Ta nägu oli täiesti kahwatu, ja mustad silmad läkisid kurwalt.

„Ent see ei pea kestma nii edasi, kuulete, see ei pea enam sündima!“

Davis naeratas.

„Kindlasti mind ei jälgita enam, sest hiljemalt ühe tunni möödudes kaob Harry Davis igaweseks.“

„Mis see tähendab?“ würstinna küsis ehmunult.

„See tähendab, et tunni pärast ma pole enam Harry Davis, waid . . .“

„. . . waid?“

„. . . wõib olla keegi teine, ma ei tea seda weel. Homme sel ajal teate kõik ja näete, kui lihtne ja selge see kõik oli. Pole üldse enam midagi lihtsamat.“

„Ja, tahtsin küsida, leidsite üles oma onu?“

Würstinna noogutas.

„Ja, poole tunni pärast ta tuleb siia. Kõnelesin juba temaga.“

„Jääte weel kauaks siia?“

„Wõib olla kaheks ehk kolmeks päewaks, siis sõidame seltsis Friskosse. Mu onu on rikas . . . rikkam kui uskusin; ta teeb mulle kergeks unustada minewiku . . .“

Würstinna waatas mõttes põrandale.

„Tuleb ju nii palju unustada . . .“

Tõstis siis pea ja waatas mehele otse silmi.

„Kui teaksin, et tõepoolest pääsekssite wälja sellest kupatusest, ja et teil ei tuleks enam mingeid sekeldusi . . .“

„Selles wõite olla kindel.“

„ . . . siis wõin lahkuda teist kergema südamega.“

Ulatas noormehele äkki mõlemad käed üle laua:

„Tänan teid, Harry Davis.“

Noormees tõusis.

„Homme's näeme wiimast korda?“

„Loodan, me kohtume hiljem weelgi. Te ju tulete mõnikord ka Friskosse ... Siis külastate mind kindlasti?"

„Näib kuis see asi end laseb lahendada."

Weel wiiwu mõlemad seisid waikides, siis lahkus Davis kerge kummardusega. Würstinna waatas talle järele, kuni uks ta järelt sulges.

Laskudes tagasi toolile, ta toetas pea käe najale.

Würstinna Tatjana nuttis ...

*

Kui Harry Davis sammus läbi würst Gudarowi eestoa, ta kuulis kellegi meeleheitlikku häält:

„Siis ma üldse ei taipa, kuhu on jäänud roheline täht."

See oli Sybill Vane.

Ruttu lükkas Harry Davis kõrwale eesriided ja astus tuppa.

„Wäga lihtne ... see on minu käes."

Mõlemad toasolijad wahtisid teda awasuil, nagu näeksid waimu.

Astus naeratades lähemale.

Terwitas lühidalt miss Vane'i, sest olukord ei lubanud teda kõnelda pikemalt, ja astus siis würsti juure.

„Würst Gudarow, mu nimi on Harry Davis."

Würst silmitses teda tähelepanelikult.

„Wäga rõõmustaw. Täht on siis teie käes?"

„On küll. Pidasin tarwilikuks omada selle ..." Wõttis taskust wälja pakikese: „Siin annan teile näha seda ... palun, pange tähele — nimelt näha."

Waewu kuulis würst neid sõnu. Kiirusega käristas katki paberi, awas paki.

Ta ees lebas „Samaara täht".

„Tore," ütles würst. „Tore ..."

Wõttes pakist kalliskiwi würst hoidis selle wastu walget. Nagu tuli löömasid kiired smaragdis ja selle priljant kroonis. Need wilkusid, särasid ja hiilgasid.

„Tore," würst ütles weel kord.

Harry Davis wõttis würstilt kalliskiwid, pani tagasi paberisse ja pistis tagasi tasku enne kui würst suutis üllatusest suudki awada.

„Lubage ... kalliskiwid on ehtsad, eks ju?"

„Loomulikult. Aga ... mida te's mõtlete sellega peale hakata?"

„Tahan seda üleanda oma käskijannale."

„Teie ... käskijannale?"

Davis istus. Wõttis taskust paberossi karbi.

„Kas suitsetate? Igal juhusel te ju lubate, et teen seda . . .?"

„Palun!" ütles würst ikka weel mõistmata olukorda.

Sybill Vane, kes siiani tummalt waadanud pealt, tõusis äkki püsti.

„Harry Davis, kust te saite need kalliskiwid?"

Wiimane nõjatus mugawalt tagasi ja waatas neiut naeratades.

„Nii energiliselt! ütlen seda kohe . . . Juba Berliinis wõtsin raamatust ehtsad kalliskiwid ja panin sinna järeltehtud, sest aimasin, et raamatut püütakse warastada, ja et kindlasti kaotan raamatu, mitte aga kalliskiwid."

Sybill Vane wärwus näost punaseks. Ta huuled wärisesid.

„Siis oli kogu see jant laewal ainult komöödia?"

Nõutult langetas Davis pea.

„Pean jaatama seda omaks suureks häbiks. Uskusin, et teie detektiiwina asjast aru saite esimesel hetkel."

Miss Vane hingeldas, nagu tahaks öelda midagi sapist. Siis äkki pöördus ümber, istus tagasi toolile ja ütles waid:

„Häbenege!"

Suurima mõnutundega märkas Davis, et miss Vane praegu seda tegi ise, mida soowis teha tema . . .

Davis uuesti pöördus würsti poole.

„Te's ei tea, kes mind wolitas? Noh, kuulge siis, see on teie abikaas, kellega juhuslikult tutwusin Berliinis. Ta pidas kindlamaks ka mind saata selle raamatu jahile, sest ta — andestage, miss Vane — polnud täiesti kindel, et miss Vane'il on edu selles asjas. Ma ei tea küll, kuiwõrd selles kartuses on tõepõhja — olen waid rõõmus, et sain talle muretseda kätte rohelise tähe ja et see ei saanud teatawaks laiematele hulkadele."

„Siis on ju kõik hea . . . Kas lubate mulle hetkeks tolle ehte? Tahan üllatada würstinnat. Ta on oma toas."

„Palun."

Würst Gudarow wäljus.

Harry Davis, jäädes üksinda miss Vane'iga, silmitses wiimast waikides.

Neiu istus nagu kõheldes. Tõusis siis ja lähenes uksele.

Davis kargas püsti ja sules tal tee.

„Tohin kõnelda teiega paar sõna, miss Vane?"

Külmalt wastas neiu:

„Laske mind wälja."

„Waid mõni sõna, palun. Asi on wäga tähtis."

„Mul pole teiega õiendada mingisuguseid tähtsaid asju."

Davis muheles endamisi.

„Te ei wõi selle üle otsustada enne, kui olete kuulanud mind."

Sõnatult neiu laskus toolile.

„Kaks minutit, aga mitte kauem."

„Jatkub."

Weel kunagi polnud neiu talle meeldinud nii hästi kui sel minutil, mil ta enam midagi päästa ei püüdnud.

„Esmalt pean teile seletama küsimuse, olen roimar wõi mitte..."

„See ei huwita mind!"

„Aga mõne päewa eest laewal see küsimus teid huwitas äärmiselt. Tol korral ma ei wõinud wastata sellele — ent täna wõin. Ja sellepärast ütlen teile: ma pole roimar."

Neiu üllatus, ent püüdis seda warjata seega, et waatas aknast wälja nagu ei huwitaks see tõepoolest.

Davis ei lasknud end segada, waid jatkas:

„Ma ei taha hoobelda oma kangelastegudega wõi jätta mulje, nagu teeksin seda. Sellegi poolest pean teile andma täpsema seletuse... Teile ja ei kellelegi muule! Tapetu professor Sterne oli roimar. Isegi mitmekordselt. Ta oli waleraha tegija ja ühtlasi ka naistekaupleja. Tema surm on seotud naisega, kes õnnetute sündmuste tõttu kaotas kogu oma waranduse. Too naine, et päästa wähemalt oma elugi, oli põgenenud Berliini, kus sattus professor Sterne küüsi. Wiimane tegi teda oma armukeseks... Sundis teda saatma korda wõikaid kuritöid... Sterne tegi ta elu nii kibedaks, et ta oli enam kui ükskord lähedal enesetapmisele. Sterne sundis teda anduma igale, kellest lootis endale kasu — sundis teda warastama. Ta ei saanud põgeneda, sest ta hoidis teda kinni ja mõistis ka takistada naist minemast wabasurma. Too naine tappis professor Sterne. Tundsin teda ajast, mil ta weel uhkelt elas omas lossis Wenemaal, kus ta wõis lubada endale igat luksust. Leidsin teda jälle professor Sterne laiba kõrwal päewal, mil seltsis külastasime professorit. Ta tegu polnud mingi roim — see oli õiglane kohus. Ent sellegipärast oleks seadus teda karistanud kui roimarit. Wõimaldasin tal põgeneda, end lastes jälgida roimarina. Ma ei püüdnud kunagi warjata oma jälgi... põgenesin täiesti awalikult ja pääsin siiski. Kõike seda tegin waid selleks, et weenda wõime, nagu oleksin ikka tõepoolest roimar ja et nad ei hakkaks jälgima seda naist. See õnnestuski... Ta on nüüd Ameerikas ja ükski ei saa teada, et ta on roimar — selle asemel seisan aga mina kahtluse all."

Sybill Vane kogu aja kuulas huwiga.

„Teid's otsitakse kui roimarit?" küsis wiiwu pärast.

Küsitaw raputas pead.

„Ei. Seda pole karta. Sest poole tunni möödudes kaob jäljetult Harry Davis, poole tunni möödudes olen täiesti uus inimene, kelles keegi ei aima roimarit. Asjatult otsib kohus Harry Davist — kuni lõpuks weendumad, et olen kuidagi saanud surma."

„Kes on too naine, kelle heaks tegite seda?" neiu küsis poolsosinal.

„Tean: Te waikite, kui teile nimetan tema nime. Olete ainuke inimene, kes teab tõtt. Too naine on würstinna Tatjana Varino, kellega teiegi tutwusite „Esmeralda" pardal."

Kaua waatas Sybill Vane aknale, kust tungis sisse õhtu hämarus.

„Kuidas küll wõisite armastada toda naist," ta lõpuks tähendas mõttes.

Davist see üllatas. Ta pilk oli tõsine.

„Ei, eksite. Kõik, mida tunnen tolle naise wastu, on sügaw kaastunne..."

„Kaastunne on armastuse esimene aste, Harry Davis."

„See wõib sama hästi olla ka wiimane."

Davis tõusis toolilt ja astus neiu kõrwale.

„Nüüd te lähete wist politseisse ja annate mu üles, eks?"

„Olete ebawiisakas. Kas te usute minust sääraft teguwiisi?"

„Ei," wastas ta. Toetades käed neiu toolitoele, ta hääl kõlas weidi nõrgemalt.

„Miss Vane... ütlesin teile, et poole tunni möödudes kaob Harry Davis jäljetult. Wõimalik, et juba paari minuti pärast. Tema asemele astub keegi teine, kes teile pole ka just ebasümpaatne. To inimene nimetas end Harry Daviseks ja oli teie lähedal, te enda aimamata. To inimene nägi, et olete detektiiw ja et panete mängu oma elu töös, mis on määratud meestele. See ei meeldinud tollele inimesel, sest ta oli arwamisel, et naised on määratud teisteks ülesanneteks..."

Ja wiiwu pärast jatkas:

„Miss Vane... te andestate mulle komöödia, mida mängisin nende kalliskiwidega? Andestate mulle süü teie halwas edus?"

„Ja, aga kellele pean siis andestama? Kas teile, Harry Davisile, wõi tollele iminesele, kes teis ilmub poole tunni, wõi isegi paari minuti pärast?" Neiu silmis säras naeratus, ent siiski pilk oli kõhklew.

„Mõlemale!" ütles Davis. „Sest mõlemad on nii sarnased, et on ime, kuidas te pole märganud sarnadust."

„Te ju ise tõendate, et mul pole mingit detektiiwi annet, kuidas on mul siis nii palju waimuterawust, et wõin leida sarnadust kahe ebasarnase isiku wahel?"

„Siiski, te andestate neile...?"

„See oleneb sellest, kas selleks on küllaldaselt põhjust."

Davis wõttis neiu walge käe, mis lebas toolitoel.

„Tegin seda selleks, et teid..."

„Hei, mister Davis!" ütles samal hetkel würst Gudarow sisseastudes.

Davis ajas end sirgu ja wandesõna surudes alla, naeratas:

„Seda küll."

„Mu naine on waimustatud teist ja nüüd ta wõidutseb minu üle, et olewat olnud minust targem; aga ühte ma siiski ei mõista. Ta ei tunne Harry Davisi nime, waid kinnitab, et on teinud kokkuleppe kellegi teise härraga..."

Davis naeratas.

„Oleks mind tõepoolest üllatanud, kui mu nimi oleks tuntud teie abikaasale."

„Ja, mu naine kinnitab, ta olewat kellegi mr. —"

Davis tegi kiire käeliigutuse.

„Teie abikaasa tegi mulle ülesande, aga ta tutwunes mu teise nimega — mu tõelise nimega, sest Harry Davis on waid ajutine."

Nüüd ta wõttis ninalt sarwprillid ja pani selle asemele monokli. Siis haaras kinni oma juustest ja tõmbas peast paruka, mis nii oli muutnud ta nägu.

Nende ees seisis härra, kellel wäga wähe oli sarnadust Harry Davisiga.

„Nüüd te olete ju hoopis muutunud!" hüüatas würst üllatunult.

Kerge naeratus huulil, pöördus Davis miss Vane'i poole.

„Kas tunnete mind...?"

Küsitaw noogutas jahmatanult.

„Frank Gordon!"

„Loomulikult... mu naine nimetas seda teist Frank Gordoniks."

Kuna würst kannatamatult läks kõrwaltuppa, et weendada, kas würstinna on endaga walmis, Gordon astus uuesti neiu juure, kes talle ikka weel kannatamatult otsa waatas.

„Sieti kartsin, et tunnete mind ära esimesel päewal... aga meie kokkupuutumine Berliinis oli nii lühikese kestwusega, et oleksite jõudnud tutwuda Gordoni iseäraliste omadustega, et pärast tunda ära Harry Davist." Ta naeratas wähe ja jatkas lobisewalt. „üks Frank Gordoni silma-

paistwamaist omadusist oli, et ta oli täielikult laostunud ja haaras sellepärast kinni esimesest seiklusest. Aga see laostumine polnud sugugi nii hull. Mulle jäi järele tubli pool mu warandusest, mida kahjuks kuusin alles poole tunni eest."

Sybill Vane waikis ikka weel. Gordon jatkas:

„On teile mu uus isik tõepoolest wäga ebasümpaatne — wõi wõite andestada talle teod, mida saatnud korda Harry Davis?"

„Põhjused, mida tahtsite seletada mulle, kui tuli würst, on ikka weel seletamta — kuis ma seda wõin's teada?"

Jälle haaras Gordon neiu käe ja tundis pulsi metsikut tuksumist.

„Teie teate selle põhjust ... Harry Davisele, kui ka ta teisele minale ei meeldinud, et detektiiw Sybill Vane püüab roimareid, sest olete selleks liig ilus — et olete loodud teise elukutse jaoks.

Sybill .. miks te minu pärast waletasite tol korral pardal? Miks te kinnitasite, et ma pole roimar Harry Davis — waatamata sellele, et küllalt teadsite, kuiwõrd karistataw see on seadusega?"

Mis Vane waikis. Peale lühikest pausi jatkas:

„Te's ei tea seda?"

Davis kummardus üsna neiu lähedale.

„Ja Sybill, tean seda siiski: — — — et teie mind armastate!"